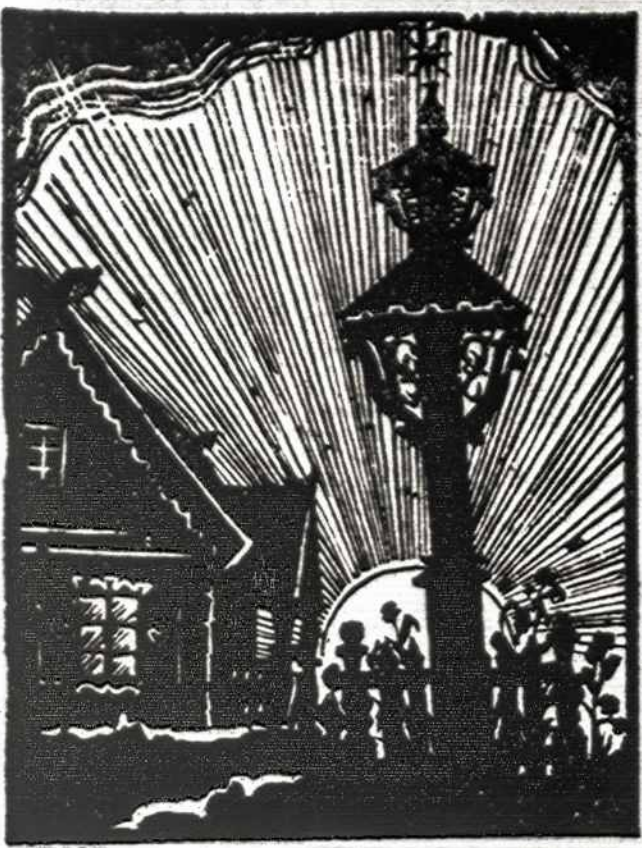

LIET. BISKUPŲ
VARNYBŲ
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 51-52 (675-676)

TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — gruodžio (December) mėn. 20 d.

Kaina 10¢

The Lights
of Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian B.C. Cultural Society
of Canada.

Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Drangija.

941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

**Sveiki laisvėj ir nelaisvėj! Betlėjaus žvaigždė tenuveda i laisvės namus.
Mielu, Kalėdu, laimingu nauju metu!**

Ateities perspektyvoj

Prof. ANTANAS RAMŪNAS

Prel. M. Krupavičius yra išsireiškęs, jog Betlėjus yra demokratijos lopšys. Tikrai. Į išganytojo atėjimą ir Jo misiją reikia žvelgti laiku ir erdvių perspektyvoje.

Beveik kiekvienas mūsų yra klausęs kitus ar save: kur žengia karų ir revoliucijų giliai sukręsta šių dienų žmonija? Atsakymas: žmonija žengia į jungtinį pasaulį. Žengia nebesulaikoma. Jungtinės Europos gimimas 1957 m. kovo 25 d. yra tik vienas kertinių akmenų jungtinio pasaulio būsimam pastatui. Visokios krizės bei įtampos Europoje, Azijoje, Afrikoje, Pietų Amerikoje žmonijos žengimo į jungtinį pasaulį netik kad nesulaikys, atvirkščiai, dar jį pagreitins.

Būtų nepagrįsta laukti jungtinio pasaulio suorganizavimo vien išorinėmis priemonėmis. Iškilus šių dienų istorikas prof. Arnold J. Toynbee teigia, jog galutinėje sąskaitoje pasaulio ir žmonijos likimą apspręs ne ekonomika, ne karai, ne technika ir politika, bet religija (Civilization on Trial. New York, Oxford University Press, 1948, p. 216). Ši teigima puikiai paliustruoja didingą antikinio pasaulio istoriją, iš kurios mes galime ir turime tikrai daug ko pasimokyti.

Juk ką atnešė Betlėjaus šviesa antikinėi žmonijai? Koks buvo krikščionybės vaidmuo? Krikščionybė atnešė antikiniam pasauliui ir visai mūsų planetai visuotinį Dievo tėviškumą ir visuotinį žmonių broliškumą. Nėra antrojo prado be pirmojo: tik per visuotinį Dievo tėviškumą yra galimas visuotinis žmonių broliškumas. Iš visuotinio Dievo tėviškumo išplaukia visuotinis žmonių broliškumas, o iš visuotinio žmonių broliškumo — visuotinė žmonių lygybė ir laisvė. Štai kuria prasme krikščionybės atėjimas žymi visuotinės demokratijos ir kartu visuotinės taikingos revoliucijos pradžią. Šios revoliucijos artėjimą nesulaikys kad ir pačių tamsiausių gaidžių pasaulyje laikinis siautėjimas. Ateina laikai, kada ši revoliucinė dvasia nebesulaikoma, nebeužgesinama liepsnom išsiverš kiekviename mūsų planetos kampe, padarydama galą tiranijai ir neapykantai žmogaus prieš žmogų, tautos prieš tautą, rasės prieš rasę.

Visuotinio Dievo tėviškumo ir visuotinio žmonių broliškumo idealo įkvėptas, Europos pedagogikos šulys Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827) pats prašė rusų cara pasigailėti kenčiančių milijonų ir panaikinti vergiją Rusijoje. 1917 m. rusų revoliucija buvo ne tikroji revoliucija, bet revoliucijos ir jos kilnių idealų išniekinimas. Tada, matyt, gerai jautė ir didysis rusų revoliucijos dainius Aleksandras A. Blokas (1880-1921), poemos "Dvylika" autorius, priešpastydamas Rusijai ir pasauliui triumfuojančiai žengiančio Kristaus viziją, kaip revoliucijos idealų lydimąją žvaigždę. Panašiai jautė ir B. Pasternakas.

Tikroji revoliucija, gimstanti iš taikos ir kūrybos dvasios, nun ateina! Šios revoliucijos artėjimą pagreitina kolonizmo išnykimas Azijoje, Afrikoje, Amerikoje (deja, ne Europoje!); pagreitina Jungtinės Europos sąjūdis, į kuri, atrodo, bus įsileista ir Rusija su sąlyga, kad būtų išlaisvintos tautos ir panaikintos kolonijos. (Taigi, Europa bus ne pirmas, bet paskutinis žemynas, kur išnyks kolonizmas!); pagreitina II visuotinė Vatikano santarpyba, kurios įtaka tik prasideda.

Lietuvi! Buski naujam visuotinės istorijos rytmečiui! Zvelgdamas į Lietuvą ir pasaulį Betlėjaus didžiojo įvykio šviesoje, tu išvysi dar neregėtus, moderniosios žmonijos dar neišvaikšiotus buities ir kūrybos nuostabius horizontus. Tu atplėsi dvasios sparnus nuo kasdienybės ir laikinybės pančių ir matysi beribius ateities plotus bei galimybes ir Vakarams ir Rytams.

Kūčių ir Kalėdų varpams didingai gaudžiant, Betlėjaus žvaigždė lydės mus į Nemuno šalį, kurios simboliai yra arklas, knyga, lyra ir Rūpintojėlis. Tai ženklai, kad mūsų kelias į laisvę ir atgimimą yra galimas tik per Betlėjų, t.y. per tikėjimą į Kristaus meilės ir tiesos išsiviešpatavimą naujai besiformuojančiame pasaulyje. Gimsta naujo pasaulio vizija, o su ja ir naujos Lietuvos viltis!

Prakartelės atsiradimas

T. dr. KORNELIUS BUČMYS, OFM

Giliai persiėmęs Isikūnijimo paslaptimi, šv. Pranciškus Asyziėtis su ypatingu įsijautimu lankė Betlėjuje Kristaus gimimo vietą. Palestinoje jis buvo nuvykęs 1219 m. kartu su Kryžiaus karo dalyviu. Šventųjų vietų lankymo įspūdžius jis giliai nešiojosi savo širdyje.

Asyziėtis — prakartelės sumanytojas. Praslinkus keletui metų, šv. Pranciškus lankėsi Romoje ir 1223 m. lapkričio 29 d. popiežius Honorijus III užtvirtino naujojo pranciškonų ordino statutą. Ta pačia proga jis užsiminė šv. Tėvui ir apie savo jau seniau puoselėtą mintį — Kalėdų šventės įruošti Kristaus gimimą primenančią prakartelę. Popiežiui davus teigiamą atsakymą, šv. Pranciškus tu pačių metų Kalėdose pasistengė tai įgyvendinti. Netoli nuo Greccio miestelio

esančioje kalno pašlaitės oloje buvo įrengtas altorius ir netoli jo edžios. Artėjant vidurnakčiui iš Greccio vienuolio nuėjo į jį brolių procesija, prisijungiant taip pat ir vietos gyventojams. Edžioje tarp šiaudų buvo padėta kūdikio statulėlė, o šalia edžių gyvas jautis ir asilas. Iškilmingose vidurnakčio Mišiose pats šv. Pranciškus tarnavo diakonu ir pasakė jautrų pamokslą. Tos istorinės nakties įvykiai liko įamžinti didžiuliam paveikslė Greccio vienuolio koplyčios sienoje.

Keliai į kitus kraštus. Per sekancias Kalėdų šventes prakartelė buvo įrengta dar turiningiau. Paskui ji buvo įrengiama ir kitose vietovėse. Palengva tai virto papročiu, besiplečiančiu netik visoj Italijoje, bet ir už jos sienų.

1316 m. popiežius Jonas XIII, (Nukelta į 3 psl.)

Dail. Correggio

SVEIKAS, JEZAU KODIKI

Oficijos muzėjus, Florencija

Valdovas ir slaptieji Betlėjaus keliauninkai

DR. J. P. ARENDZEN

Istorija apie rytų išminčius ir Erodo išužduoti nekaltus kūdikius Betlėjuje, kartais yra atidedama į šalį, tarytum pasaka apie Mėlynbarzdį, į kurią joks suaugęs žmogus rimtai nežiūri. O įvykis su išminčiais ir jų paslaptiną žvaigždę yra laikomas paiku, nors evangelijos, teigiančios šį faktą, savo pagrindu yra istorinės.

NEZYDAS — ZYDU VALDOVAS

Taigi, kas buvo tasai Erodas, kuris, kaip sakoma, įvykdė Betlėjaus skerdynes? Jis jau buvo 73 metų senis, kai mūsų Viešpats gimė, ir buvo viena iš anuomet plačiai ir gerai žinomų figūrų. Tai buvo tikrai veržlus žmogus savo valdymo metuose ir didžio garso vyras karalių rūmuose, nors savo kilme buvo paprastas žmogelis. Jo senelis buvo vergo sūnus. Dėlto, nors Erodas ir valdė žydus, bet nebuvo kilęs nei iš Dovydo, nei iš Aarono ir net iš augstosios kunigijos, kuri vadovavo kraštui nuo Makabėjų laikų. Jis net nebuvo žydas, o tik perėjęs į judaizmą, atkeliavęs iš Edomo šalies, kuri buvo tapusi tautiniu Izraelio priešu (Edomas-ritis tarp Mirties jūros ir Akabos įlankos. Edomitai buvo labai narsūs ir karinga senos žydų kilmės

kiltis. Vert.). Žydu nekenciamieji romėnai jį įkeldino Izraelio sostan, ir jis juos valdė savo paties sukurto teroro priemonėmis. Bet kaip ten bebūvo, mes turime pripažinti jog jis buvo ne paprastas Erodas, bet didysis, ir tai tikra to žodžio prasme. Apie 40 metų jis valdė šį didelį kraštą, kaip neginčijamas jo viešpats. Gerovė ir taika, kultūra ir civilizacija, puikūs miestai ir architektūros paminklai paženkino Palestinos kraštą jo valdymo dienomis. Jis pastatė Jeruzalės šventyklą, kuri dėlei savo grožio ir didybės tapo anuomet pasaulio nuostaba. Nemaža puikių šventyklų jis buvo pastatęs ir pagonims. Visur išsiviešpatavo taika ir ramybė, kur tik siekė jo despotiška ranka. Nes argi kas išdrįstų priešintis kraujuje užgrūdintai jo galiai?

IR IS KUR TAS JO ZIAURUMAS? ...

Jis buvo didus, bet jo didumas buvo tikrai šmeikliškas klaidus. Anglijos karalius Henrikas VIII buvo tik Erodas. Erodas šėlis debesuotą dieną.

Savo viešpatavimą jis pradėjo ištisa eile žudynių, palietusių ypač žydų diduomenę. Jo geležinė ranka be jokio pasigailėjimo užgnaušdavo betkokį maištą sa-

vo valdomame krašte.

Jis vedė Mariamnę, paskutinio hasmoniečio Hyrkano sūną, Judėjos vyr. kunigo dukterėčią. Jos brolis, 17-kametis berniukas, pirmiau Erodas buvo paskirtas vyr. Judėjos kunigu, paskui jo įsakymu nužudytas, šiam besimaudant. Praslinkus penkiems metams, jis nužudė jos seną tėvą, o kiek vėliau pasmerkė mirti ir pačią Mariamnę. Po dvejų metų jis nužudė jos motiną, po trejų — du jos jaunus giminius ir jos švogerį, kuris anodu bandė užtarti. O eilėnant maždaug dvidešimties šeimos teroro metams, jis nužudė du Mariamnės sūnus.

Erodas vedė koki dešimtį kartų. Žinoma, jo vedybinis gyvenimas negalėjo būti laimingas, nes mirties šmėkla siautė jo namuose. Vos penkios dienos jam pačiam buvo belikę gyventi, bet jis dar suspyjo nužudyti savo pirmosios žmonos vyriausiąjį sūnų, kurį jis buvo paskelbęs savo sosto įpėdiniu.

Ryšium su vaikų skerdynėmis Betlėjuje atsirado anekdotas, kuri mums išsaugojo pagonių rašytojas Makrobijus. Sakoma, kad ano meto Romos imperatorius Augustas patyręs, kad nužudyti

jų berniukų tarpe buvęs ir paties Erodo sūnus, tarė, jog esą geriau būti Erodo kiauale, kaip sūnui. Mat, jis griežtai laikėsi žydiško maitinimosi įstatymo ir nevalgė kiaušienos. Dėl to jam ir nebuvo prasmės skersti kiaušes. Tiesa, šis anekdotas nieko nesako apie Erodo sūnaus amžių. Jeigu čia turima galvoje ta, kuri jis nužudė prieš pat savo mirtį, tai šis jau buvo vidutinio amžiaus vyras.

Žudynių Betlėjuje istorija yra tolygi pasakai apie Mėlynbarzdį? Gerai. Bet jūs, kurie žinote Erodo gyvenimą, ar išdrįstumėte teigti, kad apie 25 vaikų nužudymas sudrumstė šio seno tirano sąžinę? Jei ne, tai kodėl ja netikėti?

KŪDIKIS — PASIKESINTOJAS I VAINIKĄ?

Sudrebėjo seno Erodo širdis, kai keletas garbingų užsieniečių atvyko į Jeruzalę ir ėmė kalbėti apie kažkokį karalaitį, kurio gimimą jie patyrė iš žvaigždžių. Mat, jo galva tada užplūdo juodos mintys, perunktos pavado jaurmu: o kas atsitiktų, jeigu šio krašto rūgijanti liaudis, geidžianti pasenusiam karaliui mirties, imtų dabar ir sukeltų kruviną revoliuciją pačiame jo gyvenimo saulelydyje? ... Tai būtų pasikėsimas nutraukti nuo jo galvos karaliaus karūną ir nieko daugiau. Štai dėlko jis visa savo gyvenimą akiai švaistėis geležiniais smūgiais, kad tik būtų atmuštas pavojus nuo jo sosto.

Taigi ir šis berniukas, taip vadinamas Mesijas, pagarsintas stebuklingai gimęs Betlėjuje, ar tik nebus taip pat koks pasikėsintojas, tykojantis jo vainiko? O jeigu taip, tai ką gi kita daryti? Argi jam svarbu, jei keliasdešimt berniukų bus nukirsdinti? Svarbu, kad jo, Erodo dinastija būtų išlaikyta.

PO TO JIS SUPLANAVO SAVO SŪNŲ ARCHELAJŲ PASKIRTĮ SAVO ĮPĖDINIŲ, KARTU, ŽINOMA, NUMATYDAMAS IR JO LIKIMĄ. IR JO PRAMATYMAS BUVO TIKSLUS: NESUGEBĖJIMAS VALDYTI IR TAI PAČIU NEGAILESTINGOS ŽUDYNĖS PRIVERTĘ ŽYDUS PRAŠYTI APSAUGOS PAS ROMĖNUS. ROMĖNAI ARCHELAJŲ PAŠALINO, JUDĖJĄ PAVERTĘ SAVO PROVINCIJA, IR TAI BAIGĖSI AMBICINGOJI ERODO GIMINĖS DINASTIJA.

TIE ISMINTINGI VYRAI ...

O kas gi buvo jie, tie išminčiai? Gal kokie raganiai iš vaikų pasakų? O gal burtininkai su savo garsiomis burtų iazdelėmis? ... Taip gali atrodyti tik tiems, kurie nežino tuolaikinės istorijos. Tai kas gi jie buvo? ... Jie buvo nariai kunigų bendruomenės Persų imperijoje, ir savo krašte taip gerai žinomi, kaip sakysim angli

dvasininkai yra žinomi britų imperijoje. Nemažiau jie buvo žinomi ir gerbiami taip pat ir Romos imperijoje. Jie galėjo išsididžiai žvelgti į savo šimtmečių istoriją, kai jie ir persų karaliai tvarkė likimą savo neaprepiamo krašto. Jų luomas buvo beveik nepalyginamai viešesnis už mažo išsilavinimo ir stambeldišką Egipto, Graikijos, Azijos, Romos kunigų luomą, nes jie garbino gerąjį Dievą, pasaulio sutvėrėją ir jo valdovą. Tiesa, jie dar nebuvo pasiekę taip gryną monoteizmo (tikėjimo į vieną Dievą, vert.), kaip žydai, nes manė, kad šis gerasis Dievas dar turis kovoti su tamsos dievu, kurio galia buvusi taip pat labai didelė. Bet vistiek jų religija buvo pati augščiausia, kokią žmogishkoji išmintis, nepadedama apreiškimo, galėjo perprasti.

Šių garsių kunigų į Jeruzalę atsilankymas ir karaliaus Erodo priėmimas yra taip pat įtikimas, kaip, sakysim, Londono vyskupo vizitas Paryžiuje ir jo audiencija pas Prancūzijos prezidentą. Juk Armenijos karalius Tiridatas, jau praslinkus kokią 70 metų, nuvykęs Romon vaikuko, taip pat buvo apsuptytas būrio išminčių, kurie padarė didelį įspūdį net patiems romėnams. Ne dėl ko kito imperatorius Neronas išminčių garbei surengė pokylį, stengdamasis patirti jų paslaptingą mokslą.

Po šių kelių faktų mums aiškėja, kad išminčių vizitas ir pas Eroda tampa įtikimu. Tik dar yra neaiškūs jų atsilankymo tikslas. Bet labiausiai sunku patikėti istorijai apie žvaigždę, kuri vedė juos pagerbti Naujagimio. Bet ir šiam įvykiui būtų netaip sunku patikėti, jeigu mums būtų žinoma ano meto žmonių mintys, rūpesčiai bei lūkesčiai.

O tai mes galime patirti iš šventųjų knygų ir istorijos. Yra tikras faktas, kad anuose metuose žmonės buvo plačiai kalbama apie išganytojo atėjimą. Zydai, žinoma, savo Mesijo laukė metai iš metų ir Jo greitu atėjimu taip buvo įsitikinę, kad ryšium su tuo jie sukilo prieš savo pavergėjus, tikėdami, kad ateinas naujasis žydų valdovas nuvesias juos į pergalę. Deja, klaidingai suprasto provincija, ir taip baigėsi ambicingoji Erodo giminės dinastija.

ROMOS POETA I PRANASAUJA

Sis lūkestis pasklido toli ir už Palestinos ribų. Antai, apie jį kalbėjo Tacitas ir Svetonijus, jog žmonės iš Rytų tapsią pasaulio viešpatais. Didysis romėnų poetas Horacijus savo 16-ame eposė (antikinės poezijos forma, vert.), (Nukelta į 3 psl.)

Būti kūdikiu reiškia būti atviru tikėjimui. Tai žmogaus laikysena, kuriai tikėjimas yra natūralus dalykas ir kurioje nekludomai gali išsiskleisti visa, kas iš Dievo ateina.

Tapti kūdikiu reiškia nugauti taip vadinamą "buvimą suaugusiu", atsiverti ir pagrindinai save pakeisti. Tai trunka ilgai.

Kūdikis žmogus Jėzaus prasme yra susitikimas su Dievo tėviškumu. Kūdikiui viskas yra susiję su tėvu bei motina. Viskas per juos ateina. Jie visur nepavadinomi. Jie yra kilmė, mastas ir tvarka. Suaugusiam "tėvas ir motina" pranyksta. Jis visur regi subirusį, priešišką, abejingą pasaulį. Tėvas ir motina yra dingę, ir viskas dvelkia benamybe. Tuo tarpu Dievo vaikui vėl visur atsiranda tėviskas Kaikas — Dangaus Tėvas. Žinoma, tai nėra padidintas žemiškas tėvas, bet tikrasis "Dievas ir Tėvas Jėzaus Kristus" (1 Kor. 1, 3).

Kūdikis nusiteikimas yra laikysena, kuri visuose dalykuose regi dangiskąjį Tėvą. Norint pasiekti tokios laikysenos, reikia visą gyvenimą apraškas taip tvarkyti, kad paprasta įvykių pynė spindėtų išmintimi, kad pripuolamybės taptų meile. Tai padaryti nėra lengva. Tai "nugalėjimas pasaulio" (1 Jon. 5, 4). Tarpinis kūdikiu Kristaus prasme reiškia tą patį, kaip ir krikščioniškąjį brendimą.

Romano Guardini

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRAŠTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas. Leidžia Kanados Lietuvių Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjė nemauja \$10 laikomai garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

PADARYTA GERA PRADŽIA

Gruodžio 8 d. iškilmingomis pamaldomis buvo baigta II Vatikano santarybos I sesija. Tai proga popiežius Jonas XXIII, kad ir nevisai dar pasveikęs, pasakė kalbą primindamas, kad, nežinint, kaip priimtinis šis sprendimas, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais.

Prieš santarybos sesijos pabaigą vieną spaudos konferenciją Romoje kalbėjo popiežius Jonas XXIII, kad ir nevisai dar pasveikęs, pasakė kalbą primindamas, kad, nežinint, kaip priimtinis šis sprendimas, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais.

kalboms. Bet tai ateis tik po santarybos pabaigos, popiežius patvirtins priimtus nutarimus. Šiandien, kurio nepatinkantis Romos kūrėjai. Po Vatikano santarybos jos galia mažėsianti, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais, būsiu su šiais sprendimais.

Religija ir politika

Amerikietis prof. G. Lenski išleido studiją, kurioje nurodo politiko religijos įtaką ir balsuotojų. 1960 m. JAV rinkimuose beveik pusė katalikų respublikonų balsavo už demokratą Kennedy. Daugiau nei ketvirtis protestantų demokratų balsavo už respublikoną Nixoną. Aplaumi, respublikonų partijos pagrindą sudaro šiaurinių valstybių protestantai, o demokratų — katalikai, žydai ir pietiniai protestantai.

Kanadoje didelio skirtumo nėra, nors didesnis nuosimtis katalikų palaiko liberalų partiją.

Ateistinė propaganda Lenkijos armijoje

Lenkijos armijos brigados generolas A. Jastrzebski parase straipsnį kariuomenės politinio laikraščio, kuriame rašoma, kad Varšuvos vyriausybė stengiasi visą lenkų liaudies kariuomenės korpusą galvoseną ateistiskai nustatyti. Visų pirma reikalaujama, kad "kariuomenės griežtai kovotų prieš klerikalinę propagandą ir visas kitas svetimas ideologijas formas", kurias skelbia "kovin-gasis klerikalizmas".

Straipsnį parašyti visada lengviau, negu įgyvendinti idėjas, priešingas žmogaus dvasinei prigimčiai. Gen. A. Jastrzebski yra smarkus ateistas, bet lenkų tauta moka priešintis: jai ateizmas yra svetima ideologija, o katalikybė

ir lenkybė lenkams yra savos ir didelės gyvenimo vertybės, kurių lenkai stipriai laikosi.

Katalikas Izraelio pilietis?

I katalikų tikėjimą perėjęs Lenkijos žydas, dabar karmelito vienuolijos brolis Danielius prailmėjo byla Izraelio augsčiausioje teismo. Teisėjai 4 balsais prieš vieną nutarė, kad jis automatiškai neatgauna pilietybės, nes žydas, perėjęs į krikščionybę, nebesą žydas. Byla sukėlė daug diskusijų ir net dabar dar diskutuojama kas yra žydas?

Brolis Danielius betgi pareiškė: "Aš liksiu žydas iki mirties".

Moksleivija nuodijanti aplinką

A. RINKŪNAS

Lituanistinis švietimas būtų žymiai mažesnis apimtį klausimai, jei jis būtų svarstomas tik kaip lituanistinis švietimas. Deja, mūsų sąlygomis to padaryti neįmanoma. Dabartinis metu abiejose S. Amerikos valstybėse — JAV ir Kanadoje lituanistinis švietimas yra neatskiriama susijęs su keletu kitų faktorių, išsiančių už mokyklos ribų ir mokyklos mažai kontroliuojamų, tačiau lemiančių veikiančių visą mūsų švietimo eigą. Nuo trumpo žvilgsnio į tuos užmokyklinius faktorių reikia ir pradėti lit. švietimo nagrinėjimą, nes priešingai atveju plūduriuotume tik paviršiumi, neįžvelgdami dalyko esmės.

Skverbiasi bloga įtaka

Pirmasis tokių užmokyklinių faktorių yra bendras idealistinis nusiteikimo kritimas visame pasaulyje apskritai ir S. Amerikoje specialiai. Idealizmas yra kritės dvasinio gyvenimo srityse palyginant ne tik praeitais šimtmečiais, bet ir su keliais dešimtmečiais atgal — su nepriklausomos Lietuvos laikais. Mąstymo galių srityje išsivyravusi pragmatinė filosofija viso ko centre pastatė vien realią dabartį: nesvarbu kas buvo ir kuo pats buvau — svarbu kaip gerai tau sekasi dabar. Iš to kyla materialinių dalykų pervertinimas, o taip pat studentų perteklius visų universitetų praktiškųjų bei techniškiųjų mokslų fakultetuose. Moralinio gyvenimo srityje toji pati pragmatinė filosofija atmetė pastovius moralės dėsnius ir priešpastatė kitą principą: gyvenk taip, kad būtum tik sveikas ir linksmas. Tai labai slidus principas, kurio padarinius matome kasdien. Paimsiu iliustracijai tik du pavyzdžius. Neseniai Toronto, Kanadoje, dienraščio "The Telegram" korespondentai padarė pasikalbėjimus su, jų manymu, būdingiausiais Toronto jaunuoliais — berniuku ir mergaite. Stai jie: 19 metų berniukas, nebaigęs gimnazijos, jau baustas vieną kartą už vagystę, kitą kartą už mergaitės užpuolimą; 17 metų mergaitė, metusi gimnaziją ir pabėgusi nuo šeimos. Taigi, kaip pats laikraščio, "būdingi naujosios amerikiečių generacijos atstovai". I klausimą "Ar geriate?" už abu atsakė mergaitė: "Kartais pasigriežiu, kaip nebeįėjau ant kojų pastovėti". I klausimą, kaip verti-

nate azartinius lošimus, atsakė: "Nieko blogo, jei tik turi pinigų". I klausimą, kaip žiūrėti į lytinis santykius jaunimo tarpe, mergaitė atsakė: "Nieko blogo, jei tik nėra nėštumo". Tai pavyzdys iš Kanados. O iš Čikagos štai pries kurį laiką skaitėme kaip idomybę, kad 11 metų mergaitė susilaukė kūdikio... Šitokioje tai purvinoje aplinkoje auga ir bresta mūsų vaikai. Nors jie dar nenuėję taip toli, kaip minėtose pavyzdžioose, tačiau blogio įtaka jau labai žymi.

Lietuviškoji mokykla — idealizmo oazė

Gal kas paklaustų, kam gi tuos dalykus minime, kalbėdami apie mūsų lietuviškosios mokyklos. Tai darome dėl to, kad aplinka, besiskverbdama į mūsų moksleivių dvasią, kerta šaknį, kuria remiasi visos mūsų lituanistinės švietimas bei auklėjimas. Lituanistinė mokykla yra idealizmo mokykla. Netiek svarbu išmokyti skaityti ar rašyti, kiek būtina išiepti tai mums taip reikalingą lietuviškąjį idealizmą — mylėti Lietuvą ir jai aukotis. Einant toliau — lietuviškąjį idealizmą galima ugdyti tik moraliskai sveikoje sieloje. Kaip gėlė su puvančiomis šaknimis niekad nežydi, taip ir pašlijusios moralės mūsų jaunuolis ar jaunuolė niekad nepasiskleis gražaus lietuviško idealizmo žiedu.

Išvadoje — lit. mokyklos mokytojai šalia tiesioginio mokymo darbo tenka dar didžiulis ir jam vienam neįveikiamas uždavinys — palaikyti moksleivius reikalingame bendrame dvasiniame idealizme ir tinkamoje moralinėje augtumoje.

Seima — silpnėjanti tvirtovė

Kitas svarbus užmokyklinis faktorius, lemiančias mažinantis lit. mokyklos pastangas, yra lietuviškojo atžvilgio labai susilpnėjusi mūsų seima. Pragmatinės filosofijos įtaka paveikė ne tik šiam krašte augantį prieauglį, bet ir vyresnius. Užmiršė iš kur atejome ir kas esame, šokome grobti aukščiau, kaip tie užkeiktieji vienuoliai "Kaukazo legendose". Juo toliau, juo daugiau ir daugiau atsiranda šeimų, kuriose užgeso tikras lietuviškasis žiburėlis, kurios liko

šaltos ir drėgnos, kaip tie užkeiktojo aukso rūsių. Juo toliau, juo dažniau šeimos nuo pat kūdikystės lopšio į vaiką kreipiamasi svetima kalba. Kam? Gi kad patys būdami turtingi pasirodytume prieš nemaziau turtingus kaimynus, kad esame kanadiečiai an amerikiečiai.

Išvadoje — lit. mokyklą jau vis daugiau ir daugiau ateina vaikai, kurie iš šeimų beveik nieko lietuviško nebeatsineša: nei lietuviškos dvasios, nei savos kalbos. Kaip gaudu žiūrėti į jauną motiną, kuri, vos prieš kelis metus angliskai pramokusi, vėzdama mergytę į lit. mokyklą autobuse visą laiką su ja kalba angliskai, o atvažiuavusi kreipiasi į mokytoją: "Išmokykite mergaitę lietuviškai, net nepatogu". Priedu — statistikos. Toronto lit. mokykloje šiemet pirmame skyriuje yra apie 80 vaikų, kurių tik ketvirtadalis moka lietuviškai pakankamai. Taigi, ant mokytojų pečių gulda dar vienas darbas, jam tiesiogiai nepriklausantis.

Ką daryti?

Negalima visko suversti vien ant mokytojų. Antrą vertus, lit. mokykla negali pasiekti savo esminių idealistinių tikslų, jei moksleiviai neturės pakankamo bendrojo idealistinio nusiteikimo, pakankamos moralinės augtumos ir iš šeimos ateinančios lietuviškos šilumos.

Stai keletas pasiūlymų:

1. Nedelsiant baigti spręsti liet. gimnazijos klausimą. Gimnazijos, kuri būtų privati ir už miesto, kur moksleiviai privalomai gyventų bendrabutyje ir tai ilgą laiką, nuo pat pirmųjų pradžių mokyklos skyrių. Ten jie būtų bent dalinai apsaugoti nuo puvancijos aplinkos ir įgautų bent dalį reikiamo idealistinio nusiteikimo, o taip pat ir lietuviškos šilumos gal daugiau, negu kaikiuriose šeimose. Tokias gimnazijas turi savo vaikams aristokratai Britanijoje (Public Schools). Jas turi aristokratai Kanadoje bei JAV. Didmiesčių gimnazijose, kuriose mokosi mūsų vaikai, aristokratų vaikų nėra. Mūsų prieauglis bresta vidurinės ir žemosios klasės draugystėje, pasisavindamas ir didėle dalį tu klasių moralės bei papročių.

Siūlomos gimnazijos steigimo klausimas, žinoma, sunkus. Gal net neįmanomas. Jei taip, jei nepajėgime savo vaikams iškurti

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS
IR PONIA H. J. ZMUIDZINIENE
NUOSIRDŽIAI SVEIKINA
VISUS KANADOS LIETUVIUS IR LIETUVES
IR LINKI.

Linksmų šv. Kalėdų

IR

Laimingų Naujųjų Metų.

NORI PERGALĖS BE KARO

J. GOBIS

Vieną kartą paklaustas, ar noris karo, Bismarkas atsakė, kad karo tikrai nenoris, bet noris pergalės. Hitlerio programinėje knygoje karas apibūdinamas kaip tautos pirtis, taigi pagedaujamas, kaip valomoji priemonė, bet pradėjęs karą, Hitleris vertė atsakomybę ant lenkų, žydų ir Churchillio ir tuo "rodė" savo "pacifizmą", "meilę taikai" ir "neapykantą" karo žiaurumams. Šiandien ir Chruščiovas galėtų duoti panašų atsakymą ir Bismarko: jis karo nenoris, bet pergalės siekia visomis turimomis priemonėmis. Kubos krizėje Chruščiovas tikrai parodė, kad jis karo nenori, bet prieš tai pakartotinai ir garsiai sakė noris, kad komunizmas laimėtų pergalę visame pasaulyje.

Naujos rūšies klasių kova

1960 m. Chruščiovas pasisakė už koegzistenciją valstybių su skirtingomis socialinėmis sistemomis, bet netrukus koegzistencija buvo šitaip paaiškinta: "Skirtingų socialinių sistemų valstybių koegzistencija yra: naujos rūšies klasių kova tarp socializmo ir kapitalizmo", vadinasi, ir koegzistencija yra kova, karas. Reikia saugotis pasaulinio karo, tačiau komunistai visame pasaulyje įpareigojami "viską daryti, kad kapita-

lizmas silpnėtų ir savo veikimo plotą siaurintų".

Galutinė pergalė be pasaulinio karo

Komunistinėje perspektyvoje ši dvilinkė strategija galinti taikyti išlaikyti ir tuo pat metu pasiekti galutinę pergalę; mat, Leninas yra pasakęs, kad Vakarų pasaulis esąs išviniui priešingumų sudraskytas ir dėlto, negalintis išvengti greito ir fatališko žlugimo. Po etiška. Maotsetungo žodžiais tariant, "rytų vėjas pergalės vakarų vėją" arba "imperialistinis priešininkas — tai popierinis tigras". Šias savo frazes Maotsetungas 1957 m. Maskvos konferencijoje išvertė į prozą, būtent: "Prieš kovoję įveikti, mes jau perėjome plečiant principą: strateginiu požiūriu niekinti visus savo priešus, bet takto atžvilgiu — juos rimtai žiūrėti. Karas: tegali eiti etapais, tai yra, atskiromis kautynėmis turi būti vedamas, ir priešas turi būti šalinamas atskirais karsniais, atskirais gabalais", tad atrodo, kad Maotsetungo teorija nuosekliai vykdoma — Korejoje, Vietname, Tibete, Laose, dabar Indijos užpuolimu. "Mušti priešą vyra po vyro..."

Chruščiovo taktika

Chruščiovas aiškiai nepritarė pavojingoms Maotsetungo iliuzijoms dėl tariamo kapitalistinio pasaulio silpnumo. Pasaulinei taktikai išlaikyti tai yra svarbu, bet jis iš savo realistiško principo nedaro realistiškų išvadų, kad taktika tolimoj perspektyvoje tegalima tuo atveju, kai išnyks priešingumas tarp Rytų ir Vakarų. Šaltam karui pasalinai Chruščiovas nesima visų priemonių; jis dažnai net pakursto ugnį tarp Rytų ir Vakarų. Jei jis to nedarytų, nebūtų kilusi nė Kubos krizė, Kuba nebūtų buvusi priversta prie karo kranto ir Berlyno krizės nebūtų. Berlyno ir Kubos krizės kilo iš to, jog Chruščiovas grasino vienašališka akcija, nesilaikė pasirašytų sutarčių. Chruščiovui šūkis "nei karas nei taika" reiškia ne ką kitą, kaip nuolatine komunizmo kova už vyrvimą visame pasaulyje, kovą visomis priemonėmis, išskyrus pasaulinį karą. Chruščiovas pasitraukė nuo Kubos, bet jo pasitraukimas nereiškia kovos nutraukimo, kaip Laoso "neutralizavimas" nereiškia komunistų neutralumo, kaip Pekingo isakymas savo kariuomenei okupuotoj Indijos teritorijoj laikinai sustabdyti karo veiksmus nereiškia taikos. Tai tereikšia principą "nei karas nei taika" — nuolatine kovą ir vietinius karus, bet tik ne pasaulinį karą.

Santiago. — Suimtas buvęs SS karininkas W. Rauff. V. Vokietijos vyriausybė reikalauja jį išduoti; kaltinamas 90.000 žydų nužudymu II D. karo metu. Čilės vyriausybė nėra linkusi jį perduoti Vokietijai.

Gen. Douglas MacArthuras -

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Rabaule japonus iš trijų pusų atkrito MacArthurio kariuomenė, o amerikiečių laivynas užblokavo išėjimą iš uosto. Laivų ir sausumos aviacija nuolatine bombų kruša juos per keletą savaičių sukapojo į skutelius. 50.000 japonų kareivių beprasmiškai mirė už savo imperatorių, negalėdami padaryti didesnių nuostolių amerikiečiams. Jeigu gen. MacArthuras būtų mėginęs keltis pačiame Rabaule, šios tvirtovės užėmimas būtų pareikalavęs daugelio amerikiečių gyvybių.

Prez. Rooseveltas 1944 m. vasarą Honolulu mieste buvo suauktakarinė konferencija, kurioje dalyvavo prez. D. Rooseveltas, jungtinio štabo nariai, adm. Nimitz ir gen. MacArthuras. Pagrindinis konferencijos uždavinys buvo apsvaistyti tolimesnius karo planus. Laivyno atstovai siūlė pulkti Formozą, o gen. MacArthuras norejo keltis į Filipinus.

Admiralai, pasinaudodami gen. MacArthurio iprastine strategija, mėgino įrodinėti, kad, užėmus Formozą, Filipinai bus atkirsti nuo Japonijos ir turės kapituluoti.

Gen. MacArthuras nesutiko: — Aš nežinau ar mums pavyks izoliuoti japonų kariuomenę Filipinuose, nes japonams būtų žymiai lengviau izoliuoti mūsų Formozą. Filipinų salos yra žymiai svarbesnės kariniu atžvilgiu už Formozą. Per jas Japonija pasiekia olandų Rytų Indiją, kuri yra pagrindinis žaliavų šaltinis jų karo pramonei... Pagaliau mes negalime užmiršti ir politinio požiūrio. Septyniolika milijonų filipiniečių yra ištikimi mūsų draugai. Jie ir dabar veda partizaninį karą su japonais. Ant mūsų pečių gula šventa pareiga išstiepti jiems pagalbos ranką. Mano ponai, mes turime keltis Filipinuose! Gyvenime yra įsipareigojimų, kurių nepatartina būtų užmiršti. Filipinai yra Amerikos teritorija.

Sioje gen. MacArthurio strategijoje, be abejonės, dideli vaidmenį vaidino jo pažadas filipiniečiams: "Aš sugrįšiu..." MacArthuras niekada nemėgo laužyti duoto žodžio.

Paruošė VYT. KASTYTIS

Galutinį sprendimą dėl Formozos ir Filipinų turėjo padaryti prez. Rooseveltas. Jį, reikia manyti, buvo paveikusi MacArthurio politinė išmintis. Rooseveltas pasisakė už Filipinų išlaisvinimą.

Gen. MacArthuras spalio 20 d. gen. grįžta į Filipinus. — liniai išsikėlė Filipinų grupę priklausiančioje Leyte saloje. Japonų karo laivynui amerikiečių lektuvnėsiar ir kovos laivai buvo sudavę skaudų smūgį Midway kautynėse. Todėl neuostabū, kad Leyte salos pakrantės buvo užimtos be didesnio pasipriešinimo, nes vandenyje vyravo amerikiečių laivynas, o padangė buvo užvaldyta amerikiečių aviacija. Patį Leyte salos užėmimą gerokai užtesė netikėtai atūžęs labai stiprus taifūnas, abiem pusėm sukrūdes karo veiksmus. Kautynės Leyte saloje buvo baigtos prieš pačias Kalėdas.

Vos tik pirmiesiems daliniams spėjus įsitvirtinti Leyte prieilatyje, ir krantą iškėlė koją gen. MacArthuras. Gajū karo korespondentų jau laukė jo smėlėtoje pakrantėje. Kai jis brido į krantą, virš jo galvos dar žvimbė japonų artilerijos sviediniai, kulipokos taškė vandeni į pureno prieilatičio smėlį. Nusigandę korespondentai ir fotografai, užmiršę pieštukus ir foto aparatus, suvirto į artimiausias sviedinių išraustas duobes. Gen. MacArthurą lydėjęs admiralas greit pasėkė į jį pavyzdžiu. Gen. MacArthuras, žiūrėdamas į žemę apskabinusį laivyno atstovą, syptelėjo:

— Puiku, admiralai, kad pats, tiek metų praleidęs šarvuotose laivuose, ant plikos žemės dar neprarandi savisaugos instinkto! Kai admiralas atsislojo, gen. MacArthuras kreipėsi į korespondentus: — Mano ponai, mūsų laisvoji spauda jus čia, atrodo, atsiuntė istoriniam momentui užfiksuoti. Jeigu jūs norite nuotraukti, gal jau geriau kuriam laikui užmirškite tas smėlės duobutes, nes aš neturiu jokio noro pozuoti ir antrą kartą atbristi į Leyte pakran-

te, kai aplinkui žvimbia japoniškos kulipokos...

Sugedinti fotografai griebėsi foto aparatų. Jie turbūt prisiminė gen. MacArthurą atvykiantį į Borneo salą, kai į krantą jis išsikėlė su pirmąja pėstininkų vilni. MacArthuras samojū tada pralenkė taikiai vieno kuopos vado pastaba:

— Generole, grįžkite atgal ir užnugarį, nes aplinkui mūsų skraidantis švinas, kurio didžioji dalis yra skirta jūsų kudsaiui, per klaidą atsimus į mūsų niekio nenusikaltusius kūnus!

— Jeigu pats to pagedauji, kapitone, aš grįžtu atgal, bet, žinai, norėčiau japonus pamatyti — aš jau taip pat su jais kariauju... Po Leyte salos užėmimo prezidentas Rooseveltas MacArthurui suteikė penktąją generolo žvaigždutę, kuri yra augsčiausias laipsnis amerikiečių kariuomenėje.

Luzonas amerikiečių Pagrindinės japonų kariuomenės jėgos buvo su-

trauktos didžiojoje Filipinų saloje — Luzone. Taigi, Leyte užėmimas buvo Filipinų išlaisvinimo pradžia. Kautynės dėl Luzono buvo paskutinė gen. MacArthurio praversta operacija kare su Japonija. Čia jis dar kartą juodu ant balto pademonstravo savo strateginius gabumus. Iš Leyte salos MacArthurio daliniai užėmė mažą Mindoro salėlę netoli pietinės Luzono pakrantės. Japonai pirmą kartą panaudojo savizudžius lakūnus — kamikazi. Su bombų kroviniu į amerikiečių laivus smingantieji lektuvai padarė nemažų nuostolių laivynui, pakandindami ar sužalodami virš 30 karo ir transporto laivų.

Laivynui vadovavęs admiralas Halsey neslėpė savo susirūpinimo:

— Gal geriau būtų invaziją į Luzoną atidėti, kol iš JAV atplauks daugiau laivų?

— Ne, atsakė gen. MacArthuras. — Už pasirodusią Luzono invaziją mes sumokėjome brangią kainą. Invazijos atidėjimas būtų didelė klaida, nes tokiu atveju didžiulis laivų nuostolių turėtume patirti antrą kartą.

— Bet mums reikia daugiau karo laivų išsikeliančiai kariuo-

menei paremti. Jų patrankos turėtų nušluoti Luzono pakrantėse įsitvirtinusius japonus.

— Man atrodo, kad šį kartą tai galės padaryti patys pėstininkai. Kadangi mūsų rankose yra Mindoro salėlė Luzono pietuose, japonų generolai pagrindinio išsikėlimo lauks pietiniame Luzone. Tokį sprendimą jiems siūlo žmogui įgimta logika.

— Del to aš ir noriu turėti daugiau laivų!

— Admirole, pramatydamas japonų planus, aš negalvoju keltis Luzono pietuose. Pagrindinį smūgį mes jiems duosime šiauriniame Luzone — turje pačioje Lingayen įlankoje, kur jie patys išsikėlė prieš trejetą metų, mane priversdami trauktis į Bataaną pusiasalį...

— Betgi...

— Luzono pietuose mes dėl akių išsikelsime keletą mažesnių dalinių. Japonų generolai, galvodami, kad prasideda rimta invazija, savo kariuomenę iš šiaurinio Luzono permes į pietus, o mes tada jiems kirsime per nosį šiaurėje, kur bus palikti tik silpni daliniai. Jie nesudarys rimtesnio pavojaus išsikeliančiai kariuomenei. Paskui, žinoma, japonų generolai bus priversti savo pagrindines jėgas grąžinti į šiaurę, apnuogindami pietines Luzono pakrantes. Tada mes be didelio vargo galėsime iškelti stambesnius pėstininkų ir marinų vienetus Luzono pietuose. Nujaudimas man sako, kad šį kartą mums nereikės daug karo laivų pakrantėse įsitvirtinusiems japonams nušluoti.

Pakrantėse sėdėti jie neturės laiko. Jie bus priversti bėgioti iš šiaurės į pietus ir iš pietų į šiaurę...

Gen. MacArthurio planas pavyko simtu nuosimčių: Lingayen įlankoje ir pakrantė išsikeliančiai amerikiečiai nesusilaukė rimtesnio pasipriešinimo. Aštresnės kautynės prasidėjo vėliau, kai MacArthurio kariuomenė pajudė

jo į salos vidurį. Tada ji jau turėjo lygias kortas su japonais, nes į krantą buvo iškelti tankai, artilerija ir kiti sunkieji ginklai, kurių paprastai pasigendama invazijos pradžioje.

• Vienas garsiausių Sov. Sąjungos aktorių yra Innokenty Smokunovsky. Ar su tokia pavardė jis patektų į Holivudą? Ten jis tuoj pasidarytų Kent Smoke.

Mokslas dabar su-
traukia hemoroidus
be skausmo ir
nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydymo priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstams pagelbėti šis nebrangus priemonė, privaldanti savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo. Daugeliu atvejų buvo sėkmingai palengvinti skausmai ir išikrujų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiusia — kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareiškėdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne problema!"

Paslapstis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto. Dabar šį naują gydymo priemonę yra pasiūlymas žvakių (suppository) arba tepalo (ointment) pavadinimu Preparation H. Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

J-4807

LATVIJŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampus Blood)
Telefonas LE 3-3884.
PAS MUS PUKIAUSIAMS GELIS...

- * Puikūs nuotokams bei įvairioms kitoms progoms — europietiškoje ir kanadietinėje aplinkoje.
- * Įvairius rūšių skintus gelius bei vazonas su geliais.
- * Mes turime gintaro tinktūrų išdirbinį dovanoms.

Kalbame taip pat rusiškai ir lietuviškai.

LOTUS

Ivairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame Jūsų sudarytus ir apsiuntinius. Turime pardavinėti įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTA ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų pataravimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų.

SKYRIA I:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA

— Niekas nebuvo ejęs prastesniu keliu kaip aš: kas matė šitaip kreivai važiuoti, jog negali praeiti proveda. Štai kodėl aš svirdučiuoju, — visu balsu prabilo Sermukšnis.

Šioje pilnatyje, pasižiūrėjęs į jį, kiekvienas ir būtų taręs, jog mato svyruojant sausą, apdžiūvusį Sermukšnio medį, kurio pačioje viršūnėje dailiai raudonavo išsirusi keke.

Dabar jis turėjo sustoti ir atspūsti: žmogus ne arklys, kad plaktų per sniegą be atvangos. Jis pasigraibė užantįje ir išvilko bonkelę. Jam pakvipo sudaigintais rugiais ir burukų rasalu, tačiau jis buvo pakantus ir neigėdė nebūtų daiktų: viską galima gerti, ką jis ir padarė.

Proveža laikinai pasidarė platesnė, ir širdis atsigavo tarsi atšildytas paukštis — Sermukšnis atsismakė kepurę, nes ji, atrodė spaudė balsą, o jis norėjo dainuoti gerai ir balsingai, kad girdėtų pačiame Mitravos dvare, iš kur jis išėjo dirbęs visą savaitę ir kur jam nepasitė pasilikti prie Kūdikio stalo. Dar, girdi, kalbėjo taip, lyg jis veržtųsi namo, ir kad tai labai padorū, nes kiekvienas gyvis nori būti savo guštoje tokį šventą vakarą. Didelis čia šventumas jam vienam, puiki ta jo gūžta!

Ir sumokėjo tokiais linksmais pinigais: pirmą kartą jis pamatė sidabrinis litas ir jie buvo tokie juokingi, smulkūs, kaip snapso lašeliai — pirštai negali jų nulaikyti, tai kaip sutūrėsi, kad nepabėgtų? Jis paliko juos kumetyne, kur virė svaigų marmalę, ten, kur li-tai negalėjo išbėgti — jie pauzė nebologai, keli vyrai, ir dar keliolika įsidėjo, atseit, Kalėdoms.

Pamažu jis pradėjo darytis piktas — norėjo grįžti atgal ir atsiimti tą mažąjį sidabrą: juk jis buvo nelengvai dirbęs, ir ne trumpai, bet žinojo iš ilgos patirties, jog niekas neatgauna ne aukso, ne popieriaus, atiduoto už gerimą. Jis tegalėjo iirtis į namų pusę.

— Palauk, tuojau prasidės plentas, — nurašino save, — kelias bus sumuštas ir nepūs tas bjaurybė vėjas.

Taip ir buvo: vos tik tai įžengė į Kretingos plentą — iš abiejų pusių atstojosi miškas — neužmatomai augstos eglės stovėjo lyg sulydytos, taip tankiai suaugę, jog vėjas tegalėjo tik tiktai nagus nusidrasinti, jeigu mėgintų pralįsti. Gi iš viršaus, jo galybė buvo menka — galėjo kaip lydeka po ledu narstyti.

— Nebuvo taip jau blogai, — tarė jis, ir nutęsė pradėtą pirmą posmą:

Du balandžiai klane gerė,
Begerdami sudūmojo —
— Ar čia gerti, ar negerti,
— Ar negerus nuplasnoti. —

— Gerti, — nutarė Sermukšnis, ir dar kartą užsivertė burnelę. Ir tuo akimou pažvelgė į karciamą.

Šitaip vadinti tai tik niekinti gerą karciamos vardą. Juk čia buvo buvus gera užega: ponai sustodavo pailsinti arkliaus, lenkai ir maskoliai, gi žydėlis rinko pinigų, kol vieną naktį ruskis muitininkas suėdęs spirite, ir žydas iš baimės pasitempė arklidėje. Daugiau nieko ypatingo neįvyko, bet kažkodėl ta karciamą nuėjo niekais, paskui pati užsidedė; te-liko baidyklės, kurios kartais praeinančius užpuldavo, bet važiuotų nejudino.

Ir ko dabar jis pasižiūrėjo į tą pusę — lyg būtų pašaukęs? — barė save Sermukšnis. Ir atsakė: — Aš nebūjau, aš negeriu spirito, ir manęs neužkurs. O kad aš pėsčias — tai kas kam darbo, gal aš žirgus išlinu! — Ir jis pradėjo žengti ten, kur reikėjo, į Darbėnus.

Illustracijos dail. Viktoro Bričkaus

Bet ir daugiau atsirado einančių: jis girdėjo kaip čerskėjo sniegas, lyg kas raizė pentinu, tačiau ejo pėsčias. Sermukšnis susijokė: yra tokių kaip aš, ne vienas — gal bus linksmau dviese.

Ir tuojau jis suprato, kodėl buvo atsisukęs be reikalo į karciamos pusę: tai ne buvusi snapas užuodė, tai girdėjo traškant mūrų viduje. Ir dabar, ar ne tas pats išlindo ir eina paskui Sermukšni? — Negali nuvaryti iš viešo kelio, bet nėra reikalo ne į bičiulius siūlyti tokiam durniui, kuris buvo sustojęs pailsėti, kur tik baidyklėmis tederu. — Sermukšnis pasitaisė kepurę, ir emė žengti gūviau.

Gal nebuvo ir čia labai lygaus kelio, kad jis juto, lyg šiek tiek kryptuotų į šalis, tačiau tai jokia kliūtis vyrai eiti greitai žingsniu. Jam nepatiko, kad už jo nugaros kažkas ejo, lyg karvė, lyg nukritęs raitelis, brėždamas pentinu. Juo toliau, juo labiau emė įkyrėti, kad velkasi neatsilikdamas, ir jis neiškentė — atsisuko.

Apsivilkęs ilgą apsiaustu, apmuštu kailiais, ir užsidedęs didelėmis kraštais skrybėlę, ejo toks pat augstas, kaip ir Sermukšnis. Mėnesioje, pilnatyje jie pasižiūrėjo į vienas kitą. Sermukšnis susigėdo, kad buvo itaręs tokį turtinai apsvilkusį poną esant kokiui biesui.

— Tai kas ponui atsitiko, kad eini pėsčias ir dar iš paskos? — tarė Sermukšnis. Jis nenorėjo labai nusizeminti, ir todėl prakalbo drąsiai. Užklaustasis atsakė:

— Aš ir laukiau, kad atsisuktum, aš mėgtu, kad mane pirmą užkalbina — lengviau derėtis.

— Aš nevarau jokių prekybų, — supykio Sermukšnis, — nėra ko juoktis iš vargšo žmogaus. Jeigu praradau žirgą, tai ne tuščiame plente jiėškok kito — eik kur matai žibūrį, o jeigu raginsi mane padėti vogti — nė nepradėk!

— Aš ir laukiau, kad atsisuktum, aš mėgtu, kad mane pirmą užkalbina — lengviau derėtis.

— Aš nevarau jokių prekybų, — supykio Sermukšnis, — nėra ko juoktis iš vargšo žmogaus. Jeigu praradau žirgą, tai ne tuščiame plente jiėškok kito — eik kur matai žibūrį, o jeigu raginsi mane padėti vogti — nė nepradėk!

dėk: kartais gal ir aš paimu koki nieką ne savo — vini, ar ne vietoj padėtą pusbonkį, bet jau dėl pelno nevogsiu.

— Man nereikia arkliaus — dar tau galiu duoti, o kad eini pėsčias, tai su kuo deriesi, toks ir būk. Aš perku kitką.

— Negi sielos išsigėdėi, — susijokė Sermukšnis, — neveltui išlindai iš praeiktos vietos, — ir baimingai pridėjo: — gali eiti atgal, mano sielos negausi.

— Ar aš sakiau ką apie sielą? — sako tas su apsiaustu, — bet aš matau, jog pažįsti mane — dar geriau, mažiau aiškinti. Nebijok dėl savo menkos dūšėlės — aš tenoriu kitko: paroduok man savo Kalėdas.

— Kalbėk žemaitiškai, — sušuko Sermukšnis, ir vėl atsismakė kepurę; turbūt ji buvo kalta, kad jo galva maišėsi.

— O kaip kitaip aš kalbu, jeigu tu suprantai ir man atsakinėjai? — sako skrybėlėtasis. — Tu girdėjai: aš noriu pirkti tavo Kalėdas.

— Turbūt apsiėdėi driginų, — sako Sermukšnis, — kad vis ne ten pataikai: aš nė vištos nepjoviau: eik į dvarą, eik į Mitravos polivarką — ten pilnos kamaros gėrybių: ir snapso, ir vyšnios, ir slyvos spirite užmerkios...

— Jis apsilaižė, buvo bekišas ranką prie savo ruginės, bet susilaikė: nei vienam gerti, nei tam velniui duoti.

— Tu manęs nemokyk kur ko įieškoti; dvare bus kita kalba. Aš noriu tavo Kalėdų. Kokia nauda tau buvo iš tu, kurias turėjai, ir kur dėti kitas? O gali gauti už jas nebologą kainą.

— Na, ir ką jau taip labai gero? — sako Sermukšnis, — jeigu jau leisti į derybas, tai ką siūlai?

— Ko nori? Žinoma ko. Tu pragėrei viską gyvenime — ir merginą, ir ūkėlį — vadinas, kas yra brangiausia tau — degtinė. Gausi de-vynias bonkas. Ir jeigu taip laizaisi — gali būti ir vyšninė, ir iš miesto, kad ir iš pat Kauno.

— E, doram vyrai nėra ko teptis su saldziais gėralais, gera ir naminė. Bet tiktai de-vynios bonkos?

— Kur mano neprapuola — duosiu visą vežimą — stacių, kaip į monopolį atveš tau. Dar ir varpelę alaus pridėsiu.

— Mažai, — sako Sermukšnis, — ir ūmai taria labai rimtai: — Juk jeigu tu prekiauji, tai žinai, koki siūlai, tai daugiau ir prašo. Aš nesuprantu kam tau prirėikė mano Kalėdų, bet matyt labai jau užsigėdėi — tai ir mokėk. Gal ir man daugiau per visą amžių nebus tokio arkliaus jomarko, kaip sauk čigonai. Nori — mokėk, ir tai daug. Ar gali padaryti, kad mano šulins niekuomet neišsektų, ir kiek semsiu, tiek bus vis snapas — ir geras, labai geras, triskart valytas.

— Tu esi gobšas, — sako tas, kuris stovi priešais po pilnacių, tarp miškų, Kretingos plente, ir kalba Sermukšniui, — bet aš esu duosnus — kas to nežino: imk šulinį, ir duok Kalėdas.

— Bet, ką aš darysiu su šuliniu, jeigu nebus duonos? Aš sensu, ir man vargas grįžti iš darbo pėsčiam naktimis, kaip dabar, tokį vakarą, kai kiti gerai gyvena.

— Štai kodėl aš ir užkalbinau tave — aš pažįstu, kaip tu jautiesi šitokį vakarą; aš tenoriu atimti nereikalingą daiktą. Tai ko tu daugiau nori? Kad turėtum duonos nedirbdamas ir galėtum gerti nepasitraukęs iš kiemo? Imk, tik neprasyk perdaug — žinai, kaip baigės žvejui su aukso žuvele — nebevesk manęs iš kantrybės.

— Mane juokas ima, — sušuko Sermukšnis, — koks tu velnias, jeigu neturi kantrybės. Bet aš nesu gobšas — man užtenka už tokį nedidelį daiktą, užtenka. Gerai, kad nekaulijai sielos — nieko nebūtų buvę, bet dėl Kalėdų — sutarta. Tik aš nesuprantu, kaip aš tau galiu šia atiduoti?

— Labai paprastai. Tu užmirši, kad jos yra, kad jos kada nors išviso buvo. Nebus sunku, patikek, tu sau sėdėsi šiltai troboj žiemą ir vasarą kieme, valgysi ir gersi — ir būsi patenkintas — jokio vargo, jokio galvojimo.

— Taip, — pasakė Sermukšnis, — tiek jau to. Aš švesiu Velykas dvigubai. Ir Sekmines.

— Galėsi, — tarė velnias, — galėsi. Tu būsi labai gudrus, jeigu tai sugebėsi. Na, derybos baigtos — tu eik namo ir rasi ką žadėjau, ir tuo pačiu mirksniu aš būsiu pasiėmęs tavo Kalėdas.

Jis nuėjo atgal į karciamos pusę, ir ūmai Sermukšnis sušuko — taip garsiai, kad emė

kristi sniegas nuo artimiausių eglių

— Palauk!
— Ko? — atsisuko tas su apsiaustu, — ką dar sumanei išvilioi magaryčių? Aš neduodu priedo prie sutarto dalyko.

— O, ne, — tarė Sermukšnis, jau būdamas blaivus, — tu apgavai mane, tu norėjai

VALDOVAS IR SLAPTINGIEJI BETLEJAUS KELIAUNINKAI

(Atkeita iš 1 psl.)

parašytame apie 30 metų prieš Kristų, beviltiškai susunka, jog romėnų pasaulis esąs jau ant pražūties kranto ir kad jo žmonėms būtų daug geriau išsikelti į slaptingąsias vakarų okeano salas, kuriose jie vėl galėtų sukurti sau aukso amžių. Betgi Virgilijus Horacijui atsako savo 4-toje eklogeje, jog ir netrukus gimisianti kūdikį esančios sudėtos pasaulio viltys reikiškančios išgelbėjimą, o ne pražūtį. Ir labai nuostabu, kad šie Virgilijaus žodžiai yra taip artimi Izaio pranašystei apie Mesiją, jog daugelis mokslininkų mano jį buvus persikačiusį didžiojo pranašo raštus. Ir tai gali būti tiesa, nes iš biblinių knygų patiriame (Sibilė — senovės graikų ateities pranašautoja; jos burtai ir pranašystės yra surašytos ir knygas, vert.), kad žydų pranašavimai ir lūkesčiai buvo žinomi ir jų kaimyninių tautų tarpe. Pagaliau juk žydų raštai daugiau kaip prieš 200 metų buvo išversti į graikų kalbą, kuri buvo suprantama visame ano metu rytų pasaulyje. Galėjo tad juos pasiskaityti ir Virgilijus.

PAGONIMS NEBUVO SVETIMAS SENASIS TESTAMENTAS

Taigi ar negalėjo ir išminčiai apie žydų pranašystę patirti kad ir iš vadinamos skaičių knygų: „Užtekės žvaigždė iš Jukubo“... (Skaičių knyga yra viena iš Sen. Testamento knygų, kurioje pranašas Balaamas, daugeliu atvejų pagoniškai nusiteikęs, išpranašavo žvaigždės patekėjimą iš Jukubo ir valdžios kilimą iš Izraelio, vert.). Juk labai didelės žydų skaičius gyveno Persijoje apie 500 metų. Ir ju tenai buvo nemažiau kaip pačioje Palestinoje. Dėlto ir išminčiai papildydavo savo mokslo žinias netik iš šventųjų chaldėjų knygų, bet buvo uolūs tyrinėtojai ir žydų Sventraščių. Juk net ir mazdejinė religija su savo gražioju Sviesos Karaliaus mokslu argi neprimena ištraukų

iš žydų psalmių? (Mazdejinė religija buvo senovės iranietų religija, sukurta jų mitologinio pranašo Zoroastro, vert.). Be to, išminčiai dar buvo gerai susipažinę su astronomijos ir astrologijos mokslais. O astronomijos pradžios taip pat tenka įieškoti Babilonijos lygumose.

SIMTMEČIUS GYVENO TARP ŽYDŲ

Taigi šie išskirtini vyrai gyveno krašte, kuriame, kaip minėjome, žydų tautiečiai gyveno daugiau kaip 500 metų. Tenai, kaip ir Londonas, kiekvienas svarbesnis miestas turėjo savo „East End“. Kai persų karalius Kyras, užkariavęs Babiloniją 528 m. pr. Kr. leido žydams grįžti į savo kraštą, nemažą jų skaičius grįžo. Betgi didesnė dalis — ne. Pasiturintieji gėrbė sionizmą kaip idealą, bet nepraktišką dalyką. Šiame savo tremties krašte jie išplėtė didelę savišvietos veiklą bei pažangą, kuri ir davė pagrindą babiloniškajam žydų talmudui, savo gerumu prilygstančiam Jeruzalės talmudui.

Jeigu mazdejinės tikybos išpažinėjai savo senuose raštuose ir nieko nebūtų radę apie gimisiantį žydų karalių, tai jie, nors tai dar nėra galutinai nustatyta, galėjo pasinaudoti savo bendra žinia, kuri galėjo būti tikslesnė nei paties Izraelio, laukiančio „kiliančios žvaigždės iš Jukubo“. Be to, anuometinio pasaulio palinkimas į judaizmą buvo labai paplitęs nei istorikai iš pradžių manė. Todėl ir Zoroastro išpažinėjai galėjo būti patys gerokai palinkę vienos augščiausios dievybės garbinimui.

BETGI TOJI ŽVAIGZDĖ?

Ar nebūtų sukreista visa dangaus kūnų sistema, jei kažkokia žvaigždė imtų keliauti dangaus skliautynais, idant nepaklystų kažkokie keleiviai, einą į Persijos į Palestiną? Na, žvaigždėto dangaus Kūrėjas juk gali praves-

ti kelią beribėje erdvėje taip, kad keliauninkė žvaigždė nesutrikdytų visatos tvarkos. Bet vėrciau pažiūrėkim, ar Sv. Raštas sako, kad žvaigždės keliavo per dangų matomai ar ne? Jei taip, tai klausimas išspręstas, nes Dievui nėra nieko negalimo. Išminčiai, atėję į Jeruzalę, tarė: „Mes matėme Jo žvaigždę rytuose ir atvykome Jo pagarbinti“. Taigi, nežodeliu jie neužsimena apie tai, kad žvaigždė būtų juos lydėjusi. Visdėlo kartą tenka pabrėžti, kad jie ją vadino Jo žvaigžde. Vadinasi, tai turėjo būti koks nors šviesus dangaus kūnas, kurį jie pažino kaip ateinančio žydų karaliaus pastuntinį. Kaip jie jį atpažino, Evangelija nesako. Gal iš kokių burtų ar šventų knygų, gal iš kokio tiesioginio ar netiesioginio apreiškimo, sunku pasakyti. Bet viena yra aišku, kad jie ją atpažino, ir tuo mes turime pasitenkinti.

Netenka abejoti, kad Dievas panaudojo žvaigždę nurodyti vietai, kurioje išminčiai rado Vailkelį ir Jo Motiną. Kaip tai įvyko, mes tiksliai nežinome. Sv. Matas sako: „Ir štai žvaigždė, kurią jie išvydo rytuose ejo pirma jų ir sustojo, kur buvo Kūdikis“. Kadangi žvaigždė, kaip ir saulė, teka, leidžiasi, ir kuria nors kryptimi keliauja, tai, galimas daiktas, ir ši žvaigždė savo kelyje pasiektė horizontą virš Betlejaus olos, arba kokių nors kitu nuostabi būdu nurodė šiems rinktiniais piligrimams vietą, kur „žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų“.

Tas, kuris pašaukė visas žvaigždes iš gilybių, kuriam nereikėjo nieko daugiau, tik ištarti: „Teatsiranda šviesa, ir šviesa atsirado“, — norėjo, kad dangaus gelmės apreiškėtų Jo garbę žemeje. Jo numylėto Šūnaso gimtadienyje, kuris Kūrėjo planuose jau buvo, o pasaulio dar nebuvo.

Laisvai vertė A. K.

Trys nauji šventieji

Gruodžio 9 d. Romoje popiežius Jonas XXIII paskelbė naujus šventuosius: 1. Petrą Julijų Ey-mard, prancūzą, malūnininko sūnų, išteigusių šv. Sakramento vienuoliją, kuri dabar turi 16.000 narių; jo šventė — rugpj. 1 d.; 2. Antaną Marijų Pucci, italą, 45 metų, buvusį klebonu ir davusį pagrindus katalikų veikimui; jo šventė — sausio 12 d.; 3. Pranciškų Mariją da Camporosso, italų kapuciną; jo šventė — rugsėjo 17 d.

Visiems Kanados Lietuviams linkime linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujųjų 1963 metų

K.L.B. KRASTO VALDYBA
K.L.B. KULTūros FONDAS
K.L.B. SALPOS FONDAS
K.L.B. INFORMACIJA

O. B. AUDRONE

ŽODIS

Viešpaties Angelas
Pasveikino Mergaitę —
Ji tarė —
Teesie.
Ir Žodis Viešpaties
Ant kryžiaus kabo.

Tai aš Jį prikalu
Taip skaudžiai,
Tai aš viena —
Gi supanti žadėjau
Kūdikui ant rankų —
Visas dienas,
Visas dienas.

Kalėdų vygė

Pasupkite, Kalėdos,
Baltų balčiausia vygė
Pasupkite, Kalėdos,
I žemę šią atvykę.

Čia tiek šalnų
Ir guodo
Erškėčių tiek prisėta —
O, Viešpatie, sužiesi
Mažytę savo pėdą.

Kaip eisi Tu
Be kello,
Kur poilsio sustosi? —
Nerasdamas sau vietos
Nei rūmos
Nei namuose.

Panešim Tave mažą,
Priglobsim nuo vėjo —
Skambėkite, Kalėdos —
Jau Viešpatis atėjo.

PRAKARTĖLĖS ATsirADIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

tada gyvenęs Avinjone, įvedė prakartėlės mintį Provence srityje, pietinėje Prancūzijoje. Išpanijos karalius Karolis III mėgino pats drožinėti įvairias Betlejaus figūreles, kurioms karalienė pasiūdavo drabužėlius. Vokietijoje prakartėlė pirmą kartą pasirodė 1603 m. Miunchene šv. Mykolo bažnyčioje. Po to šis paprotys paplito po visą katalikišką Bavariją ir Tirolį. Nors įvairiuose kraštuose prakartėlės figūrėlės dažniausiai paruošiamos liaudies menininkų, tačiau prisidėjo ir garsūs skulptoriai. Medžiaga, iš kurios figūrėlės gaminamos, labai įvairuoja — medis, švinas, stiklas, molis, vaškas ir t.t. Dydis taip pat labai skirtingas — nuo kelių colių figūrėlių iki už žmogų didesnių statulų.

Prakartėlės Romoje

Prakartėlės ypač išspūdingai paruošiamos Romos miesto bažnyčiose. Romėnų šeimos per visą Kalėdų švenčių laikotarpį lanko įvairias bažnyčias, besigrožėdamos Betlejaus įvykių vaizdavimu. Bene išspūdingiausia Romoje prakartėlė paruošiama Ara Coeli pranciškonų bažnyčioje. Norint pasiekti šią ant Kapitolio kalvos viršūnės pastatytą bažnyčią, tenka užlipti daugiau kaip 100 laiptų. Visdėto ši bažnyčia susilaukia daugiausia lankytojų. Prakartėlės statulos čia yra beveik natūralaus žmogaus ūgio. Nors kiekvienoj prakartėlėje yra ir Kūdikį Jėzų atvaizduojanti figūra, bet šios prakartėlės Bambino apipintas įvairiomis legendomis bent 300 metų senumo, visas aprengtas brangiais drabužiais, apdengtas medaliais bei brangenybėmis.

Romos vaikai prieš Kalėdų šventes savo pageidavimus išreiškia ne Kalėdų seniui, bet Kūdikėliui Jėzui. Savo laiškuose jie išvardina savo gerus darbelius, pasiryždami ateity būti dar geresni. Be to, išreiškia jie ir savo pageidavimus, kokių dovanų lauktų švenčių proga. Paštas tuos visus

laiskus, adresuotus Kūdikėliui Jėzui, nukreipia į Ara Coeli bažnyčią ir čia juo dešimties tūkstančių sudedamieji prakartėlės Kūdikio. Nuo Kalėdų iki Trijų Karalių kasdien šioje bažnyčioje specialiai paaugstinioje vietoje, netoli prakartėlės, Romos berniukai ir mergaitės sako Kūdikėliui Jėzui savo prakalbas ir deklamuoja eilėraščius.

Popiežius taip pat turi prakartėlę, kurią laiko savo privatinėje bibliotekoje per ištisus metus. Sv. Tėvui Jonui XXIII šią stiklinių figūrėlių prakartėlę padovanojo Venecijos stiklo gamintojai.

Prakartėlių rinkiniai

Didžiausia įvairių prakartėlių rinkinį turi Bavarijos muziejus Miunchene. JAV taip pat yra didelis prakartėlių rinkinys. Alexander Girard, amerikietis architektas ir senienų rinkėjas, apie 30 metų praleidęs kelionėse po įvairius pasaulio kraštus, surinko apie 150 prakartėlių iš įvairių šalių ir vietovių bei skirtingų laikotarpių. Visa tai patalpinta jo paties muziejuje Girard Foundation of Santa Fe, New Mexico. Siemet tas rinkinys Kalėdų proga yra atvežtas į William Rockhill Nelson Gallery of Art, Kansas City, Mo. Lankytojas bus prieinama per visą gruodį ir sausio mėnesius.

Prakartėlės Lietuvoje

I Lietuvą prakartėlės atkeliavo 18-19 š. per Tėvus jėzuitus, kurie, šalia kitų darbų, emė ruošti ir religinius vaidinimus. Pradžioje prakartėlių statulos buvo medinės, žmogaus didumo, ievėžtos iš Italijos. Austrijos Tirolio arba vietoje padarytos. Vėliau jos buvo pakeistos mažomis, darytomis Bavarijoje. Tirolyje ar Lenkijoje. Nepriklausomybės metais paplito kambarinės prakartėlės — mažo formato, šalia kalėdinių eg-lučių. Vienos jų buvo užsieninės, kitos — vietos dievdarbių darytos. Šis paprotys nepranyko nei okupacijų metais. Ir dabar jos išrengiamos, kiek bolševikinės valdžios leidžiama, bažnyčiose ir privačiuose namuose.

SV. KALĖDŲ, NAUJŲ METŲ IR PARAPIJOS 3 METŲ GYVAVIMO SUKAKTIES PROGA NUOSIRDZIAUSI SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKEJIMAI visiems mieliems parapijiečiams — organizacijų nariams ir vadovybėms, parapijos komitetui, draugams ir pažįstamiems.

Tegu gerasis Dievas gausiai Jums atlygina už Jūsų visokią pagalbą ir laimina mūsų visų bendrą pastangą lietuviškos parapijos barose.

Didžiai Jums visiems dėkings.

Kun. Dr. J. GUTASKAS, Sv. Kazimiero parapijos klebonas.

Delhi, Ontario.

VISUS HAMILTONO LIETUVIUS

KALĖDŲ SVENTĖS IR NAUJŲ METŲ PROGA

SVEIKINA

Hamiltono Apylinkės Valdyba

Sv. Kalėdų sveikinimai Lietuviams Draugams

Telaimina visus Jus Dievas ir suteikia žmonijai taiką. Mes meldžiame ir ilgmės jos. Prašykime pavergtiesiems laisvės dovanos, kad jie greit sulauktų jos 1963 NAUJAISIAIS METAIS. Nuosirdi Jūsų draugė

EDITH HYDER
Radijo komentatorė

Pavergtoje tėvynėje

NAUJI SMEIZTAI

Sovietinė valdžia straipsniais, nuotraukomis stengiasi įrodyti tariamą artumą Lietuvos dvasininkų ryšius su buv. nacių okupacine valdžia, su lietuvių partizanais, šnipais ir pan. Žurnalas "Svyrtys" nr. 21 paskelbė reportažą "Firma" — Sv. Tėvas, Johann Kipp ir Co. adresas: Vatikanas, Lietuva. Vienoje nuotraukoje pavaizduotas arkiv. J. Skvireckas laimines prez. A. Smetoną (esa, arkiv. Skvireckas laimines ir vokiečių karių...), kitose parodomai kunigai: Ylius, J. Leliesius, Tėvas Kaz. Cepulis; paskelbta popiežiaus rašto Lietuvos prezidentui 1927 m. fotokopija; aiškinama, kad J. Kipras buvo Jėzuitų gimnazijos geramizavęs lietuvišką jaunimą. Kitomis nuotraukomis įtaigijama, kad lietuviai dvasininkai prisidėjo prie partizanų veiklos, kankinių šeimų išuždymo.

SUNAIKINTA 10.000 SŪNŲ

Vilniaus radijas, pasidžiaugęs medžioklių laimėjimais (pvz. geras buvęs kikių derlius, šm. buvo sumedžioti 23 šernai), paminėjo ir Lietuvoje valkataujančius šunis bei kates. Ikišliu katejūnų esą jau sunaikinta 10.000 sūnų ir daugiau kaip 4.000 katei. Už valkataujančių pleskūnų sunaikinimą jau išmokėta 33.000 rb. premijų. Nusišundžiam pleskūnų sunaikinimą jau išmokėta 33.000 rb. premijų. Nusišundžiam pleskūnų sunaikinimą jau išmokėta 33.000 rb. premijų. Nusišundžiam pleskūnų sunaikinimą jau išmokėta 33.000 rb. premijų.

LIETUVOS PAVERGIMO SUKAKTIS

Kultūros ministeris J. Banaitis per Vilniaus televiziją ir radiją plačiai kalbėjo apie 1965 m. numatytą minėti 25 m. sovietinio režimo Lietuvoje įvedimo sukaktį. Esa, šventė truktisianti dvi dienas ir, be daiktų šventės ir orkestrų pasirodymų, bus šokiai ir žaidimai. Ministeris, ragindamas uoliai ruošis pavergimo sukaktiui, siūlė reformati lietuvių taut. drabužius; padarę priekaitus, ypač moterų tautinams sijonams, kurie esą nepatogūs ir pan.

PARODA KLAIPEDOJE

Sovietų Sąj. dalininkų s-ga Klaipėdoje surengė Rusijos Federacijos ir visos eilės sovietinių respublikų dalininkų parodą. Kaikuriuos klaipečių visuomenė parodytu paveikslu te. mus: tol. Rytų žvejai, sovietinių ir Kubos jūrinių pokalbių. Afrikos Gvi. nės valstybės žmonės ir pan. E.

PAMINKLAI TIK RAUDONIEMS

Vilniaus m. vyr. dail. I. Laurušas per Vilniaus radiją kalbėjo apie sotes dekoravimą darbus pripažino, kad dar neretai pasitaiko blogai dekoruoti vitrinų, žemos meninės vertės restauravimų, dekoravimų. Dar vis Vilniuje nesa judanties dinaminės sviesos reklamos. Esa, visur Vilniuje reikalinga dalininkų ranka bei talka. Jau pavykę Vilniuje dalininkų likviduoti visas betonines skulptūras miesto parkuose ir aikštėse. Pats Laurušas kalbėjo kultūros ministro pabrėžė skulptorių darbų panaudojimo mieste. Būti, girdi, puiku, jei Vilniuje turėtų žemaitės, Basanavičius bei kitų žymių žmonių, gyvenusių ir dirbusių Vilniuje, biustus. E.

KOLKIEČIAI SUNKESNI UŽ AKMENIS

J. Grilskaus stebisi Zarasų rajono "Baltiškių" kolūkių pirm. K. Mierko įvesta tvarka: "Kai mašina važiuoja turgun su kolūkių gyvuliais ir dar pa. ima bent vieną kolūkiečių, tai kolūkiečiai reikia pinigų susimokėti. —

SUDBURY, Ont.

LB VALDYBOS PRANEŠIMAS. — Sv. Kalėdų ir N. Metų proga visus Bendruomenės narius sveikiname ir linkime daug laimės. Taip pat nuosirdžiai dėkojame už didelę paramą lietuviškuose reikaluose bei parodytą gražų vieningumą per 1962 m.

Naujos valdybos rinkimams kandidatų teikimas vyksta sėkmingai. Rinkimine datą pranešime vėliau.

Birutė Grygulytė, atvykusią iš tolimo Suvalkų trikampio sveikiname kaip naują Bendruomenės narį ir linkime pasisekimo naujosje gyvenimo sąlygose bei šeimyninės laimės.

K. Daunio, mūsų Bendruomenės visuomenininko, sesutė Agnieszka Daunytė-Dauniene, gvy. JAV neseniai mirė. Bendruomenės ir v-bos vardu miela Kazimierą nuosirdžiai užjaučiame. LB apyl. valdyba

LIETUVAITE IS PUNSKO — Birutė Grigulytė atskrido lėktuvu kaip sužadėtinė pas Justą Stankų. Buvo su ruoštos šaunios sutiktuvės pas St. E. Tolvašius, o vėliau jas suruošė Justas pas P. A. Mazaitis, kur A. Mazaitienė su A. Baltutiene šeiminkavo. Ta proga iš Hamiltono atvyko visa Justo giminė: mama, Albinas Stankus su žmona, seserys — A. Gureckienė ir St. Kobeliene su šeimomis. Sutiktuvės praėjo labai jaukiomis ir nuosirdžiom lietuviškų nuotakomis.

Vis daro klaidų

Britanijoje 1960 m. dėl gydytojų klaidų ar neapsižiūrėjimo mirė 670 ligonių. Dėl netinkamų vaistų praradimo mirė 150 asmenų, įvyko 59 nelaimingi atsitikimai operacijų metu, dėl perdidelių vaistų dozių mirė 117, dėl netinkamo anestezikos panaudojimo — 344.

Manoma, kad JAV ir Kanadoje panašių gydytojų klaidų nuosimtis yra kiek didesnė.

VANCOUVER, B.C.

200 LIETUVIŲ. — Čia tarp ¼ milijono gyventojų yra apie 200 lietuvių, skaitant senosius ir naujusius ateivius. Tačiau lietuviškos veiklos, arba atsilankant į parengimus, tikslai apie 30. Sen. ateiviai daugiau būrasi tarp savęs ir prie naujųjų mažiau prisideda, na o "dypukai" taip skubina su kanadėti, kad net nematantį sunku išsivaduoti. Spiešties neturime kur nei kunių, nei savo kampo neturime, tad ir jaunimą, kurio turime apie 80, turime lietuvių bei nurašyti, o vaikų kaltinti negalime — kurti tik tėvai, nes neįstengiamė net lietuviškos mokyklos išlaikyti. Intelligentių turime nemažai, tačiau šie, atrodo, daugiausiai tik savo rateliuose spiešiasi, o visuomenės darbai palikti žmonėms, net lietuviškos mokyklos nelankiusiems.

NAUJA BENDRUOMENĖS VALDYBA. — Šiuo momentu dar tebeveikia KL Bendruomenė, nors į metinį susirinkimą lapkričio 18 d. teatsilankė vos 13 žmonių. Išrinkta laikina v-ba iki Vasario 16 minėjimo, į kurią įe: Balys Vileita pirm., L. Vilenciene sekret., Naujokas, Ed. Gumbelevičius ir K. Skrinškas. Po minėjimo nutarta apeliuoti į tautiečius ir kvies.

WINDSOR, Ont.

VEIKLI BENDRUOMENĖ. — Ne gausi Windsorio lietuvių Bendruomenė yra pagarsėjusi savo veikimu. Čia jau dukart buvo surušta Kanados Lietuvių Diena. Ypač IX Kanados LD pasiųsmoje geru organizuotumu ir programos išpildymu 1962 m. rugsėjo 1-3 d.

Windsoro lietuvių Bendruomenė jau dveji metai sumaniai vadovauja E. Butavičienė.

SAVAS DIEVNAMIS. — 1962 m. Windsorio lietuvių įsigijo ir nuosavą bažnyčią. Pirkto buv. gyvenamą namą, kurį pertvarkė bažnyčios reikalam. Visus pertvarkymo, statius ir daiktus darbus atliko vienas Windsorio lietuvis be jokio atlyginimo už darbą. Tas lietuvis yra labai kuklus būdo ir nemiega pagyrimų. Jis pastatė ir salygą, kad jam niekas už atliktą darbą nepareikštų viešai padėkos žodžio, kitaip pažadėjo "sustreikuoti". Kad neįvyktų nesupirktų, todėl ir čia to lietuviu pavadė neskelbiama. Dvasinius Windsorio lietuvių reikalus tvarko naujai atvykęs Windsorio kun. Lengvinas.

SVARBAUS BALSAVIMO DUOMĖ. — Didelė audra Londone sukėlė vandens fluoridavimo klausimas išspręstas neigiamai: iš penkių balsavusių trys pasisakė prieš ir tik du už. Per eilę metų ne vienas kitas reikalas nebuvo taip sukęs visus ant kojų kaip dabartinis vandens fluoridavimo klausimas. Buvo įsteigta net specialioji organizacija — Piliiečių Teisių Draugija, kurios vienintelis tikslas — pasipriešinti vandens fluoridavimo įvedimui. Dėl tos pat priežasties niekad paskutiniais metais nebuvo toks didelis susidomėjimas balsavimu kaip ši karta. Viso to rezultatas — prieš vandens fluoridavimą pasisakė pusantro karto daugiau balsuotojų, negu už. Vandens fluoridavimas Londonui būtų kainavęs: \$48.000 pats įrengimas ir dar kasmet apie \$14.000 jo priežiūra. Sekmadienio kino teatro klausia.

mas surinko maždaug po lygų skaičių balsų už ir prieš, tačiau labai neįmanoma dauguma buvo pasisakę prieš juos. Didele dauguma — trys prieš viena pasisakė už miesto garinio silidymo praplėtimą. Kaip buvo tikėtasi, burmistras išrinktas ligolinsli Strochan, anksčiau tarnavęs Kanados karališkojo raitojo policijai. Kiti pareigūnai, su mažais pakeltimais, perinkti irgi daugiausia tie patys. Balsavimas įvyko gruodžio 10 d. D. E.

New Delhi. — A. Krupp garšius vokiečių pramonininkas, lankėsi Indijoje. Pareiškė, kad Rourkela plieno įmonė gerai veikia ir 1966 m. savo gamybą pakels iki 1.8 milijono tonų kasmet. Ten dirba daug vokiečių specialistų.

Policininko laiškas Kalėdų seneliui

GERASIS SENELI, Mes ir vėl švenčiame Taikos Karaliaus gimimo šventę. Iškvepi kiekvienam vairuotojui broliškumo dvasia, kad jis būtų atsargus ir neužmirštų kitų savo draugų vairuotojų dabar ir per N. Metus. Apdovanokti juos sumanumu ir kantrybe. Paliki jiems išminties žvakutę, kad matytų savo bei kitų vairuotojų poreikius ir apsviestų ju kelių nakties tamsoje. Apdovanok kiekvieną besąjaukių saugumo lazdele, kad kelyje neužkluptų nelaimė. Būk, Seneli, šiais metais ir pats atsargus; yra tiek daug vairuotojų, kurie net nepagalvoja, kad gali užmirti ir Tave.

Su geriausiais saugumo linkėjimais — Sgt. R. M. JOHNS, Metropolitinio Toronto saugaus eismo įstaiga

KANADOS SAUGUMO LYGA PRĖMENA:

1. Nupjauk eglutės kamieną išabmai.
2. Laikyk kalėdinę eglutę ištatytą vandenyje.
3. Nestatyk eglutės arti ugniauko, radiatorių, televizijos ar kitų šiluminį įtaisų.
4. Nevartok žvakijų papuošimui, o tik elektrines lemputes su gerais laidais.
5. Išėjdamas iš eglutės kambario išjunk jos šviesas.
6. Nuimki eglutę kol dar neperdaug sausa.

Niagara pusiasalis

KALĖDŲ EGLUTĖ. — St. Catharines Bnės pastangomis, vaikų eglutę įvyks gruodžio 30 d. Slovakų salėje Page ir Welland Ave. sankryžoje. Pradžią 2 v. p. p. Programą išpildys Niagaros pusiasalio skautai ir skautės. Maloniai kviečiame iš Niagara Falls ir St. Catharines visus tėvelius su vaikais dalyvauti punktualiai, nes Kalėdų senelis yra paruošęs visiems vaikams dovanėlių. Taip pat kviečiame visus Niagaros pusiasalio lietuvių pasiūlyti turtingos programos, kuri sušilds iš vaidinimo, dainų, muzikos, šokių ir eilėraščių.

BENDRUOMENĖS VALDYBA yra užsimojusi išplėsti didesnę bendradarbiavimą su Wellando Bnė. Abiejų Bnių pirmininkai turėjo posėdį, kuriame aptarė bendradarbiavimo būdus ir rado reikalinga susausti abiejų Bnės valdybų posėdį.

Šiais metais Bnėi ir pagalbą atėjo ir įsijungė į šalpos darbą šie visuomenininkai: F. Janušonienė, Pr. Meškauskas ir J. Kolaimis. Minimi asmenys ir praėjusiais metais šalpos reikalus tvarkė. Išvardintiems asmenims teikiame didžiausią padėką.

Siuo metu yra renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai paremti. Maloniai prašome pagal išgalę paremti šį vajų. Bendruomenės valdyba

SUDIEV, CHORVEDZIUI!

Windsoro lietuvių turi ir savo chorą, kuriam 6 metus sėkmingai vadovavo J. Sodaitis. Choras yra pasiekęs gana augstą lygį ir buvo kviečiamas koncertuoti ir į kitas lietuvių apylinkes, k.a. Delhi ir kt. Chora J. Sodaitis paruošė savo dideliu ryžtu, geležine kantrybe ir švelniu elgesiu. Aukojis chorui savo laisvalaikį be jokio atlyginimo. Mylėjo jis savo chorą, o choristai — jį. Deja, J. Sodaitis gruodžio 11 d. išsikėlė į JAV. Nuliūdę choristai, netekdami mylimo vadovo, nuliūdę klebonas kun. Lengvinas, netekęs vargoninko, nuliūdę visa Windsorio lietuvių Bendruomenė.

Gruodžio 9d. buvo surušta atsisveikinimo vakarienė. Palinkėta J. Sodaitiui gerai ir laimingai įsikurti naujoje vietoje. Choristai net kelis kartus jam sugiedojo "Ilgiausių metų".

Šiais metais sunki yra windsorietė padėtis. Mieste siaučia nedarbas. Daug kas ir iš lietuvių jau ilgesni laukia "atostogauja". Paskutiniu laiku buvo be darbo ir J. Sodaitis.

A. Biveinis

LONDON, Ont.

SVARBAUS BALSAVIMO DUOMĖ. — Didelė audra Londone sukėlė vandens fluoridavimo klausimas išspręstas neigiamai: iš penkių balsavusių trys pasisakė prieš ir tik du už. Per eilę metų ne vienas kitas reikalas nebuvo taip sukęs visus ant kojų kaip dabartinis vandens fluoridavimo klausimas. Buvo įsteigta net specialioji organizacija — Piliiečių Teisių Draugija, kurios vienintelis tikslas — pasipriešinti vandens fluoridavimo įvedimui. Dėl tos pat priežasties niekad paskutiniais metais nebuvo toks didelis susidomėjimas balsavimu kaip ši karta. Viso to rezultatas — prieš vandens fluoridavimą pasisakė pusantro karto daugiau balsuotojų, negu už. Vandens fluoridavimas Londonui būtų kainavęs: \$48.000 pats įrengimas ir dar kasmet apie \$14.000 jo priežiūra. Sekmadienio kino teatro klausia.

mas surinko maždaug po lygų skaičių balsų už ir prieš, tačiau labai neįmanoma dauguma buvo pasisakę prieš juos. Didele dauguma — trys prieš viena pasisakė už miesto garinio silidymo praplėtimą. Kaip buvo tikėtasi, burmistras išrinktas ligolinsli Strochan, anksčiau tarnavęs Kanados karališkojo raitojo policijai. Kiti pareigūnai, su mažais pakeltimais, perinkti irgi daugiausia tie patys. Balsavimas įvyko gruodžio 10 d. D. E.

New Delhi. — A. Krupp garšius vokiečių pramonininkas, lankėsi Indijoje. Pareiškė, kad Rourkela plieno įmonė gerai veikia ir 1966 m. savo gamybą pakels iki 1.8 milijono tonų kasmet. Ten dirba daug vokiečių specialistų.

VENUS

GELES VISOKIAMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t. Pristatome ir namus. Kalbame lietuviškai. Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037 231 RONCESVALLES AVE.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

J. KAJECKAS SU PONTA Vasingtone dalyvavo: E. Rooseveltienės paminėjime episkopų katedroje, popiežiaus sukakties minėjime katalikų un-tė, latvių nepriklausomybės šventėje, Gvatemalos ambasadorius priėmė, Baltųjų Rūmų Kalėdų eglutės apėigoje ir kt.

PREL. M. KRUPAVICIUS vieton Kalėdų ir N. Metų sveikinimų Kultūros Fondui paaukojo \$25. K. Fondas dėkoja gerb. prelatui ir prašo taip pat kitus lietuvius pasiekti jo pavyzdžiu.

KUN. DR. J. PRUNSKIS "Ateities" žurnalo vajuos proga vajuos k-tui paaukojo \$50, kurie bus panaudoti geriausiai pasirodžiusiems atskirų vietovių vajuos organizatoriams bei talpinkams.

PREL. I. ALBAVICIUS, Cicero, III, Sv. Antano parapijos klebonas, vaikų laikraštelio "Eglutės" leidimui paaukojo \$325.

B. GAIDZIŪNAS, buv. "Dirvos" vyr. redaktorius, Clevelande atidarė importuotų ir vietinės gamybės maisto ir delikatesų krautuvę.

PROF. DR. R. VISKANTA lapkričio 26 d. skaitė paskaitą "The American Society of Mechanical Engineers" metiniam suvažiavimui Stallerio viešbutyje, Niujorke. Jis profesorijauja Purdue un-tė.

EDV. LITVINAS, 14 metų išgyvenęs Maroke, lapkričio 25 d. atvyko į Čikagą. Nuo Casablankos į Niujorką su sustojimais laivų plaukė 16 dienų. Su juo kartu atvyko žmona Juozapa. Abu apsisotjo pas pusbroį T. Petkų.

A. RUKUZA, miškininkas ir buv. miškų žinybos administratorius, dabar gyvenęs Berwyn, Ill., gruodžio 16 d. atšventė 75-tąjį gimtadienį.

J. J. SIAUCIŪNAS, iš Kingston, Pa., daro žygius, kad Valiuku paruošėti knygą "Lithuania — Land of Heroes" patektų į to miesto viešuosius knygynus.

VYT. DUMSKIS iš Melbourne, Australijoje, atvyko į Los Angeles gyventi. Jis yra linotipininkas ir jau pradėjo dirbti savo specialybeje. Vėliau atvyks ir jo žmona su dviem dukterimis.

Britanija

"EUROPOS LIETUVIS" praneša, kad Manchesterėje, po ilgos ligos, mirė dr. Paweł Czajkowski našlė Luba Czajkowska, buvusi Biržiskienė. Palaidota Mostono kapinėse lapkričio 17 d.

KUN. J. BUDZEIKA, MIC. iš Čikagos lapkričio 14 d. atvyko į Londoną, kur darbuos lietu. parapijoje. Jis kilęs iš Seinų krašto. Paskutiniu laiku gyveno Čikagoje.

A. NAMAJUSKAI išvykus į JAV, liet. parapijos sekretoriaus Londone pareigas perėmė J. Babilius, kuris su šeima yra praleidęs keliolika metų JAV ir vėl grįžęs Britanijon.

Argentina

FLORENCIA MERCEDES - SRUOGINIS Kordobos un-tė baigė chemijos fakultetą daktarės laipsniu. Turi tris diplomus: mokytojos, farmacijos ir biochemijos. Tėvelis Sruoginis gyvena Rioja mieste. Sūnus taip pat lanko augstąją mokyklą.

L. PETRONIS, V. Popelytės ir A. Petronių sūnus, La Platos un-tė už.

DĖMESIO VERTI FAKTAI

DARBO ŽMONĖMS

ONTARIO

PROVINCIOJOJE

Pagal Ontario Žmogaus Teisių Kodeksą visi mūsų piliečiai yra laisvi ir lygūs savo kilnumu bei teisėmis. Jei kas nors mėgintų atimti Jūsų teises, atsiminkite, kad Provincijos įstatymai yra Jūsų pusėje. Toliau patieksime keletą žinotinų faktų.

AMATŲ MOKYMAS — Suteikiamos galimybės asmenims išmokyti naujų amatų ir darbdaviams paruošiami specialistai kadrai ateities reikavimų patenkinimui.

DARBO VALANDOS — Reguliarios darbo valandos pramonės įmonėse yra ribotos ligi 48 val. per savaitę.

MAŽIAUSI ATLYGINIMAI — Dirbančioms moterims yra nustatytas minimalinis savaitės atlyginimas.

DARBO SANTYKIAI — Yra nustatytos sąlygos, kaip darbininkų unijos gali tapti pripažintais darbininkų atstovais ir kaip sprendžiami ginčai, kyla tarp darbdavių ir darbo unijų kolektyvinių derybų bėgyje.

PRAMONĖS STANDARTAI — Darbdaviai arba darbininkai, arba abeji, betkurioje pramonės šakoje nustatytoje zonoje, gali pareikalauti tos zonos pramonės darbdavių bei darbininkų konferencijos, kurios metu būtų ištirtos bei ap-

svarstytos darbo sąlygos, vyraujančios toje pramonės šakoje ir būtų sutarta nustatyti tos zonos pramonės darbininkų darbo valandas, dienas bei atlyginimus.

SAUGUMAS — Yra vykdomi griežti saugumo reikalavimai, kad jų pagalba būtų apsaugoti tiek asmenys pramonėje, tiek ir visuomenė nuo pramonės nelaimių.

APMOKAMOS ATOSTOGOS — Kiekvienam pramonės darbininkui yra garantuojama mažiausiai viena savaitė apmokamų atostogų už kiekvienus jo darbo metus.

ZMOGAUS TEISĖS — Pilnai remiamas kiekvieno asmens tvirtinimas, kad jis yra laisvas ir lygus savo kilnumu bei teisėmis, neatsižvelgiant į jo rasę, tikybą, spalvą, tautybę, protą arba kilmės vietą.

TARNYBŲ AGENTŪROS — Asmenys, vedantarnybų radimo agentūras, turi gauti leidimą iš tarnybų agentūrų prižiūrėtojų.

ATLETIKA — Yra prižiūrimi tiek mėgėjų, tiek profesionalų boksaus bei imtynės, taip pat ir mėgėjų sportas. Remiamos atletikos bei fizinio lavinimo programos, kurias vykdo bendruomenės ir auklėjimo įstaigos.

Hon. H. Leslie Rowntree, Q.C., Minister of Labour

ONTARIO DEPARTMENT OF LABOUR

8 YORK STREET, TORONTO

**Laisvai išvertė
Pr. Alšėnas**

Senasis ir naujasis menas

KALĖDINĖS TEMOS DAILĖJE

Kristaus gimimo tema teikė įkvėpimo didžiausiems talentams šimtmečių eigoje. Kiekvienas jų savaip vaizdavo tą temą, atskleidėdami įvairiausių aspektus. Pvz. vien gimusio Kristaus bėgimas į Egiptą, pasak Osterreicher Niujorko rinkinio, vieno didžiausių JAV, yra pavaizduotas 49 būdais. Bet tai tik dalis to, kas yra sukurta per išitus šimtmečius įvairių srovių dailininkų.

Vienas populiariausių Kristaus gimimo vaizduotojų yra 13 š. garsenybė Giotto. Mūsų laikais garėja dail. G. Hitchcock. Lyginant abiejų vaizdavimo būdus, matyti, kaip pasikeitė tapybos menas ir pačių Kalėdų mintis.

Giotto kūryboje veido išraiška yra suderinta su nuotaika. Jėzus vaizduojamas kaip laimingas kūdikis, o Marija — globėja Kūdikio, kurio gyvenimas jau siekia nepaprastą ateitį. Taip pat matyti aštrūs spalvų kontrastai, aiškus skirtumas tarp žmonių ir gamtovaizdžio. Iš Giotto paveikslų dvelkia jaukiai nuteikianti, dangiška nuotaika.

G. Hitchcock "Bėgimas į Egiptą", tapytas apie 600 metų vėliau, yra daugiau realistišnis, netgi "žemiškesnis". Motina ir Kūdikis pavaizduoti ramioje atmosferoje, veidų išraiškos beveik nematyti, ir visa kompozicija subėga į vieną ramią nuotaiką.

Kalėdų proga visų dėmesys pakrypsta dar daugiau į Motiną Mariją ir Kūdikį. Ir čia matyti didžiausias įvairumas. Pvz. kad ir Botticellio "Madona, Kūdikis ir šv. Jonas" — renesanso laikotarpio kūrinys — ir modernaus dailininko Salvadoro Dali "Llegato uosto Madona", tapyta 1950 m. Botticelli, kaip ir ispanas Dali, buvo meistras tapybos technikoje, tačiau linkę į tam tikrus iškrypimus, siekiančius sudaryti malonaus judesio išpūdį. Visos jo Madonos yra kupinos grakštumo ir jaudinančio švelnumo. Jėzų jis visur vaizduoja kaip meilų, apvalią vaiką, užimantį paveiklo centrą. Kūrinys "Madona, Kūdikis ir šv. Jonas" matyti dar Botticelli pamėgimas piešti gėles, berniukų bei vyrų galvas. Žiūrėdamas į tokius kūrinius, kiekvienas aiškiai mato ir jaučia autoriaus mintį bei nuotaiką.

Kitaip yra su pvz. Dali kūriniu "Llegato uosto Madona". Čia nėra ano paprastumo, meilumo, jausmo. Tuo kūriniu autorius prabyla simboliškai ir yra daugiau teologiškas, pasižymis minties gilumu. Marija ir Jonas yra pakibę ore, kad išreikštų dvasingumą. Kūdikis matyti Madonoje, o Kūdikyje — eucharistinė duona. Priekyje žuvis, reiškianti žvejų dovaną Kristui. Mat, žuvis krikščionybėje nuo seno turi religinę

reikšmę, be to, Dali tėviškė yra žvejų uoste Lligat, Ispanijoje.

Taigi, pastarasis paveikslas turtingesnis savo mintimi, simbolingu, paslaptingumu, bet neturi senųjų dailės meistrų meilaus jausmo, lengvumo, žaismingumo. Vysdėlo, kaip ten bebūtų, šitoks kalėdinės temos vaizdavimas mūsų dienų žmogui yra kažkaip artimas ir drauge svetimas. Jieškantieji jausmo bei nuotaikos ir dabar labiau vertina Botticelli ir pan. dailininkus, o norį dailėje išvystyti gilesnį tikėjimo apraiškų, neabejotinai linksta į Dali ir pan. kūrėjų pusę, kurie pajėgia vesti į pačią religinės misterijos širdį.

Botticelli,

Madona, Kūdikis ir šv. Jonas

Salvador Dali,

Llegato uosto Madona

Maskva. — N. Chruščiovas, apilankęs abstrakcinio meno parodą, pareiškė, kad toks menas rusų tautai svetimas. Esą nežinia, ar tai žmogaus rankos pieštas dalykas, ar asilo uodegos. Sovietai ir toliau reikalauja iš dailininkų vadindamo socialistinio realizmo, tar-naujancio propagandai.

Tuo nenorima pasakyti, kad dabartiniai poetai iš viso atsisako formos. Tas būtų neįmanoma, nes menas pats savyje jau yra kokia nors forma. Eilėraštis yra realybės suformulavimas. Iš to seka, kad jei realybė yra nauja, nauja turi būti ir forma. Stai tėviškes netekęs Jonas Mekas susikaupęs klausosi lietaus, lyg ir norėdamas įsitikinti, kad ir tremty yra materialinė tikrovė, daiktų buvimas, kuriam galima priklausyti.

Formos klausimas literatūroje yra nemažiau painus, negu dailėje. Kaip nesinori priimti abstraktaus ekspresionisto, kuris, atrodė, paneigia šimtmečiais išpuoselėtą dailės tradiciją, taip sunku suprasti ir dabartinį poetą, jeigu jo eilėse nerandame savybių, pagal senųjų dailės meistrų patvirtintą poeziją: ritmo, rimo, specialios jausmingos "poetiškos" kalbos. Eilėraštis, sakome, turi skambėti, dainuoti, žavėti savo žodžių muzika, sužadinti kilnius jausmus. Kas taip rašyti nenori ar nemoka — ne poetas.

Kitaip sakant, poezija mums yra gražus žaisluikas laisvalaikio valandai, arba būdas pabėgti nuo "pilkos gyvenimo tikrovės" į svajonių ir idealų šalį. Čia ir atsivėria bedugnė tarp poeto ir skaitytojo, nes poetas kaip tik labai domisi tikrove, o tai, ką mes kasdieniu gyvenimu vadiname jis atpažįsta kaip iliuziją. Ir tai netik šandien. Jau Maironis grovė su lenkėjusių inteligentų ir bajorėlių iliuzijas, atidengdamas lietuvių tautos egzistavimo ir jai laisvės reikalingumo tikrovę. Šią tikrovę jis pergyveno kaip nepaprastai gražią ir kilnią, ir todėl jo eilės pulsavo lakiais ritmais ir poetiškais vaizdais. Dabarties gi poetai griauja mūsų iliuzijas. Mes turime pinigų, mums šilta, sotu, ir atrodo lyg būtume namuose, o iš tikrųjų esame benamiai, prisilakėliai, išmėtyti po svetimas žemes. Poetai šiandien tą tikrovę pergyvena kaip tragišką, chaotišką, persunktą beprasmybės grėsme, ir užtat jų eilės blaskosi nerime, neberanda skausmui krantų, nesutelpa ritmuose, rimuose, taisyklinguose posmeluose. Argi galima begalinį praradimo skausmą apkarstyti jambiais? Stai Nykos-Niliūno ketureilis posmelis:

Giliai name, išsigandusių šešėlių /apsuptas, sau daužė galvą tėvas,
-Apsikabinęs siena, lyg prikaltas,
/šaukėsi dangaus.
Jo spazmiškai suspaustos rankos /laikė ketelį prisiminimų, o rau-
/da jo, man atėjus,
Buvo siaubingas šauksmas žemės /išauginto ir sulaužyto jos, moti-
/nos, žmogaus.

Poezijos turinys yra tikrovė. Šičia ji ne maironiška; ne maironiška ir forma. Tiesa, galima būtų mėginti šį Niliūno pergyvenimą išpausti į tradicinių formų rėmus, bet nuo tų pastangų pats pergyvenimas pasikeistų — pasidarytų subendrintas, visai į čia vaizduojamą momentą nepanašus ir neišreiškiantis poeto apazintos tikrovės. Pavyzdžiui:

Prislėgtas sielvarto sunkauso,
Prisiminimus apkabinęs,
Ten tėvas šaukėsi dangaus
Prie žemės-motinos krūtines.

Posmelis dabar skamba gana "maironiškai", turi visus tradicinius eilėdaros požymius, bet niliūniškos tikrovės jame nėra. Ta tikrovė susideda ne iš šitaip "sūdusmintų" skausmo, bet iš "išsigandusių šešėlių", iš galvos į sieną daužymo, iš to, kad tėvas "lyg prikaltas" (kaip Kristus: "mano Dieve, kam mane aplėdai!") stovi prie sienos, kad jo rankos yra "spazmiškai suspaustos" (lyg būtų perkaltos vinimis), ir kad žemė motina ji ir išaugino ir sulaužė. Kaip tik ta tikrovė ir išdrasko abstrakcijos minties rėmus, sudarė eilučių ritmą, ir pergyvenimas pasidaro tikras, o nedeklamacinis.

Tuo nenorima pasakyti, kad dabartiniai poetai iš viso atsisako formos. Tas būtų neįmanoma, nes menas pats savyje jau yra kokia nors forma. Eilėraštis yra realybės suformulavimas. Iš to seka, kad jei realybė yra nauja, nauja turi būti ir forma. Stai tėviškes netekęs Jonas Mekas susikaupęs klausosi lietaus, lyg ir norėdamas įsitikinti, kad ir tremty yra materialinė tikrovė, daiktų buvimas, kuriam galima priklausyti.

RIMVYDAS SILBAJORIS

Ir vėl
lyja
lietus.
Aš guliu
taip
ir klausaus,
kaip
lietaus
lašai
plyšta
ant
kiemo,
lyg tai
lytų
į
pat sielą.

Visa, kas trukdo poeto susikaupimui, yra nušalinta iš sąmonės, ir pasilieka tik paskiri žodžiai vienas po kito, kaip lietaus lašai, krentantys sielon. Ilgesnės eilutės, rimas, ritmas čia tik išblaskytų susikaupimą, ir lietus pasidarytų tik abstrakcija, o ne naujas tikrovės atidengimas. Taigi, mes matome, kad ščia forma išplaukia iš vidinio pergyvenimo reikalavimų, o ne iš teoriškai nustatytų taisyklių.

Galima net sakyti, kad dabartiniai poetai visai neatmeta eilėdaros teorijos, o tik savaip, naujoviškai, supranta jos sąvokas. Pavyzdžiui, jeigu ritmas tradiciškai apibūrinamas kaip reguliarius kirčiuotų skiemenų pasikartojimas, o rimas — kaip panašiai skambančių žodžių atrinkimas eilučių gale pagal kokią nors reguliarią schemą, tai dabarties poetai gali ritmu pavadinti betkokią sistematišką pasikartojimą, kad ir tų pačių žodžių, o rimu — reguliarių eilučių užbaigimą panašiomis sąvokomis. Tada susidaro tokie posmeliai, kaip pas Algimantą Mackų:

Aš jau greitai nebūsiu,
aš jau greitai užmigsiu:
mano kraštas žiema,
mano kraštas vidurnaktis,
tik mano krašto dulse,
mėnuliui šviečiant,
žeri apsnigtas vaismedis.

Pirmame posmelyje matome porinius rimus, nes žodis "nebūsiu" išreiškia panašią mintį, kaip ir žodis "užmigsiu", o "žiema" su savo šalčiu ir tamsa primena "vidurnaktį". Taigi, tradicinę terminologiją vartojant, galima sakyti, kad posmelio rimo schema yra: aa bb. Iš kitos pusės, po du kartus pakartoti: "aš jau greitai" ir "mano kraštas" sudaro stiprų ir griežtą "savokų ritmą". Antrame gi posmelyje, žodis "dulse", šiltai ir su meile apgaubiantis žerintį vaismedį, nustato ir eilučių skaičių: mėnesiena ir vaismedis žeri vidury posmelio, apgaubti dvejomis eilutėmis. Forma čia ne tik išreiškia vaizdą, bet ji ir pakartojama.

Visi šitie nauji jėškojimai atskleidžia poezijai naujus horizontus, o prieš skaitytoją pastato naujus uždavinius. Bedugnė tarp poeto ir skaitytojo turi būti užlyginta ne tuo, kad poetas grįžtų į kasdienio žmogaus iliuzijas ir į jas išreiškiančias įprastas formas, o tuo, kad mes patys mokytumės iš naujų poeto jėškojimų suvokti mūsų naują tikrovę. Tikrovės suformulavimas ir perdavimas kaip šekspyras išreikė žodžiais: "to hold, as it were, a mirror up to nature", yra amžinas meno uždavinys. Mūsų dabartiniai poetai ji pavidėjo iš senųjų kartų ir stengiasi jį vykdyti taip, kaip jų vidiniai pergyvenimai jiems diktuoja. Tame glūdi ir mūsų literatūros tęstinumo paslaptis.

OSLO. — Garsi norvegų dainininkė Kirsten Flagstad mirė sulaukusi 67 m. amžiaus. Ji buvo pagarsėjusi kaip geriausia Wagnerio kūrinių išpildytoja.

Nu-Line Interiors

Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą
Seni — pertraukiami, perstiliuojami
Matracai, virtuvės stalai ir kėdės
tiesiai iš fabriko
Sąžiningai atliekamas darbas
Sav. K. KACIULIS
2462 Kingdon Rd., Toronto
Telef. AM. 1-7541
St. Catharines klientams skambinti
MU. 2-9154

Atsivežant į
Kanadą ar
keliaujant

jums patars ir padės
V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 3-3027

Tautos Fondo Atstovybė
Kanadoje

sveikina visus Tautos Fondo skyrius, įgaliotinius,
aukų rinkėjus ir aukotojus visoje Kanadoje ir linki jiems
**LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.**

**SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINAME DALININKUS IR NAMŲ LANKYTOJUS**

LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. 531-9304

JAVA SHOPPE restorano

savininkai U. ir J. BLEIZGIAI

sveikina su Sventomis Kalėdomis ir Naujais Metais

visus atsilankančius bei draugus ir pažįstamus

555 BLOOR ST. W., Toronto. Telefonas LE. 2-0256

Visiems mūsų gerbiameis klientams

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME

BERLIN Meat & Sausage

2210 DUNDAS ST. W. Telefonas LE. 5-3639

Nuoširdžiausius sveikinimus Kalėdų šventėms
ir geriausius linkėjimus Naujais Metais
mūsų mieliems klientams lietuviams
siūnia

ESTO BAKERY

F. KRABI

136 SEARS ST., Toronto, Ont. Telefonas HO. 5-2607

JOE Barber Shop

1109 QUEEN ST. WEST. TORONTO, ONT.

**SVEIKINAME MIELUS KLIENTUS IR PAŽISTAMUS
SVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA**
A. MILERIS ir sav. J. BUDREVICIUS

Lietuviška baldų dirbtuvė
EAST UPHOLSTERING

Telefonas WA. 2-7981, namų AM. 1-0537

MIELUS KLIENTUS IR BICIULIUS

NUOSIRDZIAI SVEIKINAME

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

SAVININKAI

I. P. LUBIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR
GERIAUSIO PASISEKIMO
NAUJAIEMS METAMS
Mūsų mieliems klientams linkime

THE OLD COUNTRY SHOP

Europietiškas šokoladas ir dovanos

355 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ont.

LINKSMŲ SVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LIETUVIAMS LINKI

RYAN E. ODETTE
LAWRENCE G. ODETTE

KATALIKŲ LAIDOTUVIŲ NAMAI
Moderniai įrengti. Ventilacija.

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 2-5965

Trylika apsakymėlių vaikams

B. Vaivorytės kukliai iliustruota knyga "Nardžio pulkas" yra svarus indėlis į mūsų vaikų literatūrą. Ją sudaro 13 apsakymėlių ir rečiau vartojamų žodžių paaiškinimai. Knygos autorė, matyt, yra dirbusi Lietuvos kaimo pradžios mokykloje, nes puikiai pažįsta mokyklinio amžiaus kaimiečių vaikų sielą, jos reikšmę mokykloje ir už jos sienų ir moka gyvais vaizdais tai parodyti. Skaitant šią knygą, kyla klausimas, ar Amerikoje — JAV ir Kanadoje — gimusiems lietuviškiems bus suprantami tokie didmiesčių vaikams svetimi dalykai, kaip arklys, karvė, ožka, avis, žąsis ar šiaudų stirtai, šieno kupeštos, dalgis, grėblys, vadelės, botagas, apinasris ir daug panašių dalykų. Nemačiusiems tų objektų gyvų, sunku suprasti juos iš knygos, kur net nėra jų paveikslų. Antra vertus, ši knyga skiriama lietuviškiems, gyvenantiems ne Lietuvoje ir ypač ne Lietuvos kaimo, o daugiausia Amerikos didmiesčiuose, ir parašyta tam, kad knygos skaitytojai, ją skaitydami, jaustųsi lyg esą Lietuvoje, kad geriau įsisąmonintų Lietuvos gyvenimo sąlygas ir vaizdus. Miestuose gimusiems ir augantiems vaikams artimesnis yra automobilis ir motociklas negu arklys; fabrikas suprantamesnis negu rūgų laukas; sporto aikštė suprantamesnė ir artimesnė negu karvių ganykla, betgi jei apsakymams siūžetai bei vaizdai būtų imami iš didmiesčio gyvenimo ir jo mokyklos, tad knygos tik kalba būtų lietuviška, o visos fonas nieko bendro su Lietuva ir lietuvių neturėtų, todėl reikia Vaivorytės knygą laikyti sveikintinu mūsų vaikų literatūros faktu: ši knyga prisidės prie vaikų sąmonės lietuviškumo praplėtimo.

Apsakimėliuose glūdi ir viena kita didaktinė išvada — netiesioginis moralinis skaitytojo pamokymas, kaip elgtis, ką daryti ir ko nedaryti. Autorė duoda aiškiai savo skaitytojams suprasti, kad pvz.

daug svarbiau vardo diena negu gimimo.

J. Gs.

Balė Vaivorytė, "NARDŽIO
PULKAS". Saleziečių leidinys.
Castellnuovo Don Bosco, Asti,
Italija, 1962 m. 160 psl.

ESATE IŠTROŠKE?

Atsigaiivinkite su

CANADIAN

Parsineškite dėžę
MOLSON CANADIAN
lager beer
šiandien.

MOLSON'S
INDEPENDENT BREWERS SINCE 1786

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Skyrių veda Birutė Mažeikienė, 204 Yarmouth Rd., Toronto, Ont. Tel. LE. 2-1644

Mes vaidinam

KALĖDŲ NAKTĮ

Kūčių vakaras. Dvi sesutės ruošiasi gult. Bet Kūčių vakarą sunku užmigti. Tai paslaptingas, pilnas netikėtumų vakaras. Sesutės nori sulaukti dyklytės valandos nakties ir pamatyti, kas dedasi Kūčių naktį.

Onytė: Jeigu dyklytės sulauksim, jei iškęsim, nepransausim, stebuklingų mes dalykų pamatysim, kai rodyklės rodytų dyklytę nakties.

Marytė: Sako, kad tada, išties, atsibunda visi žvėrys, paukščiai, medžiai net ir lėlės šoka, linksmas ir meldžias, nes, matai, ir jie juk džiaugiasi užgimimu Jėzaus Kristaus!

Onytė: Sako, Kūčių naktį šalta, kai aplinkui visur balta, žemę apgaubia ramybė — stebuklingoji galybė leidžia gyvuliams kalbėti. O vaikūiams, jeigu dori, išsipildo visi norai!

Marytė: Reikia žvakę tik uždegti ir akis į ją išmėgti, tris kartus ratu apeiti, niekur žvilgsnio nenukreipti, kaire ranka sau per petį reikia permest juodą katę...

Onytė: Nuplėpėjai! Tai juk burtai! Einame geriau priguoti. Laiko turime dar daug. Reikia mums tik susikaupti ir gerai apsigalvoti ko labiausiai širdys trokšta.

Marytė: Aš žinau labai gerai ko aš trokštu nuo seniai. Ir kadangi aš gera buvau visas tris dienas, aš manau, kad iš tiesų atpildo verta esu! Bet kad dar geriau išeitų aš manau, kad nepakenktu sukalbėti porą burtų. ...sau per petį reikia permest juodą katę. Tris kartus į orą spjauti, apsisukus tuoj pagauti... Tuo tarpu laikrodžio pradeda mušti

geras vaikas. Būki dora būki linksmas ir laimingas, tegu nieko tau nestingia. Kreipiasi į Marytę. Na, o tu, graži mergyte, ko norėtumėi prašyti?

Marytė: O, Jėzuli mažą gulint aš mačiau ant paveikslėlio. Nieko idomaus ten nėra. Aš norėčiau būti snaigė, kur kaip pūkas ore skraido. Dar geriau pavirsti lėle, sūkt lig ryto blezdingelę... Būt gerai ir maišas aukso! Kad danties nereikėtų traukti... Dar — kad knygos kur prapultų, kad tą Oną kas prikultų...

Fėja: O, užteks, per daug tu norų! Išsipildys tikrai pora, nes matau, kad trečio noro tu prirėkai, mergyt nedora, kai suprasi ir norėsi, būt gera pasizadėsi.

Fėja paliečia Onytę lazdele. Tu keliauki į Betlėjų. Už visus brangius aliejus tavo dovanos mielesnės bus mažajam Kūdikiui.

Onytė pasigriebia lagaminą su žaislais ir greitai išbėga.

Fėja į Marytę: Na, o tu esi jau snaigė, kur kaip pūkas ore skraido. O po to pavirsi lėle. Sok ir džiaukis, lėpūnėlė!

Marytė nusimeta, apsiuostelė ir atrodo jau kaip snaigė, apsiengusi baltais drabužiais. Atbėga daug snaigų į sceną, ir visos šoka snaigų šoki, dainuoja, puošia eglutę ir linksmas. Po snaigų ateina lėlės: vienos vaizduoja jureivius, kitos negrus, trečios alandikas lėles, skudurines lėles ir t.t. Marytė irgi lėle, su dideliu kaspiniu plaukuose. Kiekviena lėlė iš pradžių šoka individualų šoki, tokio krašto, ar tokio charakterio, kurį ji vaizduoja. Tuo

tarpu visos kitos lėlės stovi ar sėdi lėlių pozose. Po šokių visos lėlės šoka bendrai. Joms besokant vėl pasigirsta laikrodžio dūžiai ir visos lėlės pasitraukia. Scenoje lieka tik Marytė, sukritusi ant žemės lėlės pozose, sustingusi rankom ir kojom, išpietom akim.

I scena įbėga Onytė, džiaugsmingai šaukdamas:

Onytė: O, Maryt, kaip aš laiminga! Aplankiau ašai šlovingą Dievo Motiną ir Sūnų. Nors ne ištaigingame rūme įsij guli — tik tvartely, bet jam lenkias net karaliai. O, kad būtum tu pamačius! Bet ko tu akis pastatius, kas gi tau, ko tu taip spoksai? Ko kampe tu čia taip rogsai, kaip medinė lėlė kokia? Ach, teisybė, tavo tokie buvo norai. Tai nelaimė! Ne juokais mane jau baimė ima, kad ir liks dabar lėle mano sesė ta paika.

Priešus purto Marytę, mėgina pastatyti, bet ta pasilieka vis toj pačioj sustingusioj pozoj.

S. Slavinškie

Ir atėjo

Ir atėjo jau Kalėdos
Tylia, šventą naktį,
šypsos mažas Jėzulielis.
Ant Marijos rankų.
Ten keliauja Trys Karaliai
Į Betlėjų mažą,
Linksmi gieda vargdienėliai
Sveikas, gimęs Jėzau!
Ir nuliūdus juoda žemė
Baltai apsiklojo,
Su sparnėliais angelėliai
Danguje giedoj.

Fėja, fėja, paskubėki,
sesė gelbėt man padėki!

Ateina fėja ir lazdele paliečia Marytę. Ta pamažu pradeda judinti rankas ir kojas.

Marytė: Ai, ai, ai... Mano rankos lyg

medinės,
kojos būtų lyg sūtinę,
vos galiu aš jas pakelti.
Sona omė kažkur gėlti.
Nebenoriu būt lėle,
daug geriau būt mergaitė.
Jos nemoka nei kalbėti,
nusibodo man tylėti.
O be to, jau persėna
esu žaisti su lėle.
Reiks geriau man paskaityti
kokią knygą ar mamytę
pyragus padėti kepti.

Onytė: Iš tikrųjų, reikia bėgti sveikint mama, sveikint tėtį, jau, Kalėdų rytas aušta, greitai jau varpai ims gausi, bažnytelėn reik skubėti.

Uždanga

B. M.

J. Narūnė

Šviesi žvaigždė

Kas įvyko,
Atsitiko,
Kad žvaigždė
Šviesi, nušvijo?

Piemenėliai
Mato: žerl,
Spindulius
Lūsna mažytė

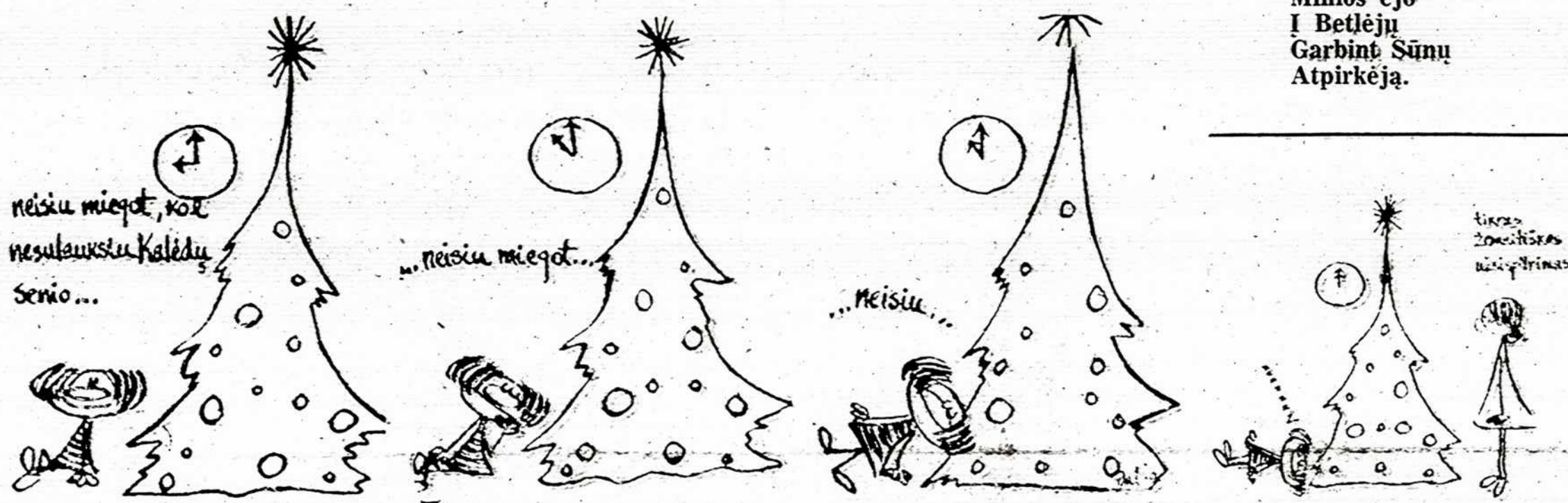
O, lūšnėlė
Praktalė,
Tarp avelių —
Kūdikielis.

Tai naujiena,
Kad ant šieno
Gimė mažas
Jėzulielis!

Minios ejo
Į Betlėjų
Garbinč Sūnų
Atpirkėja.

KALĖDINIAI PUPYTĖS NUOTYKIAI

Piešė DALIA KVIETYTE

1. Pupyte laukia Kalėdų senelio 2. Merkiiasi Pupytes akys... 3. Dar kovoja su miegu 4. Kalėdų senelis pasivėlino

Stasys Yla

Profesoriaus Juozo Bagdono dvasinis posūkis

46.

Daktaras Narkūnas

Tokio vardo daktaras Lietuvoje nebuvo žinomas. Jis pagarsėjo Anglijoje ir Skotijoje. Apie jį rašė ir Amerikos lietuvių spauda 1901 metais. Miluko "Žvaigždė" spausdino net per tris numerius Londono lietuvių atsišaukimą, kuriame aiškinta kaip dr. Narkūnas organizuoja tenyktę lietuvių parapiją.

Netikintieji bandė organizuoti katalikų parapiją

Londono jau 1900 m. buvo apie 9.000 lietuvių, bet jie neturėjo savo bažnyčios ir kunigo. Dr. Narkūnas atsidarė kaip tik tais metais. Jis buvo vienintelis samonin-gas "bedievis" tarp nesamoningų tikinčiųjų. Daktaras organizavo "Šviesos" kuopelės, platino socialistinę spaudą, kėpė patriotizmą. Jaunuoliai, atvykę nuo Punsko ir Suvalkų Kalyarijos, buvo be aiškos tautinės samonės. Nūnai, dr. Narkūno įtakoj, sverėsi aiškion lietuviybėn, bet kartu ir bedievybėn.

Kaip tik tuo metu lietuviams iškilo savos parapijos kūrimo reikalas. Dr. Narkūnas šį reikalą rėmė, nes reikėjo išjungti lietuvius iš lenkų bažnyčios. Jis organizavo parapiją kurti komitetą, parengė parapijos įstatus, parašė net brošiūrą "Parapija ir kunigas". Kaip dr. J. Šliūpas Brooklyne, taip dr. Narkūnas Londone kreipė visą šį reikalą "demokratiškai" kryptimi: patys žmonės turėjo valdyti parapiją ir kunigą. Londoniškių lietuvių atsišaukimas kaip tik ir susirūpino, kad dr. Narkūno įstatai nuves parapiją į komiteto diktatūrą.

Siandien sunku suprasti, ko šį "bedievių" iniciatyvą siekė: gaivinti lietuviybę, pažaboti kunigus, nukreipti parapijas nuo katalikybės, ar tik suskaldyti tikinčiuosius? Pastarąjį tikslą šis užmojis tikrai pasiekė.

Narkūno įtaka Londone buvo patvari

Dr. Narkūnas po trijų metų paliko Londoną. Veliau trumpam grįžo ir vėl išvyko, bet palaikė ryšį su "Šviesos" būreliu — susirašinėjo ir siuntinėjo socialistinę spaudą, leidžiamą Prūsijoje ir Amerikoje.

Parapija įsisteigė be dr. Narkūno pagalbos, bet jo šviesiečiai neprisidėjo — liko nuolačiai, buvo net priešin-gai. Kolonija suskilo, ir ji padėtis truko apie 36 metus. Naujasis klebonas kun. K. M. bandė visus apjungti, del-to visus lankė, kalbino dėtis į parapiją.

— Mes socialistai, — kalbėjo šviesiečiai, — kaip da-

bar atrodys, jei pasidarysim bažnytiniais?

Kunigas aiškino, kad socializmas — tai politinė ekonominė srovė. Anglijos socialistai nesą priešingi bažnyčioms. Socialinis pažangumas nesikryžiuoja su religija.

— Kaip nesikryžiuoja? Dr. Narkūnas buvo pažangus ir šviesus žmogus, o jis mums sakydavo — nereikia bučiuoti kunigų rankų, melstis, eiti bažnyčion, nes tai pasenę dalykai.

Dr. Narkūnas vis dar buvo švityrus šioms paprastiesiems žmonėms. Tačiau kunigo kalbinami kairurie pradėjo atslinkti bent į bažnyčios prieangį.

Galutinis dr. Narkūno įtakos lūžis įvyko po šio karo. Žmonės pamatė, kad šviesūs ir pažangūs žmonės — įvairūs inteligentai, atvykę iš tremties, kaip tik eina bažnyčion ir meldžias.

Redagavo ir rašė 50 slapyvardžių

Dr. Narkūnas pradėjo medicinos mokslus Varšuvoje ir baigė Maskvoj. Tuo būdu jis pasisavino tiek lenkų pozityvizmą, tiek rusų socializmą. Kartu su Kudirką jis suplanavo pozityvistinę "Varpo" linkmę, šiame žurnale uoliai bendradarbiavo, o po Kudirkos net redagavo jį ir "Ūkininką". Kartu jis talkino socialistams, vertė jiems brošiūras ir pats rašė straipsnius. Nebuvo toks aštrus, kaip J. Šliūpas, tačiau kibo kunigams į skverną ir skelbė laisvamanybę.

Dr. Narkūnas buvo dinamikos žmogus — panašios ir Kudirkos ir Šliūpo. Kažin ar nedaugiau už anuos pri-rasė straipsnių ir išleido brošiūrų? Tikriausiai — daugiau redagavo laikraščius. Bet jo vardas neįstrigo ant meto skaitytojų, nes buvo kaitaliojamas tarp 50 slapyvardžių. Ir Narkūnas buvo ne jo tikroji pavardė. Anglijon jis buvo atsikėles, bėgdamas nuo rusų žandarų. Dėl revoliucinės veiklos buvo tremiamas ir Viatkos gubernija, ir už tai pasitraukė į Vakarų. Kelio po Angliją, Skotiją, Prancūziją, Šveicariją, Vokietiją ir Galiciją. Gal tas keliavimas praplėtė jo akiračius, gal turėjo progos palyginti vakarietinių galvėjimų su slaviskuoju, o gal per tą laiką praužė jaunystės audros, kad grįžęs Lietuvon 1906 metais, mažiaus bešizavėjo socializmu ir pozityvizmu. Dar priklausė varpininkui — liudininkų centro komitetui, bet jau 1907 m. pasitraukė iš jo ir iš pačios partijos. Traukėsi iš šio fronto ir kiti buvę varpininkai — demokratai: A. Smetona, J. Tubelis, J. Kubilius. Dr. Narkūnas dėjosi prie jų ir perėjo bendradarbių į Smetonos — Tumo redaguojamą "Viltį". Pastaroji savo pasaulėžiūra buvo katalikiška, tačiau bendradarbiais buvo įvairi. Smetona ir Tumas telkė vadinaus "pasyvius pirmeivius" — atsakiusius kovos prieš religiją, bet dar nepriartėjusius religijai.

Iš politikos į profesorius ir blaivintojus

I Didžiojo karo metu dr. Narkūnas buvo rusų mobilizuotas ir tarnavo kaip gydytojas. Po karo, išsikūrus Lietuvos universitetui, buvo pakviestas dėstyti vidaus medicinos. Politika nebesidomėjo, kaip ir politikai juo.

Buvę saviškiai demokratai jo nebekėlė viešumoj: buvę jo artimieji socialdemokratai paliko jį ramybėje, buvę viltininkai jį užmiršo. Jis liko nuolačiai nuo visuomeninių bangavimų, telkėsi į savo darbą medicinos fakultete — dėstė ir rašė tik iš šios srities, be kitko, tvarkė pirmųjų tės veiklos atsiminimus. Vienintelė sritis, kuria jis domėjosi šalia medicinos, buvo krašto blaivinimas. Apie 1931 m. jis įsteigė Blaivinimo Sąjungą, jai vadovavo ir leido laikraštį "Blaiviąją Lietuvą". Šią sąjungą jam pavyko išlaikyti net II D. karo vokiečių okupacijos metais.

Kaip tik tuo metu teko jį pažinti. Jis prašė Kauno kūrį, kad šį deleguotų porą kunigų į jo sąjungos centro valdybą. Kūrį delegavo St. Gruodis, SJ, ir šių eilučių autorių. Per posėdžius teko stebėti šį ramų, uždarą senuką, bet dar guvį savo rūpesčiais dėl išgalinčio, ypač per okupacijas, girtavimo. Be kunigų talkos, jam rodės, sunku pasiekti geresnių vasių kovoje su šia blogybe.

Regimas dvasinis posūkis tremtinių stovykloj

Po penkerių metų jį vėl teko pamatyti Vokietijoje, Schwaebisch-Gmündės stovykloj. Vieną rytą, paprastą dieną, laikui vėlyvesnės Mišias. Tarp kitų žmonių priejo Komunistų ir šis profesorius. Išėdamas iš koplyčios, mačiau, kaip jis dar klūpo ant grindų, nuolankiai sunkniu-bes tarp suolų. Lyg netikėdamas savo akimis, ką mačiau, užsukau pas stovyklos kleboną kun. Pijų Karalių pasitikrinti.

— Galiu pasakyti, kaip buvo, — kalbėjo klebonas. — Kartą vakare užėjo pas mane profesorius ir sako:

— Tu manai, klebono, kad aš netikintis?

— Žmonės taip mano.

— Netiesa. Aš niekad nebuvau netikintis. Intelligen-tas negali būti netikintis. Aš tik bažnyčion neįau.

Kitą kartą patį klebonas užėjęs pas profesorių, bet jo neradęs, tik žmoną. Šį paaiškino, kad tokiu laiku profesori-us niekad nesą namie. Turįs paprotį popiet vaikščioti 3 valandas. Dabar vaikšto dvi ir pusę, o likusį pus-valandį praleidžia koplyčioj.

Klebonas labai nustebė. Kitą vakarą vėl atėjo profesori-us ir jo pagrindinis klausimas buvo, kaip prieiti iš-pažinties. Nuo jaunystės nebuves — nebepamėnas, kaip viską atlikti. Pagaliau ką pagavotų nuodėmiaklausis: bu-vęs profesorius ir nežinas dalykų, kuriuos kiekvienas pa-prastas žmogus žino.

Jis priėjęs išpažinties per misijas, kurias stovykloje vedęs jėzuitas T. V. Gutauskas. Nuo to laiko kasdien dalyvaudavęs Mišiose ir priimdavęs Komuniją. Progo-mis užėidavęs pas kleboną teirautis vieno ar kito dalyko. Nebuvę tai dideli dalykai, bet jis norėjęs patikrinti, ar teisingai galvoja ir daro.

Jis išvyko iš Vokietijos 1951 m. Jūromis prasuko pro Londoną, bet nebeužsuko pas savo buvusius šviesiečius; nebeprisidėjo jiems savo pakitusiu veidu ir tikrąja Juozo Bagdono pavarde. Atvyko su žmona ir dukra į JAV, ap-sistėjo Clevelande ir čia prieš keletą metų mirė.

Kultūrinėje veikloje

DR. J. BALYS apie savaitę laiko dirbo Pasaulio Lietuvių Archyve, persi-rašydamas dainas iš tautosakininko Juozo Būgos sudaryto dainų rinkinio.

KUN. V. L. VALKAVIČIUS, ryšium su savo neseniai išleista knyga "Farmakologijos elgesio normos", buvo pakviestas pasikalbėti radijo ir televizijos programoj.

DR. VYT. VARDZIO, Wisconsin profesorius, straipsnis apie specialius komitetus kongrese išspausdintas amerikiečių politinių mokslų žurnale "Midwest Journal of Political Science". Straipsnis — mokslinė studija, užimanti apie 20 žurnalo puslapių, iš-leista ir atskiru atspaudu.

ISLEISTA PORTLANDO PAMINK-LO. ATVIRUTE, kurioje išspausdinti šie žodžiai: "The Lithuanian Shrine. For the fallen heroes of liberty and the martyrs of Communism. Erected by the Lithuanians of America". Kitas rašas lietuviškai: "Žuvome, kad būtumėt laisvi". Atviritės išleista 6.000 egz.

LIEITUVIŠKA M.A.L.D.A.N.Y.G.E "RUPINTOJELIS" Brazilijoje paren-gunt J. Janilionis. Maldaknygė at-spausdinta dviejų leidimų: stambesnė 270 psl. ir plonesnė — 140 psl.

KUN. DR. T. NARBUTO, "Lux Christi" red., knyga "Marijos šventos Amerikoje" jau išleista. Joje aprašyta 50 šventųjų, 216 psl., iliustruota. Kaina \$2.50. Knygą išleisti stambia suma paaukojo P. Gudelis iš Daytono, Ohio. Jis yra Lietuvos vėjų na-tyvus. Gaunama: Immaculata, R.F.D. 2, Putnam, Conn., USA.

PREL. F. BARTKAUS paruosta knyga "Kunigo paveikslas" jau išėjo iš spaustuvės. Turinį sudaro popiežių — Pijaus X, Pijaus XI, Pijaus XII ir Jono XXIII raštai apie kunigystę. Tuos raštus į lietuvių kalbą vertė prel. dr. J. Bartkus. Įvadą parašė vysk. V. Briz-gys. Išleidimą finansavo Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebo-nas kun. J. Kučingis savo kunigystės 25 metų jubilėjaus proga. Knyga 152 psl., kaštuoja \$1.50.

Kun. J. Kučingis visas pajamas už šią knygą paaukoja NPM seserų kon-gregacijos arkiv. Matulaitis senelių namų ir jaunimo stovyklavietės staty-bos fondui.

SAULIUS "AUSROS" MUZEJUIJE įvyko jaunųjų kūrtojų rinkimų ekspozicija paroda. Jų buvo daugiau kaip 200 ir vaizdavo: "revoliucinė" Meškuičių praeiti, vad. buržuazinių naciona-listų aukas Ginkūnuose; surinktos apytinkės liaudies dainos, baudžiavos lai-ku valstiečių įrankiai.

PASIRODE NAUJAS LEIDINYS apie pavergtuosius Pabaltijo kraštus — Dr. M. Valters'o "Das Verbreiten gegen baltischen Staaten" (Nusikaltimas prieš Pabaltijo valstybes — At-lanta leidinys, 1962). Ši nauja sauk-sma Vakarams plačiai paminėjo ita-kingas sveitartų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" 319 n. Laikraščio nuomone, šiam krizių pasauly reikėtų prisiminti Pabaltijo valstybes. Turistai pastaroju metu vyksta į Tiflisą ar Samarkandą, tačiau tik retas aplankas Baltijos jūros pakraščius, nes nesutinka išieiti so-vietai. Esa, kai italai žurnalistas lan-kęsi Pabaltijo miestuose ir pasisakė esą nekomunistai, vietos gyventojai juos priėmė nepaprastai šiltai.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Dr. M. Valters yra latvių nepriklausomybės laikų veikėjas.

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus ir
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais

sveikina

Tėvai Pranciškonai

Gilaus džiaugsmo šv. Kalėdų šventėje ir
Kristaus palaimos Naujuosiuose — 1963 Metuose
konfratams, mieliems parapijiečiams, bičiuliams ir
visiems lietuviams nuoširdžiai linki
Montrealio Aušros Vartų parapijos kunigai

Tėv. JONAS BOREVIČIUS, S.J.

Tėv. KAZIMIERAS PEČKYS, S.J.

Tėv. STASYS KULBIS, S.J.

Linksmų šv. Kalėdų ir
Laimingų N. Metų

SAVO NARIAMS IR
VISIEMS MONTREALIO LIETUVIAMS
LINKI

Montrealio Lietuvių
Kredito Unija "Litas"

CLEAN-RITE CLEANERS and LAUNDERERS

425 JANE STREET, TORONTO • Telefonas RO. 9-7321

SPARTON
CLEAN. and LAUNDR.
1232 King St. W.
Telefonas LE. 2-8715

BALTICA
CLEAN. and LAUNDR.
966 Dundas St. W.,
Telefonas LE. 1-5688

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINAME SAVO DRAUGUS, KLIENTUS
IR PAŽISTAMUS

SAVININKAI

V. K. BLOCKIAI

LINKSMŲ SVENTŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
NUOŠIRDŽIAI LINKIME MŪSŲ MIELIEMS
KLIENTAMS, DRAUGAMS BEI BICIULIAMS

ATLANTIC RESTORANAS

SAVININKAI

S. J. VALATKOS

1330 Dundas Street W., Toronto, Ont.

MIELIEMS SAVO KLIENTAMS IR BICIULIAMS
LINKSMŲ SV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKI

PRANO BARAUSKO
DRAUDIMŲ AGENTŪRA

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINAME VISUS SAVO
KLIENTUS, DRAUGUS IR PAŽISTAMUS
UZANA ir BRONIUS SCEPANAVICIAI
REGINA ir DOVAS BENDIKAI

COURTLAND PACKERS CO.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS LIETUVIAI ir visi kiti, nežinintys kokios spalvos bebūtų, nuo lapkričio pabaigos, vadinamos "kalakutų dienos", gyvena kalėdinio laikotarpio ženklu. Kai Čikagos Jaunimo Centre lietuvių baigė kultūros kongresą, miesto centre įvykęs paradas ženklinio šventinio sezono pradžią. Tame parade centre vieta užėmė ir miestą atkeliavęs kalėdų senis, čia draugiškai sutiktas daugelio tūkstančių čikagiečių. Beje, šiame parade pasirodė ir lietuvių, atstovaujanti "Ateities" tautinių šokėjų grupė, kuri atliko judančios platformos išpildę tautinius šokius.

Kartu su kalėdinio sezono pradžia prasidėjo ir vadinamo "šapimino" — dovanojimo laikotarpis. Didžioji Čikagos State gatvė, puikiai išpuošta eglutėmis, lemputėmis bei kitais blizgučiais, traukia į save smalsuolius, kurie kartu praleidžia čia esančiose stambiose krautuvėse nemažą dolerių dovanoms. Ir tas truks iki pačių Kalėdų; nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro čia juda, skuba, klega žmonių minios. Kiek čia daug nervų paliekama, kur rūsuliukai atsiduria pirkėjų rankose!

KALĖDINĖ NUOTAUKA vyrauja ir garsiajame Čikagos Pramonės ir Mokslo muziejuje, kur nuo gruodžio pradžios yra išstatytos įvairių tautų eglutės ir vyksta kalėdinės programos. Eglutė tarpe ryškiai išsiskiria ir lietuviškoji, papuosta iš gerimų skirtų šiaudų padarytų žaisliukų. Tokie skirtingi eglutės papuošalai kitataučiuose bei amerikiečių spaudoje išsiskiria nemena atgarsi.

Pažymėtina, jog šiemetinių pasirodymų ciklas šiame muziejuje buvo atidarytas lietuvių programomis gruodžio 1 d. Lietuviai davė 4 pasirodymus. Čia programa atliko "Ateities" šokėjai ir jų atžalynas — jaunimas: pašoko taut. šokių ir pavaizdavo Kūčių bei Kalėdų papročius. Tą dieną muziejus valgykloje buvo galima gauti lietuviškų valgių.

Lietuviai savo tradiciniais pasirody-

mais muziejuje yra gerai vertinami muzėjų vadovybės ir pelno nemaža reklamą amerikiečių publikoje.

KAI AMERIKIEČIAMS prieškalėdinis laikotarpis yra daugiau triukšmo ir nervų gadinimo metas, lietuviuose jis dar bandomas išlaikyti rimtyje, kurio reikalauja adventinis susikaupimas. Jeigu pavieniai tautiečiai gal ir "nusi-deda" šiai rimčiai, tai organizuotai jokių prasižengimų nesimato. Advente vengiama rengti balius su šokiais, o pasitenkinama rimtu, kultūringu programų suruošimu.

Gruodžio 8-9 d. savaitgalis pasižymėjo dviem rimtais įvykiais: pianisto Antano Smetonos piano vakaru ir sol. Monikos Kripkauskienės dainų recitaliu.

Iš Clevelando atvykęs jaunasis A. Smetona rado šiltą priėmimą gausioje čikagiečių auditorijoje Jaunimo Centre. To paties susilaukė ir vietinė sol. M. Kripkauskienė, kurios pasiklausyti i Jaunimo Centre atvyko gražus būrys čikagiečių.

RIMTESNIU ĮVYKIU reikia laikyti ir "Aukso žąsies" — 3 v. komiškos pasakos premjera, įvykusią gruodžio 15 d. ir jos pakartojimą — gruodžio 16 d. Idomu, kad šios pasakos autorė, režisore bei aktorė buvo montrealietė Birutė Pūkelevičiūtė. Be jos čia vaidino ir kitas Montrealio gyventojas Leonas Barauskas.

Tai yra gražus Montrealio — Čikagos bendradarbiavimas, davęs progą pasidžiaugti lietuviško teatro jau išalkusiai Čikagos publikai.

O DABAR JAU LAUKSIME sv. Kalėdų su visais jų linksmumais. Šios šventės metu ir po jos Čikagiečiai irgi neturks įvairių pramogų.

Tuo tarpu šios skilties skaitytojams ir bičiuliams norisi palinkėti kalėdinio džiaugsmo ir giedros nuotaikos. Tikimasi, kad ir po sv. Kalėdų galėsime toliau dalintis mintimis apie Čikagą, vadinamą "pasaulio lietuvių sostine".

Jungtinės Tautos bankrutuoja?

JT balansas atrodo liūdnai. Kongo operacijom yra \$77 mil. skolų. Rusija yra skolinga \$23 mil., Prancūzija — \$9 mil. Nė viena jų skolų nemokės. 58 kitos valstybės nėra savo duoklės sumokėjusios. Iš Kongui išleistų \$257 mil. JAV sumokėjo \$114 milijonų.

Vid. Rytų operacijom Sov. Sąjunga yra skolinga \$15 mil. Iš viso išleistų \$124 mil. JAV yra sumokėjusios \$58 mil. Vid. Rytų ir Kongo operacijos kas mėnesį kainuoja \$11,5 mil. Jeigu taip eis ir toliau, tai vasaros viduryje JT lešos bus visiškai išsėmusios. Kanada ir kitos valstybės siūlo, kad nesumokėjusiom skolų valstybėm būtų atimta balsavimo teisė.

Ilgos konferencijos, menki rezultatai

Viena iš politikų savybių yra tuščios kalbos. Štai keletas pavyzdžių. Atominės kontrolės reikalavimams 16 metų. Rezultatų jokių. Nusiginklavimo konferencija vyksta jau 15 metų, Berlyno problema sprendžiama 14 metų, atominė bandymų kontrolės konferencijos vyksta jau 5 metai, Korėjos sujungimo klausimas sprendžiamas jau 17 metų. Rezultatai vis tie patys — nulis.

Rūkyti lovoje draudžiama

Kanadoje ateityje bus kalėjimų baudžiamieji tie, kurie gulėdami lovoje rūko. Šis įstatymas atsirado dėlto, kad šių metų paskutiniame ketvirtyje iš 726 gaisrų 171 buvo sukeltas lovoje rūkantiųjų, taigi daugiau kaip ketvirtadalis gaisrų sukelti rūkytojais lovoje.

"Sūrių universitetas"

Ypatingiausia ir gal keisčiausia mokykla yra Šveicarijos "sūrių universitetas", kuris tačiau išleisdžia augštai kvalifikuotus sūrių gamintojus. "Universiteto" absolventai gauna atitinkamus baigimo diplomus.

Nuoširdžiausius sveikinimus
siunčia

lietuvių kilmės kanadiečiams

The Hon. John Yaremko, M.P.P.

Provincijos Sekretorius ir Pilietybės Ministeris

WALTER GORDON
M.P. Davenport

Mūsų raštinė vėl bus atidaryta po Naujų Metų kasdien ir vakarais antradieniais ir penktadieniais nuo 7.30 iki 9.30 val. rinkėjų patogumui susitikti su mumis.

1177 Bloor Street West

Telefonas LE. 2-2552

Švenčių
sveikinimai
mūsų
draugams
lietuviams.

ANDY THOMPSON
M.P.P. Davenport

LINKSMŲ
KALĖDŲ SVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
SAVO DRAUGAMS
LIETUVIAMS
LINKI

Paul T. Hellyer,
M.P.

TORONTO — TRINITY

Automobilių amžius

Praejusio karo pabaigoje Europoje buvo 5 milijonai automobilių, šiuo metu apie 40 milijonų. Daugelyje V. Europos valstybių nėra greičio ribos ant plentų, todėl 80 iki 100 mylių greitis yra paprastas dalykas. Rezultatai — per metus įvyksta 65.000 užsimų ir apie 1,5 mil. sužeidimų. 85-95% nelaimių atsitinka dėl vairuotojų kaltės.

Japonijoje šiuo metu yra beveik 5 mil. automobilių. Karo pabaigoje buvo tik 145.000. Praėjusiais metais susisiekimo nelaimėse žuvo 13.000 japonų ir 300.000 buvo sužeisti.

JAV per metus žuvo 38.000 asmenų, automobilių katastrofos eina trečiojoje vietoje po širdies ligų ir vėžio.

Mano
draugams lietuviams
aš linkiu
linksmiausių
Kalėdų švenčių
ir laimingų
Naujų Metų!

Paul I. B. Staniszewski, B.A.

advokatas

372 Bay St., Room 506,
Tel. EM. 3-427

Provincijos
liberalų kandidatas
High Park apylinkėje

Paul I. B. Staniszewski

NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINU SAVO
DRAUGUS BEI KLIENTUS LIETUVIUS
IR LINKIU
LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ
IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ

GEORGE BEN, B.A.
Aldermanas

1134 Dundas St. W., Toronto

Tel. LE. 4-8431

Brangios sesės

ir broliai lietuviai!

Visus sveikinu Kristaus atneštos šviesos ir ramybės šventėje. Tępiu Kalėdų nakties džiaugsmas kiekvieno širui.

Be Kristaus šviesos trūksta džiaugsmo sieloje, jaukumo šeimoje, prasmės žemiškose pramogose. Kur Kristus paniekintas visuomenės tvarkyme, iš ten iki šiai dienai ateina tik vergijos, baimės ir visokio skurdo aidas.

Tik Kristuje galima pažinti Dievą, kuris yra Tiesa. Tiesoje žmonės mokosi tikros meilės, kuri yra visokios ramybės ir džiaugsmo šaltinis.

Kaip išmėnčiai iš tolimų šalių paskui žvaigždę, taip mes vieni kitiems padėkime surasti Kristų esantį mūsų tarpe.

Kristaus Dievo ramybė ir šviesa teesie su jumis.

Vyskupas V. BRIZGYS

40 METŲ KLAIPĖDOS SUKILIMUI

1963 m. sausio 15 d. sueina 40 metų nuo lemtingojo Klaipėdos sukilimo, kuriuo tas miestas ir kraštas buvo prijungtas prie nepriklausomos Lietuvos. Kadangi tai reikšmingas mūsų praeities įvykis, daug lėmęs praeitį ir gal dar daugiau lemiantis ateitį, laisvojo pasaulio lietuviai turėtų jį paminėti ir ta proga judinti visos Mažosios Lietuvos klausimą.

Kanados LB krašto valdyba ragina visas kolonijas ruošti minėjimams. Gruodžio 11 d. bendraraštyje ji rašo:

„Šiuo aplinkraščiu norime priminti visiems Kanados lietuviams, kad būtų daroma visa, kad ši sukaktis būtų paminėta kuo gražiausiai. Apylinkių valdybos yra prašomos sueti ir kontaktą su mūsų šeštadieninių mokyklų mokytojais ir jiems padėti suorganizuoti minėjimus mokiniais su atitinkamom trumpon paskaitėm. Minėjimai apylinkėse turėtų būti daromi dideliu mastu ir, jei įmanoma, pasikviesti Mažosios Lietuvos veikėjus su paskaitom. Tai duotų galimybes susitikti su žmonėmis, kovojusiais ir tebekovojančiais už Mažosios Lietuvos teisę gyventi kartu su Didžiąja Lietuva.

Šiandien Lietuvos okupuota bando Mažąją Lietuvą apgyvendinti maskoliais, kad kiek galima greičiau išnaikintų paskutines lie-

kanas Mažosios Lietuvos lietuvių. Paskaitose tarp kitų dalykų turėtų būti išryškinta didelė Klaipėdos uosto reikšmė Lietuvai. Turėtų būti padaryta visa, kad ši sukaktis nepaliktų nepaminėta nė vienoje kolonijoje.

Tikėdami, kad Tamstos imsitės reikiamų žygių suruošti minėjimus, linkime Jums geriausios sėkmės.

Ta proga norime palinkėti visoms KLB apylinkėms, jų pareigūnams ir visiems Kanados lietuviams linksnių Kalėdų švenčių ir sėkmingų naujųjų 1963 metų.

Jūs
P. P. Lukoševičius
Krašto valdybos pirmininkas
Iz. Mališka
Sekretorius

Nubaudė šnipą

Sovietų agentas JAV M. Zborowski nubautas 47 mėn. kalėjimo. Jis buvo sugautas meluojant Jokūbo Sobolevičiaus byloje. Jis tvirtino jo nepažinęs, o vėliau prisipažino jį pažinęs kita pavardė. Zborowskio byloje liudijęs J. Sobolevičiaus dirbęs su juo šnipinėjime 1943-1945 m. Zborowskis tai paneigė. Jis yra gimęs Sov. Sąjungoje; į JAV atvyko 1941 m., pilietybę gavo 1947 m. Kurį laiką dirbo Harvardo un-te kaip tyrinėtojas.

GALVOJI APIE KALĖDINĘ DOVANĄ?

— Puiki dovana „Tėviškės Žiburiai“. Užsakyki juos savo bičiuliams. Jie lankys juos Jūsų vardu kiekvieną savaitę.

— Žinai dar tautiečių, neskaitančių „T. Žiburių“? Atsiųsk ji adresu, ir jie gaus nemokamai šio savaitraščio keletą numerių susipažinti.

— Pokalėdinis „T2“ numeris neišeis. Sekantis nr. išeis po N. Metų su sausio 3 d. data.

Kas naujo Kanadoje?

Sv. Lauryno Jūrų Kelias ir ši sezoną užbaigė su nuostoliais. Nors š.m. juo naudojosi daugiau laivų, tačiau gaunamų pelnų negali apmokėti nuosimčių investuotojams. Per pirmuosius 3 metus turėta \$33 mil. nuostolio, JAV ir Kanada į jūrų kelią yra investavusios \$465 mil.

Kanadiečiai niekas nebeprisitiki, — rašo įtakingas Toronto „Financial Post“. Kanados gynyba esanti žemiau kritikos. Esą mokesčių mokėtojai moka m o k e s e i u s krašto ginklavinimui, bet tie ginklai yra tik neefektyvūs, kad visi sąjungininkai žiūri į Kanadą, kaip save girančią, tačiau visiškai nepajėgį ir nepatikimą valstybę.

Prancūzų kilmės studentai Quebeco ir Ontario prov. demonstravo prieš CNR pirm. Gordon, kuris pareiškė, kad CNR vadovybėje nėra prancūzų dėlto, kad augstems pareigoms nesą tinkamų prancūzų.

Valst. tarnautojams buvo pakelti atlyginimai nuo 1961 m. spalio 1 d. Pakėlimą gauna 60.000 tarnautojų. Toks valdžios žygis sukėlė spėlojimus, esą konservatoriai galvoja apie ankstyvą pavaršio rinkimus.

Finansų bendrovė „Coronation Credit“ įvedė antrųjų paskolų planą namams, pagal kurį jos išduodamos 15 metų laikotarpiui, bet nesenesiems kaip 10 metų namams. Anksčiau antrieji „morgičiai“ būdavo duodami tik 5 metų laikotarpiui.

Konservatoriai laimėjo Prince Edward Island provincijos parlamento rinkimus. Toje mažiausioje Kanados provincijoje konservatoriai anksčiau turėjo daugumą. 74 metų premjeras W. Shaw perrinktas. Iš 30 at-

stovų buvo išrinkta 19 konservatorių ir 11 liberalų.

Komunistinė Kinija derasi su Kanada dėl geresnių kviečių pirkimo sąlygų. Vietoje dabar įmokamų 25% pirkimo pradžioje, jie nori imoti tik 10%. Kartu stato savo reikalavimus, kad Kanada pirktų daugiau prekių iš kom. Kinijos.

Kanados Darbo Kongresas, kuris apima daugelį uni-jų ir turi 1.150.000 narių, spėja, kad šią žiemą dėl valdžios įvestos taupymo programos bedarbių skaičius Kanadoje padidės. Lapkričio pabaigoje buvo 350.000 bedarbių arba 5,5% visos darbo jėgos.

Kanados krašto paroda, rengiama kasmet Toronto, turėjo š.m. \$475.000 pelno. Jau antri metai nesikviesta iš Holjvudo jokių garsenybių, kurių už dvi savaites būdavo sumokama virš 50.000 dolerių.

Lėktuvų gamykla „De Havilland Aircraft of Canada“ gavo iš JAV \$25 mil. užsakymą pagaminti 48 didelius „Caribou“ lėktuvus JAV kariuomenei.

Sovietų ambasadorius Kanadai A. Aroutunian pagyrė Kanados laikyseną Europos ekonominės sąjungos atžvilgiu. Ta sąjunga esanti tik grėsmė taikai ir Kanadai einanti teisingu keliu, priešindamas Britanijos įsijungimui. Jis kviečia daugiau kanadiečių turisti Sov. Sąjungon, nes praėjusiais metais tik 400 kanadiečių aplankė Rusiją.

Svaiginamų gėrų vien Ontario prov. per vienerius metus parduota už \$371 mil. Tą sumą išdalinus visiem gyventojams, įskaitant moteris ir vaikus, vienam asmeniui tenka \$60.

Pranešimas iš Romos

Santaryboje kalbėjo 600 vyskupu

Mons KLERAS
Mūsų bendradarbis Romoje

Po dviejų mėnesių I Vatikano santarybos sesija buvo iškilmingai baigta. Aišku, dar per anksti vertinti santarybos veiklą, bet viso pasaulio vyskupams sugrįžus į savo nuolatinio gyvenimo kraštus leidina bent mesti žvilgsnį į pagrindines aktualijas.

Ką veikė 2.500 katalikų vyskupai Vatikane?

I klausimą dalinai atsakė vyr. santarybos sekretorius mons. Pericle Felici, pateikdamas trumpą darbų balansą:

Nuo š.m. spalio 11 d. iki gruodžio 8 d. įvyko 36 visuotini darbo posėdžiai, taip vad. „congregational generales“, ir du iškilmingi atidarymo ir uždarymo posėdžiai, dalyvaujant pačiam šv. Tėvui Jonui XXIII. Kiekvienas darbo posėdis prasidėdavo šv. Petro bazilikoje iškilmingomis Mišiomis, kurias laikė įvairių kraštų ganytojai įvairiomis apeigomis — kopū, maronitų, bizantičių ir kt. Tai K. Bažnyčios universalumo ir jos apeigų įvairumo žymė. Bažnyčios vieningumą kiekviename posėdyje pabrėžė iškilmingas Evangelijų knygos išstatymas altoriuje: „Kristus yra mūsų tarpe — Kristus inter nos“.

Darbo posėdžių metu svarstyta penki klausimų kompleksai: vadin. schemas, apimančios apeigas, tikėjimo apreiškimo šaltinius, perteikimo priemonės, kaip radija, televizija, spauda, krikščionių vienybė ir pačią Bažnyčią. Tų klausimų diskusijose nesitenkinta tik bendrais bruožais paliečiant atskiras temas. Buvo kalbėta su didžiausiu atvirumu, kuris stebino net kitų krikščionių bažnyčių atstovus — stebėtojus, svarstyta pagrindiniai kiekvieno klausimo detalės, aptarimai ir keliamų reformų bei pakeitimų projektai. Kaikurie nutarimai pro-

jektai, kaip pvz. apie apreiškimo šaltinius, buvo santarybos pakeis-ti, sudaryta net nauja komisija jiems peržiūrėti bei perredaguoti. Neturko ir gana karštų debatų, kaip pvz. svarstant liturginės lojnyų ir kitų kalbų vartojimą bažnytinėse apeigose.

600 kalbėtojų

Kiekviename darbo posėdyje kalbėdavo mažiausiai 20 kalbėtojų, kurių kalbėjimo laikas buvo ribotas 10 min., nedarant išimčių nė kardinolams. Kalbėtojų tarpe buvo ir vysk. Vincentas Brizgys, kuris kelis kitus savo pareikšimus, kad nebūtų pasikartojimų, įteikė sekretoriatui raštu. Tokių pareikšimų raštu kiekviename posėdyje būdavo taip pat arti 20. Taip iš viso pirmoje sesijoje kalbėjo daugiau kaip 600 dalyvių ir tiek pat savo nuomones pareiškė raštu.

Kaikurie nutarimai

Visas tas nuomones suderinti, surasti tinkamą sprendimo formą, teikia komisijoms, kurių yra 10 su atvieta specialiais sekretoriais. Jų pareiga yra koordinuoti išsų pareikšimus ir formuluoti nutarimus, kurie bus pateikti visuotini santarybai balsuoti. To-ly balsavimų I sesijoje buvo 33, kurių dauguma — 28 — lieti-urginių pakeitimų projektus.

At, kiekviena schema turi daug paragrafų ir skyrių ir iš anksto dar negalima pasakyti kiek posė-žių ir kiek balsavimų bus reika-linga, kol santaryba galės pas-kelelti galutinius nutarimus — dekretus. Reikia nepamiršti, kad visuotinė santaryba svarsto tik svarbiausius ir bendrus princi-pus, vengiama smulkų klausime-

lių ar konkretaus jų taikymo praktikoje. Tai bus padaryta vė-liau, kai įvairios komisijos ir specialistai žvelgs į praktinį vykdy-mą. Vienas tik naujas potvarkis santarybos pritarimu yra jau šv. Tėvo Jono XXIII paskelbtas, tai Sv. Juozapo, Bažnyčios ir visuotinės santarybos globėjo vardo įrašymas į Mišių kanoną. Nuo gruodžio 8 maldoje Communican-tes po Marijos vardo prijungia dabar lotyniškai žodžius: „sed et beati Iosephi, eiusdem Virginis Sponsi“...

Užbaigos žodis

Popiežius Jonas XXIII sesijos užbaigoje kalbėjo:

„Pirmoji sesija — tai lėta, rim-ta ir iškilminga įžanga į didįji vi-suotinės santarybos darbą, nusi-teikimas įteiti į pačią širdį ir Vieš-paties norėtų planų esmę...“

Baigdamas savo kalbą, šv. Tė-vas pažymėjo, kad dar daug dar-bų yra prieš akis, tačiau gera dar-džia teikia gražiausių vilių at-siekti numatomais vaisiams. „Tuomet tikrai bus naujos Sek-minės“, kurios iškleis žiedus tiek pačios Bažnyčios vidiniame tur-tingume, tiek jos motiniškame plėtojimesi visose žmogishkojo veikimo srityse; bus naujas Kris-taus karalystės žygis pasaulyje, vis kilnesniu ir labiau įtikinamų būdu skleidžiant džiaugsmingą Atpirkimo naujieną, šviesiomis spalvomis pristatant Dievo pir-menybę, žmonių brolybę meilėje, žadėtajai ramybė žemėje geros va-lios žmonėms, pilnai susiderinant su dieviškąja valia“.

Lietuvių atstovai grįžo į savo gyv. vietas: vysk. V. Brizgys į Ci-kagą, kan. dr. J. Stankevičius, kan. P. Bakšys ir kan. C. Krivai-tis — okupuotą Lietuvon. Visi tikisi grįžti II sesijai 1963 m. rug-sėjo 8 d.

Apysakos ir tikrovės tiesa apie Sibira

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

patys nepilnamečiai berniukai — Reino Urm į Lembit Mustel, kurie 1948 m. pavasarį pabėgo nuo tėvų iš Stockholmo ir su sovietų ambasados pagalba grįžo Estijon. Tuojau po to jų balsai buvo girdė-ti Talino radijo propagandinėje programoje, tačiau netrukus abu buvo išsiųsti į koncentracijos sto-vyklą. Tik neseniai jų tėvams pr-gimies iš anapus pavyko kiek daugiau patirti apie berniukų li-kimą.

Vienas jų — Reino Urm — po Stalino mirties buvo amnestuotas ir 1956 m. sugrįžo Estijon. Jo draugas Lembit Mustel buvo su-saudytas 1957 m. iki šiol galuti-nai neapaaikšėjusiomis aplinky-bėmis. Amnestijos jis taip ir ne-sulaukė Sibire.

Idomu, ar dar ilgai reikės lauk-ti, kol atsiras koks lietuviškas Solženicynas pabaltiečių masi-nėms deportacijoms aprašyti?

Lietuviai estų spaudoje

Jau septyneri metai, kai Šve-dijos estų tautinė taryba, Estų tautinis fondas ir Latvii tautinis fondas Stockholme leidžia švedų k. biuletenį „Balt-Press“. Pasta-ruoju metu ji redaguoja estų pu-blicistas A. Kaelas, pasižymėjęs Estijos dabarties įvykių stebėto-jaus bei tyrinėtojas, eilės tos rū-šies studijų bei knygų autorius. Jam maždaug prieš metus per-ėmus biuletenio redagavimą, re-gimai pagerėjo ir Lietuvių liecia-čioji informacijos dalis, kuri anksčiau gerokai šlubavo, visu pirmą del to, jog vietos lietuviai nepajėgia prie to darbo kuo nors prisidėti.

Paskutiniame „Balt-Press“ nr. apžvelgiami svarbesnieji įvykiai pavergtoje Lietuvoje š.m. liepos-

rugsėjo mėnesiais. Kiek daugiau vietos skirta bur. rezistencijos veikėjo Jono Deksnio vardu so-ovietų spaudoj paskelbtiems prisi-pažinimams, ypač kiek tai liečia jo ryšius su Vakarais per Švedi-jų pokario metais. „Balt-Press“ pastebi, jog Deksnio pasakoji-muose suminėta ir apibūdinta daug užsienio žvalgybų pareigū-nų, o taip pat pabaltiečių, ypa-tingai lietuvių asmenybių tremty-jė. „Tik vienas faktas praleistas tylosis: kada ir kur autorių su-ėmė sovietų policija“ — rašo „Balt-Press“.

Vertina lietuvių leidinius
Šio numerio recenzijų skyrius (Nukelta į 10 psl.)

O. B. Audronė

Varpai suskambėjo

Kalėdos, Kalėdos, —
Varpai suskambėjo —
Kalėdos, Kalėdos —
Tai džiaugias širdis

Dainuoja eglė
Nuglostyta vėjo —
O baltos žvaigždės
Papuos, paskraidys

Dainuoja Betlėjaus
Mažasis tvartelis
Ir giesmė supynė
Zolynai laukų

Ir piemenys klaupia
Ir asilė kelias —
Mazulį Jėzų
Panės keliuku.

Ir žemė neramiai
Dievulis apvaikšcios,
Ir žemė neramiai
Dievulis globos.

Ir visa pasauli
Ir Nemuno upė
Ir žemė ir daugų
Mažos Lietuvos.

Pirmosios Kalėdos Kanadoje.
Dail. A. Tamošaitienė prie savo išaušto kilimo

Savaitės įvykiai

RAUDONŲJŲ MILŽINŲ — SOVIETŲ SAJUNGOS IR KINIJOS DVIKOVA IŠEINA VIESUMON. Po Kubos įvykių „Pravda“, atsi-kirdama raudonųjų kiniečių kaltinimams dėl bazių atitraukimo, pirmajame puslapyje paskelbė priekaištą, esą kiniečių kompartija savo ultrarevoliuciniu dogmatizmu ardanti bendrą komunistų fron-tą. N. Chruščiovas augščiausiojo sovieto posėdyje ilgoje kalboje išsavojo savo priešininkus albanus, o jų vardu ir kiniečius, už stū-mimą į atominį karą. I kiniečių tvirtinimą, esą JAV prilygstančios popieriniam tigrai, Chruščiovas atkirto: „tas popierinis tigras turi atominius dantis“. Savo priešininkus Chruščiovas prilygino Vakarų karo kurstytojams, kurie mano,

kad be karo neįmanoma pergalė. Susitarimas su JAV prez. Kenne-dy dėl Kubos reikšias išminties pergalę, kurios dėka išvengė mirties milijonai žmonių. Jugoslavi-jos diktatorius Tito, ilgai buvęs Kremliu nemalonė, buvo pa-kviestas kalbėti augšč. sovieto po-sėdyje, kur išgyrė Chruščiovo po-litiką. Pastarasis, atrodo, išlygi-no savo nesklaidumams su Tito ir pasitelkė jį kovai su Kinija, ku-ri irgi viešai atskirto savo spau-doje, kaltindama Chruščiova kom-unistų vienybės suardymu, o Tito — išdavimu.

V. Vokietijoje sudaryta vyriau-sybė po ilgų kvičių tarp kr. demokratių ir neprik. demokratių dėl laikraščio „Der Spiegel“ by-las. Ja sudaro tos pačios partijos su kaikiurių asmenų pakeitimais. Iškriti kr. apsaugos min. F. J. Strauss — Bavarijos kr. demokr-atas, ir du neprik. demokrati atstovai, turėję teisimumo ir fi-nansų ministerijas. Naujon vy-riausybėn įeina: be kancel. Aden-aerio, 11 kr. dem., 4 Bavarijos kr. socialai ir 5 neprik. dem. Krašto apsaugos min. pakviestas Kai-Uve von Hassel, 49 m., kr. dem., Slezvigo-Holšteino prov. premjeras.

Nepavyko sukilimas Borneo sa-loje, kurį organizavo Brunei sultanato šiaur. Borneo sukilėlių pajėgos. Tai britų protektoratas, kurį norima įjungti Malaizijos fe-deračijon drauge su Malajų fede-racija ir Singapūru. Dalis gyven-tojų tokiu planu yra nepatenkin-ti, ir jų pajėgos buvo užėmusios kelis didesnius centrus ir britų žibalo versmes. Britu kariuome-nės daliniai — apie 3000 — nu-malšino sukilimą, tačiau britų valdžia susilaiko nuo pirmųkščio

Raketa Mariner II praskriejo pro Veneros planetą gruodžio 14 d., penktadienį, 2 val. p.p. Ji buvo išsauta amerikiečių prieš 12 savaitių. Iš 36.000.000 mylių nuo-tolio mokslininkai išgirdo aiškius raketos radijo signalus, kuriais buvo gauti svarbūs duomenys apie planetos svorį, temperatū-rą, atmosferą. Tie duomenys aiš-kinami ir bus paskelbti už mėne-sio laiko. Tada bus daugiau žino-ma apie tą planetą, kuri papras-tai matoma prieš ausrą kaip rytinė žvaigždė pietryčių danguje. Sovietų raketa yra pakeliui į Marsą.

Sovietai vėl apkaltino šnipinė-jimu tris JAV ambasados nari-us Maskvoje: gyd. kpt. A. H. Davidson, II sekr. R. K. German ir apsaugos pareigūna H. Mont-gomery. Esą jie turėję ryši su so-ovietų mokslinės įstaigos tyrinėto-ju O. Penkovskiu, kuris buvo su-imtas gruodžio 11 d. Anksčiau bu-vo apkaltinti dar du ambasados nariai, kurie jau grįžo JAV. So-ovietinė spauda ypač puola gyd. Davidson, kurio motina yra ru-sė, ištėjęsji revoliucijos metu už turtingo amerikiečio. Davidson kalbas gerai rusiškai ir turėjęs geras ryšius su Maskvos gydy-tojais.

Britanijos premjeras Macmil-lan tarėsi su Prancūzijos prez. De Gaulle Paryžiuje dvi dienas, bet De Gaulle pasilikto prie savo nuomones dėl britų ištisimo Ben-drojon Europos Rinkon. Britai reikalauja lengvatų ypač žemės ūkio gaminių srityje, kad išlai-kytu savo ryšius su Britų Bend-ruomene, tačiau kiti partneriai tam priešinasi.

BUON NATALE W BOLDG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
WESOLYCH ŚWIĄT XPISTOC RAJCHAEŁYŚA GOD JUL
W FROHE WEIHNACHTEN W VROLIJK KERSTFEEST W
W NOLLAIG SHONA DHUIT W KAAA XPISTOYTENNA
W VESELÉ VÍANOCE W С РОЖДЕСТВОМ ХРИСТОВЫМ W
MILADON SAID W ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО W
LINKSMŲ KALĖDŲ Joyeux Noël Merry Christmas
W SÁRBÁTORI FERICITE W NOLLAIG MHATH DHUIBH
PRÍEIGUS ZÍEMAS SVETKUS W HAUSKAA JOULUA W
HÁID JOULUPÜHI W ХРИСТОС СЕ РОДИ
W ВАСЕЛЫХ КАЛЯДАЙ W GLEDELIG JUL W
クリスマスまで W NADOLIG LLAWEN W SRETAN BOŽIĆ
IL-MILIED IT-TAJJEB W VESEL BOŽIĆ W FELIZ NATAL

Kanada — daugiakalbis kraštas. Pz. Ontario prov. gyventojai kalba net 32 kalbom. Jos vyriausybė Kalėdų proga išsiuntinėjo šitokių sveikinimo atvirukus, pasirašytus premjero J. F. Roberts, Q.C. ir atstovauja p-lė Dailydaite.

THE GREAT STAIRCASE, PARLIAMENT BUILDINGS, QUEEN'S PARK PHOTOGRAPH BY CAVOUR

DAUG DZIAUGSMO SV. KALĖDŲ SULAUKUS
IR LAIMINGŲ ATEINANČIŲ METŲ
MIELIEMS KLIENTAMS, BENDRADARBIAMS IR
VISIEMS TORONTO LIETUVIAMS LINKI

Lietuvių spaustuve
TIME PRESS

SAVO MIELUOSIUS KLIENTUS IR DRAUGUS
SV. KALĖDŲ IR
NAUJŲ 1963 METŲ PROGA
SVEIKINU LINKEDAMAS SEKMES

JONAS V. MARGIS, Phm.B.

"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas LE. 5-1944, Toronto, Ontario

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ
IR SEKMINGŲ 1963 METŲ
LINKIME SAVO MALONIEMS KLIENTAMS,
PRIETELIAMS IR VISIEMS PAŽISTAMIEMS

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir A. KALUŽAI

849 College Street, Toronto

LINKSMŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
KLIENTAMS
LINKI

2 FRASER AVE.,
TORONTO.
Tel. LE. 6-1196.

Europietiškos duonos gamintojai —
klauskite visose maisto krautuvėse.

MIELUS KLIENTUS SVEIKINU

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

V. LASTAUSKAS

WALTER BARBER SHOP
874 College Street, Toronto

Gerbiamus mūsų parduotuvės klientus
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
nuoširdžiai sveikina su geriausiais
linkėjimais Jums dėkingi

J. E. Punkris ir J. A. Krasauskas
Parkside Meat Market

335 RONCESVALLES AVE., Toronto • Tel. LE. 5-1258

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI LIETUVIAMS

DANRAY SHOE STORE

SCOTT McHALE ir kitų žymių firmų
avalynės krautuvė visai šeimai

1229 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

DŽIUGIŲ SV. KALĖDŲ IR
SEKMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS KLIENTAMS IR PAŽISTAMIEMS LINKI

ED. KONDRATAS

VYR. IR MOT. DRABUŽIŲ SIUVEJAS

1113 Dundas St. W., Toronto
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai: LE. 3-5454 ir LE. 4-6643

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS
SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Turner and Porter Ltd.
FUNERAL HOME

436 RONCESVALLES AVENUE,
TORONTO

Hamiltono Lietuvių Bendruomenės
rengiamas

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

įvyksta gruodžio 31 d., pirmadienį,
QUEEN'S BANQUET SALEJE, 1069 BARTON ST. EAST.

Pradžią — 8 val. vak., pabaigą — 2 val. rytų.

MALONIAI KVIECIAME VISUS GAUSIAI DALYVAUTI.

HAMILTON, Ont.

JAUNIMO N. METŲ SUTIKIMAS
ir šiais metais yra ruošiamas ateitininkų kuopos AV parapijos saleje
gruodžio 31 d. Pradžią 9 v. v. Gros
orkestras.

Kviečiame visą Hamiltono lietuvių
ka jaunimą linksmai pasisukti savo
tautiečių tarpe sutinkant N. Metus.
Kuopos valdyba

STEIGIAMAS ŽOKLAUTOJŲ IR
MEDZIOTOJŲ KLUBAS. — Liet. pa-
pročiams išlaikyti, sveikatingumui ir
draugiskumui skatinti bendrai žu-
viant, medžiojant ar šiaip retkarčiais
susibūrant, ir mirusiam Hamiltono
liet. veikėjui, kantriam žuvininkui
pulk. J. Giedraičiui pagerbti steigia-
mas Hamiltono bei apyl. lietuvių žok-
lautojų ir medžiotojų klubas "Gied-
raitis".

Notaras A. Liudžius jau yra paruo-
šęs klubo statuta. Aktyviais klubo na-
riais galės būti vyrai ir moterys nuo
16 m. Numatytas jaunųjų skyrius, ku-
riam galės priklausyti žuvininkų pada-
liniui priklausanti tėvų vaikai 12-16
m. a. Sis skyrius turės specialius plau-
kimo ir žuvalimo instruktorius. Be to,
klubo statute numatyti nariai remėjai
ir garbės nariai. Išsisteigęs klubas
"Giedraitis" užmegs ryšius su savo
artimiausiu kaimynu — Wellando "Li-
tuania" ir Toronto klubu. Klubo na-
riai moksliniai ir studentai nepriva-
les mokėti jokių nario mokesčių. No-
rintieji būti klubo nariais prašomi
prašėti raštu arba paskambinti tel.
— V. Navickui, 82 Eastbourne Ave. S.,
Hamilton, tel. LI. 9-8662 arba A. Liud-
žiui — 338 Upper Gage, Hamilton,
tel. FU. 3-8928 ir JA. 7-5575.

Steigiamasis susirinkimas bus sau-
kiamas 1963 m. sausio antroje pusėje.
Susirinkimo vieta ir laikas bus pa-
skelbta spaudoje ir per radiją. "Te-
vynės prisiminimai". Taip pat prašo-
mi naujai užsiregistruoti ir visi tie, ku-
rie jau iš anksto žodžiu yra pasižade-
ję būti klubo nariais. Iniciatoriai

VAJUS TAUTOS NAMAMS 87 sa-
vaitę davė \$100 ir pasiekė \$86.90.
LN ir savo eiles gavo žymų mūsų kolo-
nijos tautiečių ats. pulk. Itn. Reikenį
Evaldą. Heikdamas čekį jis pabrėžė:
"Jau seniai seku jūsų varomą didelę
lietuvišką darbą ir nors teturiu kuli-
as pensininko pajamas, bet vis dėlto
sutarėme su žmona prie Tamstų pa-
stangų prisidėti". LN v-bos vardu pri-
imkite giliausią padėką.

Ats. pulk. Itn. Ev. Reikenis su žmo-
na yra atvykę iš JAV ir gyvena pas
dukterį E. Kronienę. Jau kuris laikas
jis padeda skautų tūnto "Nemunas"
vadovybei. Šiuo metu emėsi iniciaty-
vos suorganizuoti Hamiltono atsargos
karių-veteranų "Ramovė" skyrių.

ED. GUMBEVICIUS, prieš kėlė-
tą metų išvykęs iš Hamiltono ir šiuo
metu gyvenęs Vancouver, B.C., šven-
čių proga rašo: "Sėku spaudą ir ma-
tau, kad Jūs Hamiltono labai svarbų
ir milžinišką užsimojimą vykdotė! Vi-
sa sirdimi pritariu! Kartu su švenčių
linkėjimais siunčiu \$2. Įspausk ply-
telę kur į sieną Jūsų būsimai lietuviš-
kai tvirtovėi! LN v-bos vardu siun-
čiame Jums padėką!"

ALYVOS SUTARTIS lapkr. mėnesį
per LN Kultūros Fondą pratęsė P.

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.

savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėle

į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

Lapinskas, Alb. Krakaitis, E. Mickū-
nas ir V. Orlickas. Už juos gauta \$20.
Nuoširdus ačiū!

TYRO KALĖDINIO DZIAUGSMO ir
daug laimės naujuose metuose linkiu
savo žinučių skaitytojams ir kartu
kviečiu visus vieningai ateiti į talką
LN, kad 1963 m. atneštų sunkaus dar-
bo apvainikavimą — gražius, didingus
ir taip mielus Tautos Namus Hamil-
tone! Sk. St.

GRAZIOS PAGERBTUVES.—Gruo-
džio 8 d. A. ir A. Gureckų namuose, 99
Eastbourne Ave., įvyko šaunios pa-
gerbtuvės iš Lenkijos atvykusiai B.
Grigutytei ir jos sužadėtuiniui J. Stan-
kui-Stankiui, kuris gyvena Sudbu-
ry, Ont. Su labai gausiomis dovanomis
į pagerbtuves atsilankė: V. ir B. Tyru-
liai, N. V. Navickai, I. ir Petras Zu-
bai, A. V. Januškos, A. K. Gontai, Z.
K. Beržinskai, D. Pr. Jankai, Stasė B.
Kambiliš, St. ir Alb. Stankai, St. ir V.
Povilaiciai, E. G. Jusevičiai, B. A. Liš-
kauskai, O. A. Jusiai, Ona Kačinskienė
su sūnum Stasiu, T. Povilauskienė, O.
Žilinskienė, L. Bacevičius ir kt. P. Pe-
trūnai, nors nedalyvavo, bet atsiuntė
vertingų dovanų.

J. Stankiui suteiktas su B. Grigutyte
numatytos Sudburyje gruodžio 29 d.
KL. G.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojame: teatru "Au-
kuras" ir vadovei akt. E. Kudabienei
už suvaidintą komediją mūsų ruoš-
tuose šokiuose gruodžio 1 d. Taip
pat J. Juraiciui už sunkvežimį baldų
nuvežimui. Už aukas loterijai: J. Ju-
raitis — \$10, K. Bungarda — \$7, kun.
dr. J. Tadaraukus — \$6, St. Norman-
as — \$5, V. Sasnauskas, A. Kau-
pėda, S. Orvidienė — po \$2, Butkevi-
čienė, K. Mikšys — po \$1.50, Z. Bol-
kis, O. Jucienė — po \$1.

Už tortus: E. Norkienė, M. Lepars-
kienė, E. Gudinskienė, A. Mikšienė.
Už vištieną: I. Sestokienė, G. Kle-
vienė, Grajauskienė. Už loterijos
fantus: Milerienė, Urbonavičienė, J.
ir A. Mikšiams, L. Verčickaitė, Sopie-
nė, V. Kybartams, V. Kežinaičiui, M.
Kežinaičiui, A. Kochankienei, K. Gu-
dinskui ir A. Mikalauskams.

Talkininkams: K. Mikšui už loteri-
jos sutvarkymą, K. Norkui ir V. Ke-
žinaičiui už talką bare, Urbonaviče-
nei ir Leparskieni už pagalbą bufete.

Moksliejiams ateitininkams ir vi-
siems kuopos nariams už talką bei
pagalbą ruošiant šį parengimą.

At-kų kuopos valdyba

PADEKA

Už taip gražiai mums suruoštą
priešvestutinį pagerbimą Hamiltono
Tonei Gureckienei ir visiems, kurie
dalyvavo iš Hamiltono ir Toronto,
reiškiame nuoširdžiausią padėką.

Birutė Grigutyte ir
Justinas Stankus

MIAMI, Fla.

MAIRONIO MINEJIMAS rengiamas
gruodžio 30 d., 5 val. p.p., sekmadienį,
Miami Lietuvių Piliečių klubo patal-
pose, 3655 N. W. 34 St.

Programoje: rašyt. kun. St. Būda-
vo paskaita, deklamacijos, Miami lie-
tuvių choras ir solistai. Be to, mažytės
Miami lietuvių pirmą kartą pasiro-
dys scenoje.

Kviečiame visuomenę atsilankyti į
šį iškilmingą susirinkimą.

Lietuvių Kultūros Būrelis,
J. Kuhn, sekr.

Karlsruhe. — Suimtas netik
laikraščio "Der Spiegel" leidėjas
R. Augstein, bet ir jo brolis adv.
J. Augstein. Jis kaltinamas teiki-
mu slaptos informacijos Tūnezijos
konsului P. Conrad.

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3,000, mor-
gių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir
paskolų draudimas. PILNAS CEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

Apsysakos ir tikrovės
tiesa apie Sibirą

(Atkelta iš 9 psl.)

beveik išimtinai skirtas lietuviš-
kiems leidiniams paminėti. Re-
cenzentas Ivo Ilstis, jaunas estų
kritikas ir publicistas, kritiškai
vertina amerikiečio S. W. Page
veikalą "The Formation of the
Baltic States". Anot jo, autorius,
pasidavęs perdidelio objektyvu-
mo pagundai, nekritiškai vertino
šaltinius ir visai nepagrįstai tei-
gia, jog Baltijos valstybių nepri-
klausomybei užtektų "silpnų pa-
stangų".

Kaibėdamas apie A. N. Tarulio
knygą "Soviet Policy toward the
Baltic States 1918-1940", recen-
zentas mano, jog čia pirmą kartą
duota sutraukta apžvalga sovietų
ir Baltijos santykių tarpukario
laikotarpyje. Apie B. Armonienės
angliškai išleistus atsiminimus
sakoma, jog ši knyga patvirtino
Scholmerio, Herlingo, Leonhardo
ir kt. autorių ankstesnius liudijim-
us apie priverčiamojo darbo
stovyklas.

Kiek kritiškiau įvertinta K. V.
Tauro "Guerrilla Warfare on the
Amber coast", nes recenzentas
knygoje pasigedo dėstymo vienti-
sumo, esą, šokinėjama nuo vieno
epizodo prie kito, nuo vieno de-
šimtmečio prie kito ir atgal". Ga-
limas dalykas, jog recenzentas ne-
pakankamai įsigilino, jog Tauro
knyga pirmoji eilė skirta Lietu-
vos partizaniniam sąjūdžiui ir vi-
sai nepretendavo duoti partizan-
nių kovų istorijos Rytų Europos
kraštuose. Todėl jam ir susidarė
"įspūdis, kad Tauras galop neuž-
pildė spragų mūsų stokojamose
žiniuose apie R. Europos partizan-
us". Ta prasme recenzentas rei-
kia aplamai pesimistinę nuomo-
nė: dėl šaltinių bei kitokios me-
dziagos trūkumo artimoje ateity-
je veikiausiai netenka tikėtis, jog
tokia knyga galėtų būti išspaus-
dinta.

Tame pačiame "Balt-Press" su-
minėti ir šiemet iš spaudos išėję
A. Sapokos, Pr. Zundės ir L. Va-
liuko veikalai užsienio kalbomis.

RODNEY, Ont.

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA.—

Gruodžio 9 d. įvyko LB visuotinis na-
rių susirinkimas. Buvo peržvelgti at-
likti darbai ir numatyti nauji: Kalėdų
egltė vaikams, N. Metų sutikimas,
Vasario 16 minėjimas, Tautos Fondo
reikalai ir kt. Senoji valdyba, kurią
sudarė pirm. St. Paketūras, sekr. J.
Rastapkevičius, izd. H. Jasinskis, pa-
sitraukė. Jos vieton, kaip paprastai
šioj apylinkėj, mieliai sutinkant padir-
bėti vienerius metus, išrinkti nauji
žmonės: pirm. J. Paketūrienė, sekr. P.
Gaidauskas, izd. A. Kudirka. Rev. ko-
misijon išrinkta visa buvusioji apyl.
v-ba.

NAUJA VILTIS tabako ūkininkų
tarpe. — Šios apylinkės ūkininkai
džiaugiasi šiuo metų derliumi, bet taba-
ko pardavimas buvo sustabdytas, nes
b-vės dalies atvežto parduoti tabako
samoningai nepirko. Tas ūkininkams
sudarė didelę žalą ir nebuvo aišku kuo
baigsis. Po pasitarimų ir ūkininkų su-
sirikimų prieda prie sprendimo. Ūki-
ninkai sudaro savitarpine paskola: 2
ct. nuo parduoto nustatyta kaina taba-
ko svoro supirkti neperkamam taba-
kui. Jei dar trūksta, bankas garantuo-
ty likučiui supirkti. Šis sprendimas
duoda ūkininkams vilčių, kad jų dar-
bas bus apdraustas nors dalinai.

Kor.

TORONTO "PUTVIO" SAULIŲ KUOPOS
VALDYBA

SV. KALĖDŲ PROGA NUOSIRDŽIAI SVEIKINA
IDEJOS SESES IR BROLIUS SAULES - SAULIUS
LINKEDAMI DAUG DZIAUGSMO IR
GEROS SVEIKATOS NAUJUOSE METUOSE.

Mieliems klientams, prieteliams ir pažistamiems
linkiu džiaugsmingų
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JULIUS MILIUSAS

MONTROSE BUTCHER & GROCERY

1006 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT.
TEL. 533-9366

ASTRA MEAT MARKET

2246 Bloor St. W. Tel. RO. 3-1093

SVEIKINA
VISUS SAVO KLIENTUS
KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA IR
LINKI LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

Sav. Z. TOMCZAK

LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGESNIŲ 1963 METŲ

LINKIU VISIEMS SAVO MALONIEMS KLIENTAMS
IR PRIETELIAMS

J. BERŽINSKAS

1212 Dundas Street W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-9547

MIELUS LIETUVIUS,
MŪSŲ DRAUGUS IR GAUSIUS KLIENTUS
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME

PARKDALE FISH

ESTŲ ŽUVŲ KRAUTUVĖ

2204 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-2692

DŽIUGIOS KRISTAUS GIMIMO ŠVENTĖS

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS KLIENTAMS IR PAŽISTAMIEMS LINKI

K. ARDAVIČIUS

Vyriškų ir moteriškų drabužių siuveljas

2102 DUNDAS STREET WEST Telefonas LE. 3-2220

Linksmų Kalėdų švenčių ir
laimingų Naujų Metų
mūsų draugams ir klientams lietuviams
nuoširdžiai linkime

THE CANADIAN IMPERIAL
Bank of Commerce

E. C. GAMSBY

Manager

Dundas & Euclid Ave.

R. A. WOOD

Manager

College & Grace St.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS

Mohawk Furniture Ltd.

Savo mieliems klientams linki

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

137 RONCESVALLES AVE.,
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

2448 DANFORTH AVE.,
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

Sv. Kalėdų ir N. Metų proga Ausros klubo v-ba nuosirdžiai sveikina visus klubo narius, narių tėvelius ir rėmėjus bei visą lietuviškąją visuomenę, linkėdama tyro kalėdinio džiaugsmo ir laimingų 1963 metų.

Praėjusį šeštadienį Ausros klubo susirinkime buvo aptarti einamieji reikalai ir išrinkta nauja valdyba: E. Sleikys — pirm., D. Laurinavičius — sporto vad., V. Birieta — sekr. ir ižd., A. Ramanauskas — ūkio ved., K. Sapokėnas — spec. reikalams, S. Baršketis ir F. Roževičius — v-bos nariai — jaunučių vadovai, I. Jurcevičius — v-bos narys, — sporto vad. pagalbininkas. Parengimų reikalai buvo palikti tėvų rėmėjų būreliui. Šiuo metu Ausros klubo yra 161 aktyvus narys, kurių 81 yra jaunieji bei jaunučiai.

Šios savaitės rungtynės. — Church lygoje Ausra B žais su Kimbournie š. antradienį 7.30 v.v., Ausra I. — su Kingsway, pas mus, šį trečiadienį, 8 v.v.; Ausra MB žais su Woodgreen, pas mus, šį ketvirtadienį, 7 v.v. CYO lygoje Ausra M žais su St. Leos, Givens mokykloje, šį ketvirtadienį, 7 v.v. B-C lygoje Ausra Sr. žais su Andys gruodžio 30 d. tuoj po pamaldų, Ausra Jr. žais su St. Vlads mūsų salėje gruodžio 30 d. 3 val. p.p.

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai. — B-C lygoje Ausra Sr. pralaimėjo latviams 62:81. TLB lygoje Ausra Sr. pralaimėjo B-A komandai 28:44. Church lygoje Ausra Inter. nugalėjo Vytį 66:44, Ausra B nugalėjo Clarkson Trinity 32:7. Ausra MB sužaidė lygiomis su Vyčio MB 4:4. CYO lygos rungtynės buvo atidėtos.

VYČIO ŽINIOS

Church lygos pirmenybėse Vyčio krepšininkai pralaimėjo Ausrai 66:54. Berniukai D sužaidė lygiomis su Ausra. Rungtynių pasekmė 4:4. Žaidė: Ignatavičius 2, Duliūnas 1, R. Kaknevičius 1, Ramanauskas, Jotautas, Karaliai, Akelaitis, V. Kaknevičius.

TLB lygoj Vyčio krepšininkės nugalėjo Tru-Way 41:22. Žaidė: Astrauskaitė 2, Krakauskaitė, Balsienė 14, Radzevičienė 7, Žolpytė 1, Prunskytė 13, Rutkauskaitė 4.

Sekantios rungtynės. Šį trečiadienį, gruodžio 19, 8 val. v. YMHA salėje Bloor - Spadina vytišės žais draugiš-

kas rungtynes su vietine komanda. Pirmas rungtynės sekančiais metais žais mergaitės C su Corpus Christi. Rungtynės įvyks sausio 6 d. 3 val. p.p., Loreto mokykloje.

Kanados liet. krepšinio pirmenybės šį sezoną tenka ruošti Vyčiui. Sporto apygardai tai patvirtinus, pirmenybės numatoma įvykdyti vasario mėn. A. S.

HAMILTONO KOVO ŽINIOS

Parapijų lygoj mūsų jaunieji pirmasis rungtynes prieš praeitų metų meisterį St. Elene's komandą laimėjo 46:20.

Miesto lygoj Kovo mergaitės iškovojo pirmą kartą prieš Tigers komandą 34:9. Prieš tai žaidė trejas rungtynes, iš kurių dvi pralose ir vienas sužaidė lygiomis.

Sporto klubas kviečia daugiau jaunimo įsijungti į krepšinio treniruotes, kurios vyksta šeštadieniais, Westdale gimnazijoje nuo 2 iki 6 val. p.p. A. G.

SPORTAS ČIKAGOJE

Po pirmenybių susitikimų ir nelaimei nusisekusių pasirodymų JAV "open" ir megejų taurės žaidimuose, LFK Lituanicos futbolininkai turėjo dar 2 draugiškus susitikimus. Gruodžio 2 d. jie įveikė Hakoah vienuolukę 3:1, o gruodžio 9 d. turėjo supasuoti Rams futbolininkams net 1:7. Rezervinių Lituanicos-Rams komandų susitikimas baigėsi 1:1. Kadangi šiuo metu į Chicago jau atkeliavo stiprus šalčiai, tai jau daugiau rungtynių lauke nežada būti. Sekančių metų sausio 6 d. bus persikelta į salę.

Šiuo metu aktyviai reikišiai ir Čikagos lietuvių krepšininkai bei tinklininkai. Marquette parko krepšinio vyrų pirmenybėse kiekvieną sekmadienį žaidžia ASK Lituanicos ir Aro penketukai. To paties parko jaunių pirmenybėse penktadienį vakarais rungtyniauja Aro jaunieji. Gage parko jaunių pirmenybėse reikišiai Neries ir ASK Lituanicos jaunieji krepšininkai.

Kalėdų 1-ją dieną, antradienį, Čikagos jaunimas ir senimas susitiks tradiciniame LFK Lituanicos rengiamame šokių vakare B. Pakšto salėje. E. S.

LINKSMŲ IR DŽIAUGSMINGŲ SV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1963 METŲ LINKI:

"DAINA"

dovanų ir lietuviškų plokštelių prekyba
974 College St., Toronto. Tel. LE. 4-1274

Liet. Radijo Programa
"Tėvynės Prisiminimai"

L. J. McGuinness Co. Ltd. Distillers
gėrimų atstovas J. R. Simanavičius.

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuosirdžiai sveikinu savo klientus, draugus bei pažįstamus ir linkiu geriausios laimės.

M. LIEGUS - Totoraitytė
MAISTO KRAUTUVE

1322 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 7-4889

Sventų Kalėdų proga sveikinu visus klientes ir linkiu laimingų Naujų 1963 Metų.

IRENA BEAUTY SALON

275 WINDERMERE AVENUE, tel. RO. 2-6220

Sav. IR. MORKŪNIENE

PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY
PAARL BRANDY

TAIP ŠILTA,
KAI VAIŠINI PATS
SAVE -

Šaltam rudens ir žiemos ore, niekas taip nešildo ir nesuteikia geros nuotaikos, kaip stiklis Paarl degtinės. Tai galite paimti pagal savo skonį, kaip patinka — mažą stiklelį grynų, didelį stiklą su soda, prieš valgį, valgant, ar po valgio.

Kaip ją beimsite — jūs pripažinsite po pirmo gurkšnio, kad ši pilnai prinokusi Paarl degtinė tikrai patenkins kiekvieną ir kiekvieną progą.

Tai yra daugiau nei vispusiškas gėrimas — laikykite visada butelį Paarl degtinės savo spintelėje. Paarl yra daugiausiai pirmaujanti pas kanadiečius, kadangi Paarl yra Kanados puikiausios kokybės degtinė.

Galima gauti tik Ontario svaiginamų gėrųjų krautuvėse.

M-2-N

Stalo teniso sukaktis

TENISAS, POLITIKA IR LIETUVA

Prie jauniausiu sporto šakų pasaulio reikia priskirti stalo tenisą. Įvairiose tautose kiek plačiau jis paplito po I D. karą, nes pirmosios tarptautinės stalo teniso rungtynės įvyko 1926 m. Berlyne tarp Britanijos ir Vokietijos rinkinių. Po jų buvo nutarta steigti tarptautinę stalo teniso federaciją. Pastarąją surengė pirmenybės, kurias laimėjo Vengrijos rinktinė. Ir taip nuo 1927 m. prasidėjo stalo teniso žaidimo labai staigus augimas, ypač gimnazijose ir universitetuose, ir jo eiles ir moteris, kadangi ši sporto šaka, šalia lauko teniso ir tinklinio, priskaitoma prie "sveikųjų".

POLITINIS ŽAIDYNES

Šiandien visame pasaulyje priskaitoma milijonai stalo teniso megejų, o pati sporto šaka kartais tapo įvelta politikon. Pvz. taip įvyko šiemetinėse Europos pirmenybėse vakariniame Berlyne, atsisakiusi jose dalyvauti komunistinio bloko atstovams. Sov. Sąjunga išnirėjo V. Vokietijos (ji buvo pirmenybių rengėja) demonstracija ir kartu norą įrodyti, kad Berlynas yra integralinė V. Vokietijos dalis. Sov. Sąjunga reikalavo pirmenybės nukelti į betkurį kitą V. Vokietijos miestą. Seiminkams atsisakius tai padaryti, Sov. Sąjunga ir jos satelitai atsisakė dalyvauti stalo teniso pirmenybėse.

Arba štai kad ir nesenas įvykis Filipinose: atsisakius duoti Jugoslavijos krepšininkams vizas, turėjo iširti pasaulinės vyrų krepšinio pirmenybės. Motyvas — jugoslavai galėjo sukelti priešingas nuotaikas krašte, gal net neramumus, tad Filipinų vyriausybė, imdamasi saugumo priemonių, nutarė neįsileisti Tito krepšininkų. Deja, už tai Filipinai ir nukentėjo: neseniai tarp krepšinio s-ga FIBA uždraudė Filipinams dalyvauti 1963 m. rengiamose pirmenybėse Brazilijoje, nubaudė pinigine bauda ir dar nutarė pasiūlyti olimpiniam komitetui, neįsileisti šios valstybės į 1964 m. olimpinis žaidimus!

LIETUVOS STALO TENISO PIJONIERIAI — ZYDAI

Grikime prie stalo teniso ir jo plėtotės Lietuvoje, nes šiemet sukanke 35-ri metai nuo jo "įsipilietinimo" mūsų tėvynėje.

I Lietuvą jis atkeliavo apie 1922-23 m. kaip pramoginis žaidimas, greta biljardo ir kt. Tik lietuviams sujudejus ir lietuvių neatsilikio: 1927 m. rudens surengė pirmąsias Lietuvos pirmenybes, kurias laimėjo žydų sporto klubas "Makabi" ir jos atstovai Simensas su Gurvičaitė. Šis klubas ir jo nariai "grojo pirmuoju smuiku" Lietuvoje beveik iki 1932 m., atstovaudami Lietuvai Europos pirmenybėse Budapešte, Berlyne ir kt., susitikdami taip pat draugiškose rungtynėse su Estija, Latvija, Vengrija. Tik 1932 m. ir pasaulio pirmenybės Prahoje, šalia Glikmano ir Simenso, vyksta jau Dzindziliauskas ir Remeikis. Čia Lietuvos atstovai nugalai Prancūziją, tačiau pralaimi Vengrijai, Latvijai, Vokietijai, Austrijai ir kt. Bet Dzindziliauskas ir R. Remeikis pelno po 3 taškus, kai tuo tarpu Simensas tik 1. Sekančiais metais pirmenybėse nedalyvaujama, nors stipriai pasipriešinama Latvijai, pralaimint tik 4:5, kai tuo tarpu prieš kelis metus, brolių tauta "atskaitydavo" mūsų "saisai" — 9:0.

LIETUVIŲ ŽVAIGZDĖS

Stalo tenisas plačiai paplito Lietuvoje, nes šalia Kauno, iškilo Panevėžys, Šiauliai, iškilo naujos stalo teniso "žvaigždės", kaip E. Nikolskis, J. Remeikis, V. Gerulaitis, V. Dzindziliauskas. Šis sastatas vyksta į Londoną, kur nugalai JAV 5:0, Belgiją 5:2, Prancūziją 5:4, Airiją 5:0, tačiau pralaimi Vengrijai, Jugoslavijai, Austrijai, Latvijai 1:5. Lietuva savo po grupę užėmė tada jau 4-6 vietą. Už pralaimėjimo Londone lietuvių atsilieina latviams 1938 m. pirmą kartą surengtos Pabaltijo pirmenybėse, nugalėdami juos 5:4 ir estus 5:0. Ypač vaisingai Lietuvai buvo 1939 m., kai Lietuvos komanda antrą kartą laimėjo Pabaltijo meisterio vardą: prieš latvius 5:3 ir estus 5:0. Pasaulio pirmenybėse Egipte nugalėjo Palestiną 5:2 ir Kairę — Graikiją 5:2, Prancūziją 5:1, Rumuniją 5:3, Indiją 5:0, Liuksemburgą 5:0, Palestiną 5:1, Egiptą 5:2. Pralaimėjo Čekoslovakijai ir Britanijai po 0:5 ir Jugoslavijai 1:5, tačiau užėmė ketvirtą vietą pasaulyje!

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MEISTERIAI DABAR

Rusų ir vokiečių okupacija nutraukė

kė šios sporto šakos augimą. Ir šiaandien, kai pavergėjas stengiasi nuneigti neprikli Lietuvos gražius atsiekiumus, paprasčiausiu atsakymu gali būti mūsų dar nepriklausomybės laikais užauginti žaidėjai, iškovoję pirmą kartą Sov. Sąjungos prarastose stalo teniso pirmenybėse 1951 m. meisterių vardus — V. Dzindziliauskas, V. Variakojis, vėliau — Br. Vitartaitis. O pačią Maskvą ir stalo teniso pasaulį išvedė Ch. Duškesas, pravedęs treniruotes rusams, surengęs 1948 m. pirmas Maskvos pirmenybes. Tai vis laisvosios Lietuvos žaidėjai, laisvosios Lietuvos pasėtas grūdai ir šiaandien savo šaknis plačiai išleides į pavergtos tėvynės žemę.

Nesistebėkime, jeigu Laimutė Balaišytė iškovoja Europos jaunių meisterės vardą, nesistebėkime išgirdę Sov. Sąjungos stalo teniso viršūnėse A. Sauniorio, R. Paškevičiaus, N. Ramanauskaitės, A. Zablockio ir kt. pavardes. Tai gražus palikimas laisvųjų metų, tai graži dovana neprikli Lietuvos žaidėjui bei treneriui — Variakojui, Nikolskio, Vitartaitis ir kt. naujajai kartai. K. B.

Sportas Lietuvoje

V. Variakojui, žinomam neprikli Lietuvos stalo tenisininkui, o šiuo metu vienam geriausių stalo teniso treneriui sukako 50 metų amžiaus. V. Variakojis žaidė ir krepšinį; šiuo metu gyvena Panevėžyje ir dėsto valstybinėje sporto mokykloje.

Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybės artėjant, Lietuvos rinktinė buvo išvykusi draugiškoms rungtynėms su Rygos komanda. Abejas rungtynes pralaimėjo 85:70 ir 55:54. Lietuvos rinktinė labai stokoja augsto ūgio žaidėjų.

Sporto meistro titulai paskutinių kelių savaičių laikotarpyje buvo suteikti 18-kai Lietuvos įvairių sporto šakų sportininkams. Tas titulas suteikiamas atsiekus nustatytas augsto lygio pasekmes.

Stalo tenisas Lietuvoje bene populiariausia sporto šaka. Štai, Panevėžio miesto pirmenybėse dalyvauja virš 100 jaunuolių. Tačiau ir šioje srityje lietuvių pradeda aplenkli Sov. S-gos respublikos ir girdima daug pastabų, kad pajėgūs žaidėjai nesugeba pakankamai tobulintis ir permažai naudoja sporto tenise pasirodiančias naujoves. Nusiskundžiama drausmės ir tvarkos stoka. T. Bronickas rašo: "... Mūsų šaliai augo toje pat dirvoje kur ir A. Saunioris bei R. Paškevičius. Turėdami gerą pagrindą, jie dažnai laimėdavo ir ... patys pasijusdavo Saunioriais. Dažnai laužydami režimą, mūsų "vunderkindai" tapo sunkiai sukalbamomis ir ... nesunkiai nugalimomis asmenybėmis". Pasigendama ir gerų teniso trenerių, kurie pajėgtų dirbti su jau gerokai pažengusiais sportininkais.

V. Mikėnas Sov. Sąjungos šachmatų pirmenybėse nugalėjo buvusį pasaulio meisterį M. Talį. G.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA
SVEIKINAME VISUS SAVO GERB. BICIULIUS
IR PAŽIŠTAMUS

ALGIS ir IRENA ROPE

ROPE CONSTRUCTION CO. LTD.
4 Twyford Road, Toronto

Visus narius, jų šeimas, prijauniančius bičiulius, bičiules, visus geros valios tautiečius-tautietes, SV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga sveikina ir linki visiems geriausias sveikatos, laimės, džiaugsmo, ištvermės ir nuolatinės Augčiausiojo globos

TORONTO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ -
ŽUKLAUTOJŲ KLUBO VALDYBA

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS SU
SV. KALĖDOMIS IR NAUJAISIAIS METAIS

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"PARAMA"

1129 DUNDAS STREET WEST (Lietuvių Namai)
Telefonas LE. 2-8723, Toronto

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA
nuosirdžiai sveikiname visus mielus klientus
draugus ir laimingų
NAUJŲJŲ METŲ LINKIME

I.G.A. SUPERMARKET
289 Jane St.

STĖFA IR JULIUS SINKEVIČIAI

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
MIELIEMS KLIENTAMS IR PAŽIŠTAMIEMS
LINKI

A. BERESNEVIČIUS
VYR. IR MOT. DRABUŽIŲ SIUVEJAS

1299 Dundas St. W., Toronto
(tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar St.)

GERIAUSI LINKĖJIMAI LIETUVIAMS
ŠVENČIŲ PROGA

LAKEVIEW RESTORANAS

1132 DUNDAS ST. W., prie Ossington

PAUL ir TONY

Savo Draugus Lietuvius
Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
širdingai sveikiname

The Toronto Dominion Bank

B. C. McARTHUR
Manager

Dundas-Roncesvalles Ave.

H. C. STEPHEN
Manager

Dundas-Ossington Ave.

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

STEPHEN B. ROMAN
President

Štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą,
kuris bus visai tautai

. . . šiaandien jums gimė Dovydo mieste Išganytojas, kurs yra Kristus, Viešpats.

Prieš tūkstantį devynis šimtus šešiasdešimt du metus, Kalėdų nakties tyloje, paskelbtai Judėjoje žinia pasauliui atnešė džiaugsmą ir viltį. Paskelbtai dangiškų balsų giesmėmis ir apsupta Viešpaties garbe, ši žinia pranešė apie gimimą, per kurį iš neribotos Dievo meilės turėjo ateiti išganymas visai žmonijai.

Palaukoma šventųjų atsidavimu ir atnaujinama kankinių krauju, ši šventoji išganymo giesmė skambėjo per amžius, nešdama mums krikščioniško tikėjimo aidus, šventus vilties atspindžius ir dieviškus meilės atsakymus.

Jausdami savo širdžių nerimą dėl atsigrižkime į Jį ir pažiūrėkime dar kartą, kaip graži buvo toji naktis labai seniai, kada daugybė angelų giedėjo garbė Dievui augštybėse ir skelbė taiką žemėje geros valios žmonėms.

Aš, kaip Denison Mines Limited Prezidentas, visų mūsų valdininkų, direktorių ir dirbančiųjų vardu, siunčiu jums ir jūsų šeimoms nuosirdžiausius linkėjimus džiaugsmingų Kalėdų bei laimingų, turtingų ir taikingų Naujųjų Metų.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
\$16.900 pilna kaina, gražus rūpių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautvių.

BLOOR — WINDERMERE
\$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina \$17.500.

G. L. ZIES KRAUTUVĖ (Hard-ware store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
\$8.000 įmokėti, plius prekės ir inventorių. Vieniukos metu senumo pastatas, pastovus biznis, gera klientūra. Pilna kaina \$28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
\$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
\$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėmis ir dviem voniomis. Vandenių alyva šildomas. \$150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
\$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augstus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautvių. Pilna kaina \$16.400.

SWANSEA
\$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiuoju. Vandenių alyva šildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina \$16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių duplexas. Pilna kaina \$17.900. Du garažai, privatus įvažiuojamas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po \$100 mėn. Įmokėti \$5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

KLB Toronto apylinkės valdyba

NUOSIRDZIAI SVEIKINA VISUS
SAVO APYLINKĖS TAUTIECIUS SV. KALĖDŲ
PROGA IR LINKI
ISTVERMINGŲ 1963 METŲ

Apylinkės valdyba

Kriminalistų kunigas Toronte

Kunigas Charles Dismas Clark, si teisėjai prieš užimdami savo jėzuitas iš St. Louis, iš kurio gyvenimo buvo paruoštas filmas "Hoodlum Priest" lankėsi Toronte. Pietų metu, kur 240 dalyvių mokėjo po \$100 už dalyvavimą, jis papasakojo apie savo darbą kriminalistų tarpe. Per jo tvarkomus "Dismas House" is kalėjimo išėjusiem kriminalistam yra perėję 1500 asmenu ir tik 15 is jų pateko vėl į kalėjimą.

Kun. Clark kritikavo kalėjimų sistemą, kuri esanti žalinga kalinių dvasiai ir kūnui. Pagal jį, vi-

si teisėjai prieš užimdami savo postus turėtų vieną savaitę praleisti kalėjimo celėje. Pagal priimtą sistemą, esą uždaryk kalinių vienute, įdauk jam bibliją ir jis pasitaisys. Tai esanti klaidinga pažiūra.

Tačiau kun. Clark pabrėžė, kad nevalima pasitikėti visais nusikaltėliais ir išėjusiais is kalėjimo. Kaikurie jų nužudytų net savo tikrą motiną.

Kunigo Clark darbą remia visos religijos, bet daugiausia materialinės paramos gauna is žydų.

Mieliams

ADOLFUI ir TEKLYTEI SEKONIAMS,

jų mylimam tėveliui ir uošviui mirus Lietuvoje,
reiškiame gilią užuojautą —

Sileikių šeima

Nuosirdi užuojauta

ADOLFUI ir TEKLEI SEKONIAMS,

jo tėveliui mirus Lietuvoje.

Z. ir A. Stančikai ir šeima

A. + A.

ELIGIJUI NARUSIUI mirus,

žmoną Onutę, dukrą Ritą ir sūnų Viktorą
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. A. Waitkai

A. J. Morrison

Savanoriui atsargos kapitonui

A. + A.

JONUI SAJUKUI mirus,

jo dukrą p. T. Renkauskienę su šeima
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

J. J. Januškos

O. Juodikienė

J. K. Ozalai

EXTRA REALTY LTD.

1043 Bloor St. W. Tel. LE. 1-1161

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų
proga
sveikinu visus savo prietelius,
buvusius, esamus ir būsimus klientus,
linkėdamas
darnaus ir ramaus gyvenimo,
ir ką turime šiandien savo gražioj ir kilnoj svajonėj
— taptų realybe.
Be to, geriausios sveikatos!

Iki malonaus pasimatymo

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

TORONTO, Ont.

Nuosirdžiai sveikinu p.p. STASKEVICIŲ šeimą jų

sūnaus JONO kunigystės šventimų proga Romoje, linkėdama
naujam kunigui geriausios sėkmės bei Dievo palaimos at-
sakingame ateities darbe.

Br. Galinienė

KLB Toronto apyl. valdyba

Vasario 16 iškilmės yra išnu-
mojusi Central Technical College
sale. Kalbėtoju yra numaciusi vi-
suomenininką dr. H. Nagį iš Mont-
realio. Šiuo metu placiū mastu
vykdomas solidarumo įnašų rin-
kimas.

Kalėdų švenčių ir 1963 m. iš-
vakarės apylinkės valdyba svei-
kina visus Toronto lietuvius, lin-
kėdama vieningumo, susiklausy-
mo ir sėkmingo tautinio darbo.

Toronto lietuvų Caritas kalėdi-

nei šalpai šv. Jono Kr. bažnyčioje
turėjo išpūdingą religinės muzi-
kų ir giesmių koncertą. Koncer-
tas buvo baigtas palaiminimu ir
Lietuvos himnu.

Kalėdų švenčių proga vietoje
sveikinimų atvirutėmis pr Cari-
tas šalpai aukėjo: \$20 dr. A. Va-
ladka ir šeima; po \$10: kun. P.
Azubalis, A. P. Ščepavičiai, S. I.
Kairiai; po \$5: kun. B. Pacevičius,
V. S. Liutimai, Z. J. Mažonai, K.
A. Rusinai, H. E. Stepaiciū, J.
Račys, J. D. Kaunaitis ir A. S.
Kaluzos.

Iš šv. Jono Kr. parapijos klebo-
no Caritas šalpai gauta auka
\$200.

Toronto liet. Caritas sveikina
geradarius ir šelpiamuosius, vi-
siems linkėdama linksmy šven-
čių. I Caritas šalpos darbą įsijun-
gė A. Aperavičienė ir Stp. Kairys.

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS

TORONTO LIETUVIAI STUDEN-
TAI sveikina savo geradarius sv. Kalė-
dų ir Naujų Metų proga.

TLSS v-ba

VISU STUDENTŲ SUSIRINKIMAS
— gruodžio 23 d., sekmadienį, tuoj po
11 val. pamaldų studentų būstinėj. Vi-
si ateikite, pasvystysime Naujų Metų
sutikimo, studentų būstinės ir kitus
reikalus.

Valdyba

DOVANOS STUDENTŲ BŪSTINEI.
— Dar aukėjo: B. Sapijonienė — užuo-
laidas langams. Pinigais aukėjo: B. Ta-
mulionienė \$10, A. Stepaiciū \$5, E.
Kekštienė \$5, L. Gvildienė \$3, Kuniu-
tienė \$3, Čiraniūnė \$2, D. Kaunaitė \$2.
Ačiū visiems.

TLSS v-ba

STUDENTŲ BŪSTINĖ bus dažoma,
tvarkoma pr. Kalėdų atostogas. Visu
studentų pareiga prisidėti prie darbu.
Pradedame darbus gruodžio 20 d. 11
val. Bus dirbama gruodžio 21 ir 22 d.
V-bos pirmininko tel. LE. 1-1432.

DAILININKŲ AUKOS. — Studentų
būstinei papuošti paaukojo dail. Pet-
ras Misičevičius medžio drožiniais: Vy-
ti, kryžių ir statulėse su lietuviškom
vėliavom. Skulpt. J. Dagys padovano-
jo paskolino dvi dideles is medžio
drofotas skulptūras "Sventoji Marija"
ir "Netrukdyk". Lietuviškas ačiū.

STUDENTAI DEMONSTRAVO Otava-
je, Montrealyje prieš geležinkelio
CNR pirm. Gordon, kuris į augščiau-
sias administracines vietas skirias tik
britus, nes nesa kvalifikuotų pranci-
zų-kanadiečių.

PRANEŠIMAS

CIVILINĖ ŠVENTĖ

Trečiadienį, gruodžio 26, 1962

BOXING DAY

(antra Kalėdų diena)

Toronto miesto taryba savo posėdyje spalio 2 d. 1950 m. nutarė, kad
sekanči diena po Kalėdų bus skelbiama kaip Boxing Day ir šven-
čiama kaip civilinė šventė kiekvienais metais.

Vykdydamas augščiau minėtą nutarimą šiuo skelbiu BOXING DAY,
TREČIADIENI, GRUODŽIO 26, 1962, kaip CIVILINĖ ŠVENTĖ.

NATHAN PHILLIPS, Q.C.

Mayor.

Mayor's Office, City Hall,
Toronto, lapkričio 30, 1962.

GOD SAVE THE QUEEN

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W.

Telefonas 333-4414

RETA PROGA! 42 akierių pušų ir eglėčių miško. Namai su miesto patogumais. 6 pastatai vasarotojams. Baldai. Apie pusę mylios didelės upės kranto. Arti "Sauble Beach" vasarvietės. Tinka: vasaroti, meskerioti, ūkininkauti ir parduoti atskirais sklypais. Kaina \$24.800.

Skambinti F. SENKUI ar J. MATULIONIUI

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.

124 GRACE ST., Toronto

Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovai
H. ROŽAITIS
Greitos kuro-alyvos pristatymas ir
pataravimas.
Telefonas LE. 3-4908.

R. CHOLKAN

& CO. LTD.

Realtors

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Širdingiausi linkėjimai
visiems draugams

bei

klijentams

Šv. Kalėdų ir

Naujųjų Metų proga.

P. KERBERIS

J. RUKŠA

Darbo telefonas LE. 2-4404

Šveicarijos bankai - patikimiausi

Slaptumas yra netik garbės da-
lykas Šveicarijos bankininkų tarpe,
bet ir tradicija. Galbūt dėl tos
priežasties dauguma milijonierių
iš įvairių pasaulio kraštų pasiren-
ka Šveicarijos bankus. Jie sutrau-
kia mokesčių vengiančius kapita-
listus, tarptautinius spekuliantus
ir P. Amerikos diktatorius.

Šveicarijoje yra 4000 bankų —
vienas 1360 gyventojų. Daugelis
klijentų turi reguliarias sąskaitas,
bet kiti naudoja tik numeruo-
tom slaptom sąskaitom, kurių sa-

vininkai žinomi tik banko direk-
toriui ir dar vienam kitam augš-
tesniam tarnautojui. Paslaptis yra
taip griežtai laikoma, kad ją išda-
vimo tarnaotojui gresia 6 mėn.
kalėjimo ir 20.000 frankų bauda.

Buvęs Argentinos diktatorius Pe-
ronas daro viską, bet negali iš-
gauti savo mirusios žmonos pini-
gų, kurių, spėjama, Šveicarijos
bankuose yra \$60 mil.

Šiuo metu, Izraeliui spaudžiant,
norima praversti įstatymą, kad
tam tikrais atvejais indėlininkų
tapatybė būtų išduota. Žydai tvir-
tina, kad Šveicarijos bankuose
yra didelės sumos pinigų, padėtų
tų žydų, kurie žuvo nacių Vokie-
tijoje. Paprastai 20 metų neakty-
vus sąskaitos lieka bankam, užtat
Izraelis daro spaudimą Šveicari-
jos vyriausybei, kad būtų peržiū-
rėtos sąskaitos nuo 1954 m.

Kadangi tik bankai žino sąskai-
tų savininkų tapatybę, tai nuo jų
ir priklauso atidengimas neakty-
vių sąskaitų. Bankininkai skun-
džiasi, kad įstatymas, įpareigojantis
išduoti sąskaitų savininkus, atbai-
dys daugelį tarptautinių kapita-
listų, kurie nori išlikti paslapyje.

Iš kitos pusės vyriausybės at-
stovai bijo, kad kraštui nebūtų
primetamas praturtėjimas pini-
gais tų, kurie buvo persekiojami
dėl rasės ar tautybės.

V. K.

PRIE PRISIKELIMO PARAPIJOS
skautai parduoda kalėdines eglutes.
Prašom skautus palaikyti. Kor.

Lietuvių skautų veikla

SKAUTU BUKLO KOMENDANTO

PRANEŠIMAS VIENETAMS. — Visi

skautų-čių vienetai betkuriais būklo
panaudojimo reikalais kreiptais: skau-
tės pas — komendantą vsk.v.sl. R.
Jurksaitytę tel. LE. 5-4214, skautai
pas komendantą sk.v.v.sl. P. Butėną
LE. 4-7354. Būklui naudojasi vieną sa-
vaitę skautės, kita — skautai. Pirmo-
dieni vakarais bus bendri kursai va-
dovams. Dėl dovanų, įrengimų ar pa-
grazinių prašome susisiekti su ko-
mendantais.

Būklo kom-tai

STOVYKLAVIETES FONDUI

auko-
jo ir pirkė pedas: \$15 Pr. Barauskas;
\$3: J. B. Zekai, S. L. Malinauskai; po
\$2: Stanaitis, R. Kutkienė, E. Liorma-
nienė, M. Zabulionis, Kundrotienė, V.
Jankus, A. Pleinys. Visiems aukoto-
jams skautiškas ačiū.

Padėka

Toronto skautų "Satrijos" tunfo jū-
rų skautų "Vandenės" laivas reiskia
nuosirdžiai skautiška padėka:

Motery Šalpos Grupe "Daina" už
malonų sutikimą užleisti šv. Jono Kr.
par. sale "Vandenės" laivo sureng-
tiems šokiams. Už tai mieloms dainie-
tėms liekame visados dėkingas.

Cikagos jūrų skautijos vadovams-
ems už moralinę paramą, suteiktą jų
atsilankymu Toronte ir Sererijos jūrų
skautų skyriaus vedėjai sktn. D. Lu-
kosiūnaitė, Brolijos jūrų skautų sky-
riaus vedėji j.sktn. E. Vengianksui ir
korp. "Gintaras" pirm. senj. A. Ag-
linskui paaukojuosiems po \$10 paremti
jūrų skautėms Toronte.

"Vandenės" laivo tėvų-rėmėjų komi-
teto nariams p. S. Dabkui ir p. inž.
Buntinui už judviejų nupirktas dova-
nas vakaro loterijai.

Sv. Jono Kr. parapijos klebonui kun.
P. Azubalui už paramą "Vandenės"
laivui neimant nuomos už salę, panau-
dotą jų šokių vakarui.

"Vandenės" jūrų skautų
laivo laivininkė R. Kuprevičienė

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 QUEEN STREET WEST (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459 ir LE. 4-8450

Namų telefonas BE. 3-5996

Visus

buvusius, esamus ir
būsimus mūsų klijentus

bei visus bičiulius

sveikiname

šv. Kalėdų ir

ir Naujų Metų proga

Vyf. Morkis, J. Kaškelis, A. Bludžius

